

Opnår danske mikroenheder en besparelse ved aflæggelse af mikroregnskab?

Forfattere:

Sebastian Thune, cpr:

Siri Elise Norman, cpr:

Vejleder: Bjarne I. Jørgensen

Afleveringsdato: 10. maj 2016

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING

1.1	Problemformulering	5
-----	--------------------------	---

2. METODE VALG OG OPGAVESTRUKTUR

2.1	Metode og opbygning	6
2.2	Afgrænsning	8
2.3	Definitioner	8
2.3.1	Mikrovirksomheder	8
2.3.2	Administrative byrder	9
2.4	Kildekritik	9

3. NY ÅRSREGNSKABSLOV OG MIKROREGNSKABET

3.1	Reguleringsteori	10
3.1.1	Principal-Agentteori	10
3.2	Tidligere årsregnskabslov	11
3.2.1	Årsregnskabslovens historie	11
3.2	Ny årsregnskabslov	12
3.1.1	Indførelse af maksimumharmonisering	14
3.1.2	Ændrede størrelsesgrænser i byggekodsmodellen	15
3.3	Mikroregnskabet og ændringerne fra tidligere regnskabskrav i ÅRL	16
3.3.1	Årsrapportens formål	17
3.3.1.1	Fundamentale kvalitative egenskaber	19
3.3.1.2	Forstærkende kvalitative egenskaber	20
3.3.2	Kvalitative egenskaber og undtagelser i mikroregnskabet	20
3.3	Afsnits resumé	25

4. MIKROVIRKSOMHEDERNE OG DERES REGNSKABSBRUGERE

4.1	Virksomhedens interessenter	27
4.2	Regnskabsbrugerens informationsbehov i forhold til den eksterne årsrapport	29
4.3	Undersøgelse af brugernes og virksomhedernes holdninger til årsrapporten – Et samarbejde mellem Copenhagen Business School og PwC	32
4.4	Afsnits resumé	34

5. MIKROVIRKSOMHEDERNE OG ADMINISTRATIVE BYRDER

5.1	Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder (AMVAB).....	35
5.2	AMVAB-målingens resultater for klasse B.....	38
5.2.1	Anvendt regnskabspraksis.....	39
5.2.2	Gæld som forfalder efter 5 år.....	39
5.2.3	Oplysning om særlige poster.....	39
5.2.4	Antal ansatte.....	40
5.5	Kritik af AMVAB.....	40
5.4	Afsnits resumé.....	41

6. INTERESSENTERNES BRUG AF ÅRSRAPPORTER

6.1	DAMVAD undersøgelsen.....	42
6.1.1	Mikrovirksomhedens regnskabsbrugere.....	43
6.1.2	Regnskabsbrugernes anvendelse.....	43
6.1.3	Regnskabsbrugernes anvendelse af mikrovirksomheder.....	45
6.1.3.1	Kreditinstitutternes brug af årsrapporten.....	46
6.1.3.2	Analytikernes brug af årsrapporten.....	47
6.1.3.3	Samarbejdspartnerne brug af årsrapporten.....	48
6.1.3.4	Myndighedernes brug af årsrapporten.....	49
6.1.3.5	Investorerne brug af årsrapporten.....	50
6.1.4	Regnskabsbrugernes anvendelse af specifikke elementer i årsrapporten for mikrovirksomheder.....	51
6.1.5	Brugernes holdning til lempelse af administrative byrder.....	53
6.2	Afsnits resumé.....	54

7. BALANCEN MELLEMEM BYRDER OG GENNEMSIGTIGHED

7.1	Potentielle yderlig information og ekstra omkostninger ved mikroregnskabet.....	55
7.1.1	Høringssvar fra erhvervslivets parter.....	55
7.1.1.1	Dansk Erhverv (8).....	56
7.1.1.2	Dansk Industri (12).....	57
7.1.1.3	Finansrådet (13).....	57
7.1.1.4	Foreningen Freelance Bogholdere (16).....	58
7.1.1.5	FSR – danske revisorer (18).....	58
7.1.1.6	Håndværksrådet (19).....	59
7.1.1.7	Brancheanalyse ApS (24).....	60
7.1.1.8	Opsummering af høringssvar.....	60
7.1.2	Interview af revisors og banks holdning til mikroregnskabet.....	61

7.1.2.1	Redegørelse for interview spørgsmål	61
7.1.2.2	Spørgeskema til statsautoriseret og registrerede revisorer	66
7.1.2.3	Spørgeskema til bank	70
7.1.2.4	Konklusion spørgeskema interview	72
7.2	Kan der reelt drages paralleller fra EU's øvrige lande til DK?	73
7.2.1.1	Erfaringer fra Tyskland med mikroregnskaber	73
7.2.2	Delkonklusion	74
7.3	Hvad kan gøres for at lempe de administrative byrder for mikrovirksomheder?	75
7.3.1	Tiltag som vil lette de administrative byrder	77
7.3.1.1	Lettelse af administrative byrder for danske mikroenheder	77
7.3.1.2	Kan mikroenheden udarbejde mikroregnskabet selv?	77
7.2	Delkonklusion	79
8.	KONKLUSION	
8.1	Konklusion	80

1. INDLEDNING

En ny årsregnskabslov blev en realitet i Danmark d. 21. maj 2015, hvortil det forudgående lovforslag blev omtalt af tidligere Erhvervs- og vækstminister Henrik Sass Larsen som et "....udtryk for en balance-ret og forsvarlig tilgang, hvor vi også sørger for, at bl.a. banker og investorer fortsat kan få de væsentli-ge regnskabsoplysninger, når de fx skal lave kreditvurderinger. Vi går ikke på kompromis med gennem-sigtigheden"¹. Den nye årsregnskabslov udspringer fra EU's overordnede målsætning om at nedsætte virksomhedernes administrative byrder. I HLG's² final report fra 2014, lyder det at *"Unnecessary bureau-cracy tarnishes the image of the European Union and is a burden for businesses and citizens. It also hampers economic growth and the creation of new job opportunities. In order to change this, Smart Reg-ulation is the key element for the future EU law-making process: Where it is necessary to regulate, legis-lation must be designed so as to achieve policy objectives most effectively and at lowest cost to society, citizens and business. Legislation that limits entrepreneurship unnecessarily should be addressed"*³. HLG konkluderer ud fra deres undersøgelse, at de to områder hvor de administrative byrder er højeste, er: Skat/told og årsregnskab/selskabslov⁴. Behovet for en nedsættelse af de administrative byrder begrun-des blandt andet med, at ved reducere af unødvendige rapporteringskrav, kan ansatte bruge mere tid på virksomhedens kerneaktiviteter. Dette vil give mulighed for at reducere produktionsomkostninger og tillade yderligere investeringer og innovationsaktiviteter. Til sidst vil dette medføre forbedret konkurrence evne og en forbedret samlet produktivitet.

Nødvendigheden for at lempe de administrative byrder for virksomhederne, har foranlediget det nye regnskabsdirektiv, som blev endeligt vedtaget i juni 2013. Det nye regnskabsdirektiv skulle senest im-plementeres i medlemslandene 20. juli 2015. I det nye regnskabsdirektiv er det især tiltag som menes, at skulle nedsætte de administrative byrder for de mindste virksomheder (mikro-enheder), som er ind-ført. Dette er inspireret/tilskyndet af det nye regnskabsreguleringsprincip "Think small first"⁵. Samarbej-de og konkurrence på tværs af landene spiller ligeså en større rolle for flere og flere danske virksomhe-der, hvorfor en international tilpasning af årsregnskabsloven gør det lettere for disse at drive virksomhed. En internationalisering af årsregnskabsloven har til formål at gøre de danske virksomheders årsrapporter mere forståelige for udenlandske samarbejdspartnere ved, at den nye årsregnskabslov er underlagt en række krav fra regnskabsdirektivet, som søger at ensrette de enkelte landes regnskabspraksis for at for-bedre sammenligningsgrundlaget på tværs af landegrænse.

De vedtagne ændringer giver medlemslandene mulighed for at nedsætte oplysningskravene i forbindelse med regnskabsaflæggelse, og dermed aflægge et såkaldt mikroregnskab. I Danmark har fagkredse og fagenheder løbende debatteret, hvorvidt det nye regnskabsdirektiv og den nye danske årsregnskabslov,

¹ <https://www.evm.dk/nyheder/2015/15-05-21-aarsregnskabslov>

² High Level Group on Administrative Burdens: Fokus gruppe op startet i 2007 til at advisere Europa Kommissionen om implementering af "The Action Programme for Reducing administrative burdens in the EU"

³ High Level Group on Administrative Burdens – Cutting the red tape I Europe, Final Report 2014. Side 8 (Executive Summary)

⁴ High Level Group on Administrative Burdens – Cutting the red tape I Europe, Final Report 2014. Side 34.

⁵ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions - "Think Small First" - A "Small Business Act" for Europe {SEC(2008) 2101} {SEC(2008) 2102} /* COM/2008/0394 final */

vil have en positiv eller en negativ effekt på de berørte virksomheder. Modstandere argumenterer for, at lempelserne blandt andet vil have negativ indflydelse på mikro-enhedernes samarbejdspartnere som bruger årsregnskabet til at vurdere virksomhedens finansielle stilling. Grundet lavere informationsværdi, vil virksomhederne opleve at skulle levere ekstra informationskrav fra samarbejdspartnere, hvorfor det blot vil fungere som en ny administrativ byrde og dermed ekstraomkostning⁶.

På baggrund af ovenstående vil denne opgave vil forsøge at besvare om anvendelse af mikroregnskaber vil have en signifikant effekt på nedsættelse af de administrative byrder, og hvorvidt eksterne brugeres informationsbehov er vil være tilstrækkeligt dækket.

1.1 Problemformulering

Formålet med opgaven er at belyse hensigten (administrative besparelser) med implementering af mikroregnskaber i dansk regnskabslovgivning kontra de eventuelle økonomiske konsekvenser ved regnskabsaflæggelse heraf kan have for mikroenheden. Vi finder det interessant at undersøge på baggrund af tiltagene i den nye årsregnskabslov, hvilken nytteværdi der opleves vundet eller tabt ved de nye tiltag især hos de væsentligste interessenter i SMV segmentet. I opgaven vil vi undersøge og diskutere i hvilken grad, der kan tales om målbar lempelse af virksomhedens administrative byrder, og hvorvidt der kunne være risiko for yderligere administrative byrder i stedet.

På baggrund af ovenstående, ønskes følgende problemstilling besvaret:

Vil danske mikroenheder opnå en besparelse ved at aflægge et mikroregnskab?

Problemformuleringen vil blive besvaret med afsæt i følgende undersøgelses spørgsmål:

1. Hvad er et mikroregnskab?
 - o Hvordan adskiller det forkortede årsregnskab sig fra de tidligere regnskabskrav i ÅRL?
2. Hvem er mikro-enhedernes interessenter?
3. Hvordan måles administrative byrder?
 - o I hvilken grad vil de nuværende administrative byrder lempes ved anvendelse af mikroregnskaber?
 - o Hvordan kan en forventet besparelse opgøres efterfølgende og hvad vil den i så fald udgøre?
4. Hvad er brugen og informationsværdien af mikrovirksomheders årsrapporter og hvilke elementer i årsrapporten har indvirkning på informationsværdien?
5. I hvilket omfang kan det påregnes, at interessenter stiller yderligere krav udover udfærdigelse af mikroregnskaber?
6. Kan der reelt drages paralleller fra EU's øvrige lande til DK?
7. Hvilke andre, primært administrative besparelser, der kan give reel økonomisk gevinst, kan der iværksættes for virksomheder?

⁶ FSR – danske revisorer, Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv.: Side 2

2. METODE VALG OG OPGAVE STRUKTUR

Dette afsnits formål er at beskrive og begrunde valget af metode i opgaven.

2.1 Metode og opbygning

Der arbejdes i opgaven med de tre trin: Teoretisk beskrivelse, analyse og vurdering. Alle tre niveauer er repræsenteret i opgaven med det beskrivende efterfulgt af en analyse og til sidst en vurdering.

Hvert kapitel indeholder en kort indledning, der har til formål at redegøre for indholdet samt en delkonklusion, som samler op på de væsentligste forhold i kapitlet. Delkonklusionerne opsamles til sidst i opgavens endelige konklusion, der søger at besvare opgavens overordnede problemstilling.

For at konkretisere problemformuleringen og metoden til at besvare denne, er følgende undersøgelsesspørgsmål fremsat:

Undersøgelsesspørgsmål 1:

Hvad er et mikroregnskab?

- o Hvordan adskiller det forkortede årsregnskab sig fra de tidligere regnskabskrav i ÅRL?*

Dette behandles i kapitel 3, som skal sikre at klarlægge formålet med årsrapporten i forhold til ÅRL's begrebsramme kvalitative karakteristika (begrebsrammen niveau 2) og ændringerne i den nye årsregnskabslov i forhold til klasse B og mikroregnskabet. Besvarelsen af dette undersøgelsesspørgsmål tager derfor udgangspunkt i en præsentation af hver enkelt væsentlig ændring, hvorefter eventuelle virkninger for årsrapporten og regnskabsbrugers forståelse heraf, vil blive skitseret. Vi har valgt at behandle begrebsrammen niveau 2 før niveau 1, da vi mener det er vigtigt for læser at få forståelse for mikroregnskabet som første forudsætning.

Undersøgelsesspørgsmål 2:

Hvem er mikro-enhedernes interessenter?

Dette behandles i kapitel 4, som først indeholder en teoretisk beskrivelse af virksomhedens interessenter og deres informationsbehov i henhold til ÅRL's begrebsramme niveau 1. Til sidst i kapitel 4 vil vi inddrage en undersøgelse lavet af Copenhagen Business School og PwC, som belyser en kløft som eksisterer mellem virksomheder og deres regnskabsbrugers forventning om vigtigheden og betydningen af dele i årsrapporten. Undersøgelsen skal sætte streg under vigtigheden af regnskabsregulering.

Undersøgelsesspørgsmål 3:

Hvordan måles administrative byrder?

- o I hvilken grad vil de nuværende administrative byrder lempes ved anvendelse af mikroregnskaber?*
- o Hvordan kan en forventet besparelse opgøres efterfølgende og hvad vil den i så fald udgøre?*

Dette behandles i kapitel 5, som tager udgangspunkt i AMVAB-undersøgelsen fra erhvervsstyrelsen. Kapitlet indeholder en beskrivelse af undersøgelsen og belyser hvilke administrative byrder virksomhederne oplever. Til sidst beregnes den forventede maksimale besparelse ud fra undersøgelsens resultater.

Undersøgelsesspørgsmål 4:

Hvad er brugen og informationsværdien af mikrovirksomheders årsrapporter og hvilke elementer i årsrapporten har indvirkning på informationsværdien?

Dette behandles i kapitel 6, som på baggrund af relevante undersøgelser, foretages en analyse og en vurdering af brugen af mikrovirksomheders og informationsværdien. Til besvarelse heraf vil vi opgaven anvende undersøgelse udfærdiget af DAMVAD.

Undersøgelsesspørgsmål 5:

I hvilket omfang kan det påregnes, at interessenter stiller yderligere krav udover udfærdigelse af mikroregnskaber?

Dette undersøgelses spørgsmål behandles i afsnit 7, hvor vi vil inddrage undersøgelser og høringssvar fra relevante branche foreninger og interessenter. Vi vil også inddrage resultater fra DAMVAD undersøgelsen. Yderligere vil vi i dette afsnit inddrage eget skriftligt interview af revisorer og en erhvervsrådgiver, som skal supplere til vurdering af opgavens problemstillinger.

Undersøgelsesspørgsmål 6:

Kan der reelt drages paralleller fra EU's øvrige lande til DK?

Dette undersøgelses spørgsmål behandles i afsnit 7, hvor vi vil inddrage resultatet af brugen af mikroregnskaber i Tyskland, for at vurdere effekten af allerede indførte regnskabsaflæggelser efter mikroregnskabets lempelser.

Undersøgelsesspørgsmål 7:

Hvilke andre, primært administrative besparelser, der kan give reel økonomisk gevinst, kan der iværksættes for virksomheder?

Dette undersøgelses spørgsmål behandles i afsnit 7, hvor vi vil inddrage forslag fra respondenter i egen interview undersøgelse, forslag fra branchens parter samt egne forslag.

2.2 Afgrænsning

Med udgangspunkt i opgavens problemformulering er det nødvendigt at foretage en række afgrænsninger, hvilke defineres i nærværende afsnit.

Opgaven omhandler den nye årsregnskabslov i forhold til den informations- og nytteværdi, som væsentlige interessenter oplever ved deres brug af årsrapporten i deres daglige arbejde. Vi har foretaget en afgrænsning, således at opgaven vil i opgaven vil beskrivelsen af nuværende regnskabskrav i ÅRL udelukkende blive foretaget ud fra reglerne for regnskabsklasse B. Dette skyldes, at der i alle sammenhænge vil blive taget udgangspunkt i mikrovirksomheder, medmindre andet er angivet. Dermed betyder afgrænsningen også, at der ikke vil blive fokuseret på virksomheder i regnskabsklasse A, C eller D.

2.3 Definitioner

2.3.1 Mikrovirksomheder

I den nye årsregnskabslov indføres en ny gruppe virksomheder "Mikrovirksomheder" (ny §§ 22a og 22b). Dette er ikke en ny regnskabsklasse men en delmængde af regnskabsklasse B. Definitionen af mikrovirksomheder gør, at omkring 80.000 af de godt 200.000 danske selskaber vil falde under denne kategori.⁷ Mikro-reglerne gælder for virksomheder, som ikke overskrider to eller flere af ovenstående grænser.

Mikro-enhederne er defineret således både i EU-direktivet og den nye årsregnskabslov:

• Nettoomsætning:	0-5,4 mio. kr.
• Balancesum:	0-2,7 mio. kr.
• Antal ansatte:	0-10

Selvom holdingvirksomheder og investeringsvirksomheder opfylder definitionen på en mikrovirksomhed, kan disse ikke anvende de særlige undtagelser for mikrovirksomheder⁸

⁷ FSR- Nye regnskabsregler risikerer at skade virksomhederne (net-artikel): <http://www.fsr.dk/Nyheder%20og%20presse/Nyheder/Nyheder-2014/Nye-regnskabsregler-risikerer-at-skade-virksomheder>

⁸http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_Aarsregnskabslov_web.pdf

2.3.2 Administrative byrder

HLG og EU-kommissionen har i sit arbejde defineret administrative byrder således⁹:

(oversat fra engelsk)

- Administrative omkostninger er omkostninger afholdt af virksomheder, offentlige myndigheder og borgere for at møde juridiske forpligtelser. De juridiske forpligtelser har til formål at give offentlige myndigheder og private parter oplysninger om deres aktiviteter (oplysningsforpligtelser).
- Administrative omkostninger er summen af administrative byrder (dvs. informationer udelukkende indsamlet på grund af en retlig forpligtelse om at gøre det) og business-as-usual-omkostninger (dvs. oplysninger, der ville blive indsamlet og anvendt af virksomhederne selv i fraværet af en juridisk forpligtelse til at gøre det).

Erhvervsstyrelsen definerer ligeledes administrative byrder, som administrative aktiviteter som *"virksomheder alene udfører som følge af krav fra offentlige myndigheder, og som de ikke ville have udført, hvis der ikke var regulering herom."*¹⁰

I forhold til regnskabsaflæggelse gælder det, at ved manglende overensstemmelse mellem regnskabskravene og brugerens informationsbehov, vil der blive udarbejdet regnskabsinformationer med det eneste formål at opfylde lovgivningsmæssige regnskabskrav.

2.4 Kildekritik

I opgaven vil de primære informationskilder omfatte sekundær litteratur og data. Yderligere vil der i opgaven inddrages høringssvar fra relevante organisationer. Disse vurderes at kunne være af mindre troværdig kvalitet, da disse organisationer varetager egne interesse og derfor er subjektive. Inddragelsen er dog berettiget, da den bidrager til et bredere perspektiv.

⁹ High Level Group on Administrative Burdens – Cutting the red tape I Europe, Final Report 2014. Side 28

¹⁰ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf> - Side 14

3. NY ÅRSREGNSKABSLOV OG MIKROREGNSKABET

Dette afsnit indeholder en gennemgang af det teoretiske grundlag for opgaven, og en historisk gennemgang af lovgivningsgrundlaget for kapitalselskaber i Danmark med udgangspunkt i de første selskabslove og de efterfølgende love frem til gældende årsregnskabslov.

3.1 Reguleringsteori

Udgangspunktet inden for reguleringsteori er:

- Regulering
- Markedsløsning

Regnskabsreguleringen består af regnskabslovgivning og internationale regnskabsstandarder, der er vedtaget af folketinget og EU, herunder regnskabsstandarder og vejledninger der er udarbejdet i den private sektor. Reguleringsteorien er bygget på de betragtninger, at markedsløsning ikke er i stand til at skabe en tilstrækkelig informativ regnskabspraksis, der er acceptabel for samfundet. Denne mangel kommer til udtryk ved at virksomheden i kraft af monopoludbyder af sine egne økonomiske informationer, oftest kun vælger at tilfredsstille de (for virksomheden) vigtigste regnskabsbrugere. Regulering vil med andre ord sikre en bredere kreds af regnskabsbrugere information end markedsløsningen.

Markedsløsningen argumenterer for, at eksterne regnskaber produceres, når der er efterspørgsel herefter. Der argumenteres ligeledes i markedsløsningen for, at virksomhederne skal frigøres for den ekstra omkostning, som de har ved at skulle udarbejde et årsregnskab. Herudover argumenterer markedsløsningen stærkt for, at når der produceres et årsregnskab ved efterspørgsel, vil det resultere i et brugertilpasset produkt frem for regnskabsreguleringens standardprodukt.

3.1.1 Principal-Agentteori

Ved Principal-Agentteorien¹¹ belyses samspillet mellem en given virksomheds ledelse, ejer og revisor. I denne model er virksomhedens ledelse agent for ejerne (principalen), hvorfor ejernes informationsbehov består i at kontrollere ledelsen. Der sker med andre ord en delegering af beslutningskompetence til agenten fra principalen til at disponere og foretage beslutninger over principalens aktiver. Da ejerne ikke overvåger alle agentens dispositioner, vil der være en risiko for, at agenten misbruger aktiver eller manipulere / tilbageholder væsentlige informationer i forhold til egeninteresse.

Revisor er i stand til, som en ekstern og uafhængig part, at give en høj grad af sikkerhed for, at oplysninger i årsrapporten er retvisende (generelklausulen), så ejeren kan træffe de rigtigste beslutninger om sin investering i virksomheden. Vurderer revisor, at årsrapporten ikke giver et retvisende billede af virk-

¹¹ Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 49

somhedens finansielle situation, kan revisor tage forbehold og har også mulighed for at angive supplerende oplysninger eller i værste fald afgive en afkræftende konklusion. Principal-agent-relationen betyder at, ejerne vil i egen interesse ansætte revisor til at efterkontrollere, at oplysningerne fra ledelsen er korrekte og for at holde omkostninger til revisor på et minimum, vil ledelsen være motiveret til problemfri regnskabsrapportering. Principal-agent-teorien har vist sig ved, at der tilbage i tiden blev dannet revisorprofessioner i flere lande, uden der var stillet krav om lovpligtig revision¹². Det skal dog påpeges at, det ofte ses i danske virksomheder i mikro-segmentet og små virksomheder i regnskabsklasse B, at der er sammenfald mellem ejer og ledelsen, hvor der ud fra agentteorien ikke er behov for revisor, da der ikke længere eksisterer informationsasymmetri eller modsatrettede mål.

3.2 Tidligere årsregnskabslov

3.2.1 Årsregnskabslovens historie

Årsregnskabsloven er gennem årene blevet ændret af flere omgange og blev for alvor revideret i 2001. Danmark fik sin første aktieselskabslov i 1917, hvor regnskabs- og revisionspligt for aktieselskaber indføres. Regnskabs- og revisionspligten erstatter den hidtidige markedsløsning og derudover stilles der krav om offentliggørelse. I 1930 blev aktieselskabsloven ændret, hvor den nu lagde stor vægt på forsigtighedsprincippet og den ene ud af tre regnskabsbestemmelser var generalklausulen med ordlyden: *"Årsregnskabet skal udarbejdes i overensstemmelse med ordentlig og forsigtig forretningsbrug og under hensyntagen til tilstedeværende værdier og forpligtelser"*¹³. Over 40 år efter blev loven først ændret igen. I 1973 indførte man i kapitel 12 i ÅRL 13 bestemmelser, mod de 3 bestemmelser i 1930-loven. Ændringerne henviste fortsat til en generalklausul om "god regnskabsskik" frem for en detaljeret lovgivning. Forsigtighedsprincippet fremgår nu kun implicit af enkelte regler og havde mindre "betydning" end tidligere. I 1981 ændres loven for alvor for 3. gang til årsregnskabsloven, da Danmark som det første medlemsland af EU, indførte 4. regnskabsdirektiv fra 1978 om enkeltsekskabers regnskabsaflæggelse. Det 4. regnskabsdirektiv er en kombination af tysk detailregulering¹⁴ og engelsk rammeregulering¹⁵. I 1990 blev der tilføjet bestemmelser fra 7. regnskabsdirektiv der blev vedtaget i EU i 1983. Den nye fælleseuropæiske lovgivning omfattede 68 bestemmelser mod 13 fra tidligere i Kapitel 12. Det blev derfor besluttet at samle al regnskabslovgivning i en separat lov. Den nye EU-baserede lovgivning indeholdte de mest markante ændringer i dansk regnskabspraksis. Loven var baseret på kostprismodellen (præstationsorienteret paradigme) kombineret med forsigtighedsprincippet. I 2001 indføres to vidtgående ændringer i forhold til den tidligere lovgivning. I stedet for kostprismodellen skal regnskabspraksis baseres på dagsværdimodellen, der bygger på det formueorienterede paradigme i form af IASB's begrebsramme¹⁶. Den nye lov fra 2001 vægtede på, at der i højere grad i årsrapporten var et behov for at vise virksomhedens reelle værdier, modsat tidligere, hvor der alene blev taget udgangspunkt i de historiske kostpriser. Den anden ændring i 2001 medførte, at ÅRL skulle gælde for alle danske virksomheder (med undtagelse af finansielle virk-

¹² Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 50

¹³ Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 57

¹⁴ Eksempelvis skematvang for resultatopgørelsen og balance

¹⁵ Generalklausulen "True and fair View" (retvisende billede) – Mere herom i afsnit om "årsrapportens formal"

¹⁶ International Accounting Standards Board

somheder og statens/kommunens virksomheder). Det vil sige at personligt ejede virksomheder, som tidligere var reguleret af bogføringsloven, blev underlagt den nye lovsbestemmelser. Derved steg antallet af underlagte virksomheder fra ca. 90.000 til ca. 450.000 virksomheder i 2001. Med loven medførte også et behov for at differentiere rengskabs kravene mellem små og store virksomheder, hvorfor man oprettede fire regnskabsklasser A, B, C og D (byggeklodsmode) med stigende regnskabskrav.

D	Børsnoteret selskaber og statslige selskaber	Balancesum Nettoomæstning Antal ansatte	Alle uanset størrelse
C	Mellemstore og store selskaber	Balancesum Nettoomæstning Antal ansatte	> 36 mio. kr. > 143 mio. kr. > 72 mio. kr. > 286 mio. kr. > 50 (mellemstore) > 250 (store)
B	Små selskaber	Balancesum Nettoomæstning Antal ansatte	0 - 36 mio. kr. 0 - 72 mio. kr. 0 - 50
A	Virksomheder med personligt ansvar og små virksomheder med begrænset ansvar		

Figur: Differentiering af det tekniske regelsæt i fire regnskabsklasser (Jens O. Elling, Finansiell rapportering s. 65)

Som det fremgår af figuren inddeles virksomhederne i regnskabsklasser fra A-D på baggrund af kriterier om størrelsesgrænser på balancesum, nettoomsætning og medarbejderantal. Princippet i byggeklodsmodeen er, at små virksomheder skal følge få generelle krav uden behov for at sætte sig ind i mere omfattende regelsæt, som gælder for virksomheder i en større regnskabsklasse. Regnskabsinformation er gratis for brugere, hvorfor deres informationsbehov er umætteligt, men der er omkostninger forbundet med at producere informationen i virksomheden. Årsregnskabsloven har derfor en central opgave at fastlægge minimumskravene til regnskabspligtens omfang og indhold. For en virksomhed gælder det, at mindst to af størrelseskriterierne i to på hinanden følgende regnskabsår afgør, hvilken regnskabsklasse den hører under. En virksomhed kan dog altid vælge at følge regler for en højere regnskabsklasse uden at følge alle denne klasses regler. Vælger en virksomhed at gøre dette, er det et krav, at virksomheden konsekvent følger disse regler. Yderligere skal de enkelte tilvalg af regler ske på en systematisk måde, hvilket betyder, at en virksomhed ikke kan vælge regler til og fra efter dens velbehag. Ligeledes skal det oplyses særskilt i indledningen i anvendt regnskabspraksis, hvis man den har valgt at følge regler fra en højere regnskabsklasse.

3.2 Ny årsregnskabslov

21. maj 2015 vedtog folkettingen en ny årsregnskabslov, som betød den største ændring i loven siden 2001. Årsagen til ændringen er primært en ændring af det europæiske regnskabsdirektiv, som Danmark skal følge, da...Derudover har det været et ønske fra dansk side om tilpasning til de internationale regnskabsstandarder inden for de rammer, som det nye direktiv giver mulighed for.

Det nye regnskabsdirektiv (2013/34/EU) fra EU, bygger på EU-kommissionens program for bedre lovgivning "Smart regulering i Den Europæiske Union"¹⁷. Kommissionens program har til formål at udarbejde og levere regulering af den bedst mulige kvalitet i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, hvilket betyder at de administrative byrder er lig fordelene herved.¹⁸ EU kommissionens meddelelse med titlen "Tænk Småt Først/Small Business Act" ligger især vægt på at SMV'er¹⁹ har en markant betydning for den europæiske fremtid, men at disse virksomheder fortsat møder for stor mostand i form af administrative byrder.²⁰ Den daværende formand for EU kommissionen José Manuel Durão Barroso udtalte sig således omkring kommissionens forslag til Europa-Parlamentet: *"Det er et skridt i retning af 'et iværksætternes' Europa med færre røde stoplys og flere røde løbere for Europas 23 millioner SMV'er. Den skal hjælpe små virksomheder med at trives og give de bedste af dem et afsæt, der kan gøre dem til verdensførende"*.²¹

Det centrale i "Tænk Småt Først" var, at man ville skabe bedre muligheder for SMV'er og man fremlagde i den forbindelse 10 principper, hvoraf man valgte at stille forslag om ny lovgivning på fire af områderne, der har særlig betydning for SMV'er²².

I EU kommissionens forslag til EU-Parlamentet blev der især lagt vægt på, at selvom 99 % af EU's virksomheder er SMV'er, så skelnes der i størstedelen af lovgivningen og i de administrative procedurer ikke mellem store og små virksomheder. Dette har som konsekvens, at 23 mio. SMV'er oftest er underlagt de samme administrative forpligtelser som Europas 41.000 store virksomheder. Man påpegede endvidere over for EU kommissionen at 80 % af de nye arbejdspladser i de seneste par år i EU er skabt af SMV'er.²³

27. oktober 2010 fremlagde EU kommissionen et akt, med 50 forslag med henblik på, at det indre marked skulle blive bedre til at arbejde, iværksætte og handle sammen. Såkaldt social markedsøkonomi. I forbindelse med fremlæggelse af denne lagde man især vægt på at SMV'er udgør en væsentlig kilde til innovation og beskæftigelse. For at videreudvikle dette potentiale, ønskede kommissionen i 2011 at vedtage en handlingsplan for at forbedre SMV'ernes adgang til kapitalmarkedet. Kommissionen forslod endvidere at revidere direktiverne om regnskabsnormer for at forenkle kravene til SMV'ers finansielle oplysningspligt.²⁴

EU Kommissionens meddelelse om akten for det indre marked blev vedtaget i april 2011 og forenkler dermed både rådets fjerde direktiv "78/660/EØF", der omhandler årsregnskaberne for visse selskabsformer, samt rådets syvende direktiv "83/349/EØF", der omhandler konsoliderede regnskaber og dermed regnskabsdirektiverne.²⁵ Betydningen af de nye EU-tiltag er, at regnskabskravene og de administrative byrder mindskes for SMV'er. Europas 2020-strategi for intelligent, bæredygtig og inkluderende vækst

¹⁷ Meddelelse fra kommissionen til Europa-Parlamentet – Smart regulering i den Europæiske Union.

¹⁸ Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013.

¹⁹ SMV'er = Små- og mellemstore virksomheder

²⁰ Meddelelse fra kommissionen til Europa-Parlamentet – Tænk småt først.

²¹ EU kommissionens pressemeddelelse vedrørende "Tænk Småt Først/Small Business Act".

²² EU kommissionens pressemeddelelse vedrørende "Tænk Småt Først/Small Business Act".

²³ EU kommissionens pressemeddelelse vedrørende "Tænk Småt Først/Small Business Act".

²⁴ Akt for det indre marked: Forslag med henblik på at blive bedre til at arbejde, iværksætte og handle sammen.

²⁵ Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013.

centrale element er, at reducere administrative byrder og forbedre erhvervsklimaet i særdeleshed for SMV'er. Kommissionen mener således, at en reduktion af de administrative byrder for SMV'er, giver gunstige forhold til at fremme produktiviteten for de pårørende virksomheder.²⁶

3.1.1 Indførelse af maksimumsharmonisering

Det nye regnskabsdirektiv (2013/34/EU) indeholder en maksimumsharmoniseringsregel hvad angår noteplysninger. Det betyder, at enkelte oplysningskrav vil bortfalde, fordi Danmark ikke kan indføre yderligere oplysninger for klasse B-virksomheder end indeholdt i regnskabsdirektivet. I den nye ÅRL er en række oplysningskrav i regnskabsklasse B derfor ophævet. I forhold til den tidligere årsregnskabslov betyder det, at følgende oplysningskrav ophæves for virksomheder i regnskabsklasse B:

Paragraf i ÅRL	Oplysningskrav for regnskabsklasse B, som ophæves
56	Egenkapitalopgørelse eller note med bevægelser på egenkapitalen
64	Særskilte oplysninger om sikkerhedsstillelser
64	Særskilte oplysninger om eventualforpligtelser
71	Hvis virksomheden indgår i flere overliggende koncernregnskaber skal der ikke længere oplyses om moderselskab i den største koncern hvori virksomheden indgår som datter selskab. Der skal heller ikke længere oplyses om hvor overliggende modervirksomheders koncernregnskaber kan rekvireres
72	Oplysninger om dattervirksomheder og associerede virksomheder
73	Oplysninger om tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelser for ledelsen, modervirksomheder eller disse nærtstående parter
75	Specifikation af selskabskapital
76	Egne kapitalandele - flyttes til ledelsesberetningen

Inspiration fra PwC:

<https://www.pwc.dk/da/nyt/finance/regnskab/assets/lovforslag-aarsregn-2-feb-2015.pdf>

²⁶ Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013.

Der indføres for B-virksomheder enkelte nye oplysningskrav i stedet:

Paragraf i ÅRL	Oplysningskrav for regnskabsklasse B, som indføres
	<u>Ledelsesberetningen</u>
76a	Krav om ledelsesberetning, der beskriver væsentligste aktiviteter og eventuelle ændringer i aktiviteter og økonomiske forhold
77	Oplysninger om egne kapitalandele, såfremt virksomheden besidder sådanne (flyttet fra noterne)
	<u>Noterne</u>
53	Oplysning om værdiansættelsesmodeller, og teknikker for aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi (fx investeringsejendomme og unoterede kapitalandele)
53	Anvendt praksis for virksomhedssammenslutninger
58	Specifikation af "reserve for opskrivninger" når virksomheden har opskrevet aktiver til dagsværdi efter ÅRL § 41
58a	Centrale forudsætninger anvendt ved fastsættelsen af dagsværdi for aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi
58b	Oplysning om omfang og karakter af afledte finansielle instrumenter, herunder væsentlige betingelser
67a	Oplysning om særlige poster
68	Oplysninger om gennemsnitlige antal medarbejdere
	Inspiration fra PwC: https://www.pwc.dk/da/nyt/finance/regnskab/assets/lovforslag-aarsregn-2-feb-2015.pdf

3.1.2 Ændrede størrelsesgrænser i byggeklodsmodellen

I den nye årsregnskabslov er mikrovirksomheder oprettet som en ny delmængde af regnskabsklasse B, og størrelsesgrænserne for hhv. små (klasse b) og mellemstore virksomheder (klasse C mellem) forhøjet. Erhvervsstyrelsen forventer, at ca. 1.000 virksomheder rykker fra regnskabsklasse C mellem til B, og at ca. 350 virksomheder rykker fra regnskabsklasse C stor til C mellem.

D	Børsnoteret selskaber og statslige selskaber	Balancesum Nettoomsætning Antal ansatte	Alle uanset størrelse
C+	Store virksomheder	Balancesum Nettoomsætning Antal ansatte	> 156 mio. kr. > 313 mio. kr. > 250
C	Mellemstore virksomheder	Balancesum Nettoomsætning Antal ansatte	44 - 156 mio. kr. 89 - 313 mio. kr. 50-250
B+	Små virksomheder	Balancesum Nettoomsætning Antal ansatte	0 - 44 mio. kr. 0 - 89 mio. kr. 0-50
B	Mikrovirksomheder	Balancesum Nettoomsætning Antal ansatte	0 - 2,7 mio. kr. 0 - 5,4 mio. kr. 0-10
A	Virksomheder med personligt ansvar og små virksomheder med begrænset ansvar		

Figur: Ny differentiering af det tekniske regelsæt i fire regnskabsklasser

3.3 Mikroregnskabet og ændringerne fra tidligere regnskabskrav i ÅRL.

Til besvarelse af opgavens hovedspørgsmål, er det væsentligt at undersøge, hvordan mikroregnskabet afviger fra tidligere regnskabskrav i ÅRL, og hvilke problemstillinger det vurderes at kunne medføre.

Den nye årsregnskabslov indeholder en lang række ændringer med det formål at lette de administrative byrder for regnskabsklasserne B til D, hvor blandt andet et nyt begreb "mikrovirksomheder" er indført. Som resultat af Europa-kommissionens arbejde og målsætning er, at det nu muligt for danske mikroenheder at aflægge et mikroregnskab efter folketetinget den 21. maj 2015 har vedtaget en ændring af årsregnskabsloven (Lov nr. 738 af 1. juni 2015). Ændringerne træder i kraft for regnskabsår, der påbegynder 1. januar 2016 med mulighed for førtidsimplementering for regnskabsår, der afsluttes 31. december 2015 eller senere. En af hovedtankerne bag mikroregnskabet er at *"Hvis udarbejdelsen af regnskaber forenkles, bliver de også mere sammenlignelige, tydeligere og lettere at forstå. Dermed bliver det også muligt for dem, der bruger regnskaberne, f.eks. aktionærer, banker og leverandører, at forstå en virksomheds resultater og finansielle situation bedre"*²⁷. Virksomheder i mikro-virksomheds segmentet med balancesum op til 2,7 mio., nettoomsætning på op til 5,4 mio.kr. og med op til 10 ansatte, fritages for en række oplysningskrav. Fritagelsen omfatter følgende noteoplysninger jf. § 22 b stk. 1:

- (i) Anvendt regnskabspraksis, jf. § 53.
- (ii) gæld som forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet, jf. § 63.
- (iii) Oplysninger om visse særlige poster, jf. § 67 a, nr. 1 og 2
- (iv) antal ansatte (gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret), jf. § 68

En virksomhed kan frivilligt beslutte at anvende alle undtagelserne eller kun enkelte undtagelsesbestemmelser. En virksomhed, som anvender en eller flere af undtagelserne i ovenstående, skal oplyse dette i

²⁷ European Commission PRESS - RELEASES Press release – Mere ansvarlige virksomheder kan skabe mere vækst i EU

noterne. Yderligere gælder det, at § 11, stk. 2 og 3²⁸, ikke finder anvendelse på årsregnskaber, hvor en eller flere af undtagelsesmulighederne i førnævnte er anvendt. Ej heller kan virksomheden indregne visse aktiver og forpligtelser til dagsværdi efter §§ 37, 37a og 38.

3.3.1 Årsrapportens formål

En virksomhed kan anses som et lukket kredsløb, hvor omverdenen ikke under normale omstændigheder har indsigt i de informationer som virksomheden ligger inde med. For at opnå denne indsigt er virksomhederne grundet årsregnskabsloven pålagt at udarbejde og offentliggøre et regnskab én gang årligt. Årsrapporten som samfundsaktivitet beskæftiger sig med måling og kommunikation af finansiell og anden relevant information til beslutningsformål. Kommunikationsprocessen udføres på grundlag af et særligt begrebsapparat og regelsæt, som kun kan lykkedes såfremt både afsender (regnskabsproducent) og modtager (regnskabsbruger) er bekendte med førnævnte. For regnskabsbrugere er årsrapporten (eksterne regnskab) et vigtigt redskab til at få et øjebliksbillede af virksomhedens økonomiske situation og dens udnyttelse af knappe ressourcer.

Virksomheden, der forvalter de knappe ressourcer til et eller andet formål, foretager regnskabsmæssig måling af, hvor godt ressource forvaltningen lykkes, og kommunikerer denne ud til udbyderne af ressourcer uden for virksomheden. Disse bruger informationen til at træffe beslutning om allokering af ressourcer mellem virksomhederne. Det eksterne regnskab indeholder finansielle oplysninger om virksomhedernes formue-, finansiering- og indtjeningsformål med henblik på at dække ressourceejerne, der har allokeret deres ressourcer til pågældende virksomheder eller overvejer at gøre det. Dette kan eksempelvis være nuværende ejere, investorer, långivere, kunder mfl. De ressourcer, som ressourceejerne allokere til virksomhederne, er finansielle ressourcer, som egenkapital og lånekapital, reale ressourcer, som naturressourcer, bygninger, maskiner og råvarer, samt tjenesteydelser, som arbejdsindsat (ansatte), konsulentbistand og revisionsydelser mfl. Tilsammen danner ressourcer ejerne derfor ressourcemarkeder: Aktiemarked, låneemarked, arbejdsmarked mv. Ifølge Jens O. Elling²⁹ gælder følgende *"Jo mere virksomhedernes formue-, finansierings- og indtjeningsforhold gennemsigttiggøres, desto lettere bliver det for ny tilkomne ressourceejere at allokere deres ressourcer hen, hvor indtjeningsmuligheder er bedst og for eksisterende ressourceejere at om-allokere fra virksomheder og brancher med lav eller negativ indtjening til virksomheder og brancher; hvor indtjeningsmulighederne ser mere lovende ud"*. Det er altså fundamentalt for velfungerende ressource allokering og beslutning herom, at regnskabsbrugere får regnskabsop-

²⁸ § 11. Årsregnskabet og et eventuelt koncernregnskab skal give et retvisende billede af virksomhedens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Ledelsesberetningen skal indeholde en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler.

Stk. 2. Hvis anvendelsen af bestemmelserne i denne lov ikke er tilstrækkelig til at give et retvisende billede som nævnt i stk. 1, skal der gives yderligere oplysninger i årsregnskabet, henholdsvis koncernregnskabet.

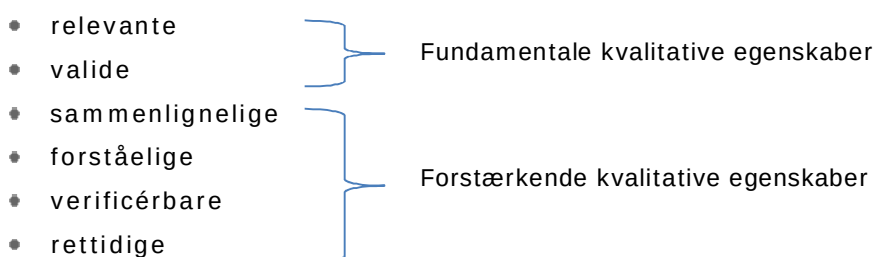
Stk. 3. Hvis anvendelse af bestemmelserne i denne lov i særlige tilfælde vil stride mod kravet i stk. 1, 1. pkt., skal de fraviges, således at dette krav opfyldes. En sådan fravigelse skal hvert år oplyses i noterne, hvor den skal begrundes konkret og fyldestgørende med oplysning om, hvilken indvirkning, herunder så vidt muligt den beløbsmæssige indvirkning, fravigelsen har på virksomhedens henholdsvis koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. – Kilde: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792>

²⁹ Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 19

lysninger som fremmer denne proces, og der dermed kan træffes de bedste beslutninger om allokering. Da regnskabsbruger af det eksterne regnskab, befinder sig uden for virksomhederne, er det en præmis, at oplysningerne er offentlige tilgængelige. Dette sker i praksis ved, at de eksterne regnskaber sendes til et centralt regnskabsregister i Erhvervsstyrelsen.

Udover at have stor vigtighed for regnskabsbrugere, så er det eksterne regnskab også et godt redskab for virksomheden selv. Ved udarbejdelse af regnskabet analyseres der på årets præstationer, og der kan dermed gøres status over hvorvidt forventningerne til året er indfriet. Yderligere giver dette også grundlag for fremtidige forventninger.

Målsætningen for produktion af regnskaber findes i begreb rammens niveau 1 (Kapitel 4) og 2. Heraf udledes generalklausulen "det retvisende billede". Alle virksomheder, der er omfattet af dansk regnskabslovgivning, er ansvarlig for, at det regnskab, de offentliggør, er baseret på årsregnskabslovens generalklausul, som erklærer, at årsrapporten skal give virksomhedens interessenter et retvisende billede af virksomhedens og eventuelt koncernens aktiver, passiver, finansielle stilling og resultat. Samfundet søger med dette krav at sikre, at regnskaberne er til nytte for potentielle brugere og samtidig at beskytte brugere mod vildledende oplysninger. General klausulen bygges på en række specifikke kvalitetskrav (niveau 2) som primært drejer sig som, at oplysningerne skal være:

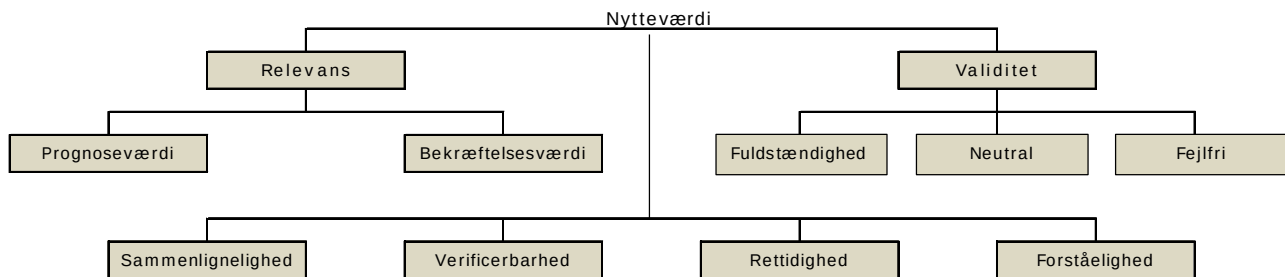
Kvalitetskravene til årsrapporten kan deles ind i forskellige kvalitative egenskaber og herefter opdeles hierarkisk. De kvalitative egenskaber udtrykker nytteværdien for regnskabsbrugeren af informationerne, der gives i årsrapporten. Summen af alle nytteværdierne giver regnskabsbrugeren en informationsværdi. For at en given information overhoved kan komme i betragtning i den finansielle rapportering skal tærskelværdier for *væsentlighed* og *nytte større end omkostningerne* være opfyldt. Information er væsentlig, såfremt den øver indflydelse på brugerens beslutninger. For mange uvæsentlige oplysninger kan skabe informationsoverskud, og derved påvirke brugernes beslutninger negativt. For nytte gælder det, at nytten af informationerne skal være større end omkostninger forbundet med at fremskaffe disse.

Kvaliteten af informationerne kan hierarkisk inddeles på følgende måde:

Fundamentale og forstærkende egenskaber, som den finansielle information bør besidde for at skabe størst nytteværdi for de primære brugere

Tærskelværdi

Væsentlighed

Tærskelværdi

Nytte > omkostninger

Kilde: Finansiell rapportering – teori og regulering 3. udg. af Jens O. Elling – side 204

3.3.1.1 Fundamentale kvalitative egenskaber

Den finansielle information bør være både relevant og valid, for at skabe nytteværdi hos de primære regnskabsbrugere. Nytteværdien fremgår som en afvejning mellem disse to komponenter.

Karakteristikaet relevans skal sikre, at informationen i årsrapporten er relevant. Relevant information er information, der vedrører regnskabsbrugerens beslutninger, og som ville gøre en forskel for disse. Man kan vurdere om informationen er relevant, ved at se på om regnskabsbrugeren havde handlet anderledes, hvis informationen ikke havde været med. Relevans er relevant information, som er forankret i at have enten prognoseværdi eller bekræftelsesværdi eller begge dele. Prognoseværdi er beskrevet under afsnit 4.2, hvorimod bekræftelsesværdi er den egenskab, som gør det muligt at bekræfte tidligere forventninger eller ændre dem på grund af den ny information, som er til rådighed³⁰.

Karakteristikaet validitet opnås når *"substansen af de underliggende økonomiske fænomener gengives i den i den finansielle rapportering fuldstændig, neutral og fejlfri"*³¹. Validitet dækker over, at oplysningerne skal være sande og retvisende. Herunder nævnes det, at informationen skal være fuldstændig. Fuldstændighed betyder, at den finansielle rapportering indeholder al information om de underliggende økonomiske fænomener, som er nødvendige for at kunne træffe fornuftige beslutninger. Fuldstændighed betragtes som et relativt begreb, da det selvfølgelig ikke kan omfatte alt. Med neutral rapportering, skal det forstås, at regnskabsinformationen ikke må indeholde subjektive karakteristika og hermed føre til et farvet resultat eller på anden måde fremme særlig adfærd hos brugerne. Neutralitet er en vigtig komponent under validitet, fordi "farvet information" ikke giver valid information. At rapporteringen skal indeholde "fejlfri" som kvalitativ egenskab, er udsprunget af, at al økonomisk aktivitet foregår under usikkerhed. Økonomiske konsekvenser er præget af skøn ved udarbejdelsen af årsrapporten, hvilket gælder

³⁰ Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 205

³¹ Jens O. Elling, Finansiell Rapportering – teori og regulering 3. udgave, side 206

mere eller mindre alle aktiver, hensatte forpligtelser under passiver mv. Om ikke andet forsøger den kvalitative egenskab at sikre, at årsrapporten forsøges friholdt fra fejl.

3.3.1.2 Forstærkende kvalitative egenskaber

De forstærkende kvalitative egenskabers funktion er, at de adskiller mere nyttig information fra mindre nyttig information og herved implicit forøger den samlede beslutningsnytte. Som vist tidligere kan de fundamentale kvalitative egenskaber udbygges med forstærkende kvalitative egenskaber: sammenlignelighed, verificerbarhed, aktualitet og forståelighed.

Der er vigtigt for regnskabsbrugeren, at der er sammenlignelighed mellem sammenlignelige poster i årsrapporten år efter år, ligesom det er vigtigt, at der er sammenlignelighed mellem virksomhederne.

Sammenlignelighed er først til stede, når den pågældende information har en acceptabel kvalitet (relevans og valid), at regnskabsbrugeren bliver i bedre stand til at træffe beslutninger. I sammenlignelighed ligger også konsistens, som går ud på, at de samme indregningskriterier og måleattributter anvendes fra periode til periode. Såfremt indregnings- og målemetoder ofte skiftes, vil det være vanskeligt at vurdere sammenligneligheden. Informationer i den finansielle rapportering skal også fremstå som verificerbare for regnskabsbrugeren således, at regnskabsbrugeren kan have tiltro til, at informationerne i det væsentligste er korrekte. Årsrapporten må således ikke indeholde urealistiske eller usandsynlige forhold, der kan forvride regnskabsbrugers indtryk. Rettidighed er et indlysende krav som kvalitativ egenskab, som kræver, at informationen er aktuel, da uaktuel information i princippet er ubrugelig. Rettidighed dækker over at have information til rådighed, før den bliver uden indflydelse og dermed mister sin relevans. Rettidighed kan ikke stå alene og tilføre relevans, da rettidighed er et relativt begreb. Til sidst er forståelighed en kvalitet, som kræves opfyldt, for at informationen kan være til nytte for regnskabsbruger. Uforståelig information er ubrugelig. Dette vedrører såvel regnskabsproducentens valg af begrebsapparat og regelsæt som regnskabsbrugernes faglige kvalifikationer. Det skal samtidig understreges, at informationen ikke må udelades med henvisning til, at det er for svært for brugerne at forstå, hvis informationen er nødvendig for at være valid.

3.3.2 Kvalitative egenskaber og undtagelser i mikroregnskabet

(i) Anvendt regnskabspraksis, jf. § 53

Formål/nytte:

At oplyse regnskabsbrugere om regnskabsmetoden og hjælpe regnskabsbrugeren til at læse årsregnskabet korrekt. Anvendt regnskabspraksis i årsrapporten, indeholder en beskrivelse af indregningsmetoder og målegrundlag/værdiansættelsen, der er anvendt på posterne i balance, resultatopgørelse, noter.

Yderligere fremgår følgende af den anvendte regnskabspraksis:

- Beskrivelse af hvilken regnskabsklasse, virksomheden indgår i
- Hvis virksomheden har til valgt regnskabsområder, som gælder for en højere regnskabsklasse
- Hvilken valuta og valutakurs, der anvendes (hvis der ikke anvendes DKK, eller EUR).
- Hvis der er ændringer i regnskabet eller skøn og fejl.

Problemstilling:

Anvendt regnskabspraksis fremme forståelsen af årsrapporten, og er derfor relevant information for regnskabsbrugeren. At man har valgt at fritage mikrovirksomheder for denne oplysning, virker derfor absurd. Selv om posterne vil være målt til kostpris, vil der stadig være poster, som indeholder skøn. Her kan nævnes levetiden på anlægsaktiver. Yderligere vil noget så basalt som hvilken enhed regnskabet er aflagt i (DKK eller Euro) ikke fremgå. Det vurderes, at virksomheder som aflægger et mikroregnskab, og dermed undlader at oplyse om anvendt regnskabspraksis, undlader at skænke information som er relevant i regnskabsbrugerens beslutningstagen. Dette gælder både for regnskabsbrugerens udarbejdelse af prognoser eller i forbindelse med at bekræfte tidligere antagelser. I forhold til sammenlignelighed af regnskabet, både med tidligere år og andre virksomheder, vurderes det at betyde, at det fremover vil være mere vanskeligt at sammenligne tallene. Eksempelvis vil indregningskriterier for nettoomsætning ikke være oplyst, hvorfor det kan være vanskeligt at sammenligne på tværs af virksomheder. I forhold til regnskabsbrugers forståelighed af regnskabet, vurderes det at være en betragtelig forringelse at udelade anvendt regnskabspraksis. I de tilfælde hvor der foretaget skøn, vil brugeren ikke have samme forudsætninger til at vurdere ud fra hvilket, skønnet er foretaget. Der stille også større krav til regnskabsbrugerens kendskab til reglerne for mikrovirksomheder og regnskabsklasse B i øvrigt, for at regnskabsbrugeren forstår, hvilke målegrundlag og indregningsmetoder det er muligt at anvende for mikrovirksomheder inden for rammerne af årsregnskabsloven. I opgaven vil ressourceforbruget holdes op mod vigtigheden af oplysning om anvendt regnskabspraksis for regnskabsbrugerne og eventuelle konsekvenser for virksomheden ved at undlade heraf.

Det skal dog påpeges, at når anvendt regnskabspraksis alligevel kan fravælges, skal det bl.a. ses i lyset af, at frihedsgraderne i årsrapporten for mikrovirksomheder til indregning og måling af aktiver og forpligtelser er kraftigt reduceret. Dette ses ved, at:

- investeringsejendomme og biologiske aktiver skal måles til kostpris
- finansielle aktiver og forpligtelser skal måles til kostpris, herunder kan gæld til knyttet til investeringsejendomme ikke længere måles til dagsværdi
- muligheden for at opskrive varebeholdninger til genanskaffelsesværdi og andre omsætningsaktiver til dagsværdi
- indregning af forslag til udbytte til ledelsen som gældforpligtelse er afskaffet

Ydermere må følgende ikke anvende undtagelserne:

- virksomheder med kapitalandele i datter- eller associerede virksomheder ikke kan anvende undtagelserne (holdingvirksomheder)
- investeringsvirksomheder
- virksomheder med afledte finansielle instrumenter på balancedagen

Der er dog også eksempler på valgmuligheder inden for årsregnskabsloven, som i fraværet af redegørelsen for regnskabspraksis ikke kan udledes direkte af årsregnskabet. Dette ses ved, at:

- Immaterielle anlægsaktiver kan måles til kostpris eller dagsværdi med værdireguleringer via egenkapitalen, såfremt de handles på et aktivt marked
- Materielle anlægsaktiver, herunder investeringsejendomme, hvor disse ikke omfattes af definitionen på investeringsvirksomhed, kan måles til kostpris eller dagsværdi med værdireguleringer via egenkapitalen
- Varebeholdninger kan måles efter FIFO³²-metoden, vejede gennemsnitspriser eller lignende metode, som afspejler værdien af den fysiske varebeholdning på balancedagen
- Indregning af renteomkostninger i kostprisen for aktiver (frivillig)
- Indregning af IPO³³ i kostprisen for fremstillede aktiver
- Koncerninterne virksomhedssammenslutninger eller sammenslutninger, hvor begge parter i øvrigt er underlagt den samme interesses bestemmende indflydelse, kan indregnes og måles efter enten overtagelsesmetoden eller sammenlægningsmetoden
- Frivilligt tilvalg af indregnings- og målingsbestemmelser fra regnskabsklasse C:
 - a. Indregning af udviklingsprojekter i balancen
 - b. Anvendelse af produktionsmetoden på entreprise- og serviceopgaver for fremmed Regning
 - c. Indregning af aktiver, der ikke ejes af virksomheden, når virksomheden har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten over aktivet (finansielle leasingkontrakter).

Hertil skal også nævnes at visse af lovens noteoplysningskrav kan betyde, at regnskabsbruger alligevel kan udlede den valgte regnskabspraksis for visse områder. Normalt vil ændring i anvendt regnskabspraksis, blive omtalt under redegørelsen for anvendt regnskabspraksis. Da en mikrovirksomhed ikke skal medtage anvendt regnskabspraksis, er spørgsmålet om den i sådan situation, skal oplyse om ændringen i årsregnskabet. En ændring i anvendt regnskabspraksis må anses som et brud på kontinuitet (sammenlignelighed), som er et af de forstærkende kvalitative krav for årsrapporten. Ifølge ÅRL § 13, stk. 2³⁴,

³² "first-in-first-out". Det betyder, at den vare der er registreret på lageret først, også er den vare, der bliver solgt først.

³³ "indirekte produktionsomkostninger". Lagerværdien inkluderer samtlige udgifter/omkostninger, der relaterer sig til produktionen.

³⁴ § 13. Årsrapporten skal udarbejdes efter nedenstående grundlæggende forudsætninger:

Stk. 2. Regnskabsår, opstilling og klassifikation, konsolideringsmetode, indregningsmetode og målegrundlag samt den anvendte monetære enhed må ikke ændres fra år til år (reel kontinuitet). Ændring kan dog ske, hvis der derved bedre opnås et retvisende billede, eller, hvis ændringen er nødvendig for at overholde nye regler ved overgang til ny regnskabsklasse, ved lovændring, ved nye forskrifter i henhold til lov eller ved nye standarder efter § 136. § 11, stk. 3, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

som henviser til ÅRL § 11, stk. 3, skal "... En sådan fravigelse skal hvert år oplyses i noterne, hvor den skal begrundes konkret og fyldestgørende med oplysning om, hvilken indvirkning, herunder så vidt muligt den beløbsmæssige indvirkning, fravigelsen har på virksomhedens henholdsvis koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet"³⁵. Denne oplysning skal fortsat afgives af mikrovirksomheder, selvom anvendt regnskabspraksis ikke skal oplyses i årsregnskabet³⁶

I forhold til "oplysning om regnskabsklasse", som kræves omtalt i noterne, såfremt undtagelserne for mikrovirksomheder helt eller delvist er taget i brug. Oplysningen om anvendelse af mikroregnskabs undtagelser kan gives under anvendt regnskabspraksis, som dermed ikke indeholder andre oplysninger, hvis alle lempelserne anvendes. I mikroregnskabet er der heller ikke krav om anlægsnoter³⁷, hvorfor regnskabsbrugeren ikke kan udlede oplysninger om værdireguleringer. Da der er krav om oplysning om årets bevægelser i "reserve for opskrivninger" under egenkapitalen jf. § 58, kombineret med oplysningskravet om den regnskabsmæssige værdi i balancen, som ville have været indregnet, hvis opskrivning efter § 41, stk. 1³⁸ ikke havde været foretaget, vil det indirekte give regnskabsbruger oplysning om, hvilket målegrundlag virksomheden har anvendt på forskellige kategorier af immaterielle og materielle anlægsaktiver. Såfremt disse oplysninger ikke givet, må regnskabsbruger antage, at virksomheden indregner immaterielle og materielle anlægsaktiver til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. I forhold til muligheden for at anvende forskellige principper ved opgørelse af kostpris for varebeholdninger vurdere Beierholm³⁹, at "– under hensyn til mikrovirksomheders størrelse – kun at få meget begrænset betydning for de indregnede værdier i årsregnskabet, herunder påvirkningen af årets resultat og egenkapital". Dette er vi delvist enige i, men vi mener (trods lille effekt), at oplysning herom hjælper med vurderingsgrundlaget for regnskabsbruger. Ydermere skal det nævnes, at mikrovirksomheder er meget små virksomheder omfattet af regnskabsklasse B, og et af de grundlæggende incitamenter for at anvende undtagelsesbestemmelserne er muligheden for at aflægge en årsrapport så lempeligt som muligt. Dermed må det antages at anvendelsen af muligheden for at tilvælge bestemmelser fra en højere regnskabsklasse kun at blive anvendt i begrænset omfang i praksis. Det vil dog være muligt at tilvælge bestemmelser fra højere regnskabsklasser.

(ii) gæld som forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet, jf. § 63

Formål/nytte:

At oplyse regnskabsbrugere om hvor stor en del af den langfristede gæld som forfalder til betaling efter 5 år. Regnskabsbrugeren kan dermed udlede et hvis afdrags/betalingsmønster i forhold til virksomhedens forpligtelser.

³⁵ <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792>

³⁶ http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_AArsregnskabslov_web.pdf - side 27

³⁷ http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_AArsregnskabslov_web.pdf - side 25

³⁸ § 41. Virksomheden kan opskrive immaterielle og materielle anlægsaktiver og kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder til dagsværdi. Immaterielle anlægsaktiver kan dog alene opskrives, hvis de handles på et aktivt marked.

³⁹ Beierholm Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Problemstilling:

Mikrovirksomheder har mulighed for at undlade at oplyse om gæld, som forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Det må antages, at virksomhedens store gældsposter ligger til forfald mere end 5 år efter balancetidspunktet, hvorfor det vil være en relevant information. Det vurderes at kunne give regnskabsbrugere væsentligt ringere indsigt i virksomhedens gældsforhold, og dermed få sværere ved at vurdere, hvordan fremtiden vil blive påvirket af gældsforpligtelserne (prognose). I opgaven vil ressourceforbruget holdes op mod vigtigheden af oplysning om opdelingen af gæld med forfald efter 5 år for regnskabsbrugere.

(iii) oplysninger om visse særlige poster, jf. § 67 a, nr. 1 og 2⁴⁰

Formål/nytte:

Virksomheden skal oplyse om størrelsen og arten af indtægts- eller omkostningsposter, som er særlige på grund af deres størrelse eller art. Det bemærkes, at posterne kun skal opfylde et af kriterierne for, at der skal oplyses herom i årsregnskabet, dvs. enten er særlig på grund af størrelse eller art og ikke "både og". En særligpost kan være en regnskabspost, et element heraf eller en transaktion. Der er ikke konkrete kriterier for, hvornår en post i sig selv er særlig som følge af art eller størrelse, hvorfor lovens almindelige væsentlighedsniveau finder anvendelse ved vurdering heraf⁴¹.

Problemstilling:

Virksomheden skal ved vurderingen af særlige poster tage udgangspunkt i, at der skal være tale om poster, der efter deres størrelse eller art afviger i forhold til de udsving, der sædvanligvis bliver forventet af virksomheden, og som derfor har betydning for regnskabsbrugerens forståelse af virksomhedens årsrapport og udvikling. En post kan anses for særlig i én virksomhed, og virksomheden skal derfor afgive oplysninger herom i årsregnskabet, mens den samme post ikke nødvendigvis er særlig i en anden virksomhed. Der skal lægges vægt på, i hvilket omfang posten adskiller sig fra poster, der indgår i virksomhedens normale aktiviteter, og i hvilket omfang oplysninger herom kan have betydning for regnskabsbrugers forståelse af virksomhedens økonomi og udviklingen heri. At en mikrovirksomhed ikke skal foretage førnævnte sondring og oplyse om særlige poster vurderes, at forringe regnskabsbrugers forståelse og muligheden for sammenlignelighed. At en mikrovirksomhed kan udlade at afgive oplysning virker fornuftsstridigt, da mikrovirksomheder på grund af deres størrelse, vil være mere udsatte for poster, der er

⁴⁰ Bestemmelsen i ÅRL § 67a har positivt oplistet følgende poster til at være særlige poster, der skal oplyses i noterne:

- tilbageførsler af nedskrivninger på omsætningsaktiver,
- nedskrivninger på omsætningsaktiver, som overstiger normale nedskrivninger,
- nedskrivninger på anlægsaktiver, og
- tilbageførsler af nedskrivninger på anlægsaktiver.

Ovennævnte forhold er ikke en udtømmende opremsning af, hvad der i den enkelte virksomhed kan karakteriseres som særlige poster.

⁴¹http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_AArsregnskabslov_web.pdf

særlige med hensyn til posten størrelse. Disse poster vil i sagens natur oftere være betydningsfulde i en lille virksomhed.

I opgaven vil ressourceforbruget for virksomheden holdes op mod vigtigheden af oplysning om særlige poster for regnskabsbrugere.

(v) antal ansatte (gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret), jf. § 68

Formål/nytte:

Virksomheden skal angive det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret. Oplysning om antal ansatte kan anvendes til at opgøre flere af virksomhedens nøgletal, både for virksomheden som helhed og pr. medarbejder, herunder nettoomsætning og resultat.

Problemstilling:

Det vurderes at sådanne nøgletal er relevante for regnskabsbrugeren, hvorfor en udeladelse af de gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede, ikke kan siges at være så unødigt, at den kan udelades. I opgaven vil ressourceforbruget holdes op mod vigtigheden af oplysning om antal ansatte for regnskabsbrugere og eventuelle konsekvenser for virksomheden ved at udelade denne oplysning.

(vi) det retvisende billede

Udover ovenstående er et vigtigt element i den nye ÅRL, at virksomheder der benytter sig af en eller flere af undtagelserne, at årsregnskabslovens nuværende § 11, stk. 2 og 3 om retvisende billede ikke finder anvendelse. I regnskabsdirektivet (artikel 36, stk. 4⁴²) antages det blot, at regnskaber aflagt efter reglerne for mikrovirksomheder giver et retvisende billede. Dette betyder altså, at virksomheden ikke skal give yderligere oplysninger i det eksterne regnskab, hvis anvendelsen af bestemmelserne i årsregnskabsloven ikke menes at give et retvisende billede. Dette tiltag vurderes at være en stor svækkelse af regnskabets troværdighed, når der ikke længere kræves supplerende oplysninger for at regnskabet giver et retvisende billede. Vi mener dette vil påvirke regnskabsbrugers anvendelse af regnskabet i sin beslutningstagen, og at regnskabet taber informationsværdi og dermed vil værdien og kvaliteten af årsrapporten sænkes.

3.3 Afsnits resumé

Muligheden for at kunne aflægge et mikroregnskab udspringer fra EU-kommissionens ønske om at skabe mindre administrative byrder for små virksomheder. Som følge af dette er det besluttet at fritage mindre

⁴² "For så vidt angår mikrovirksomheder anses årsregnskaber udarbejdet i overensstemmelse med stk. 1, 2 og 3 i nærværende artikel for at give et retvisende billede i henhold til artikel 4, stk. 3, og artikel 4, stk. 4, finder således ikke anvendelse på sådanne regnskaber." - https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/det_nye_regnskabsdirektiv_201334eu.pdf

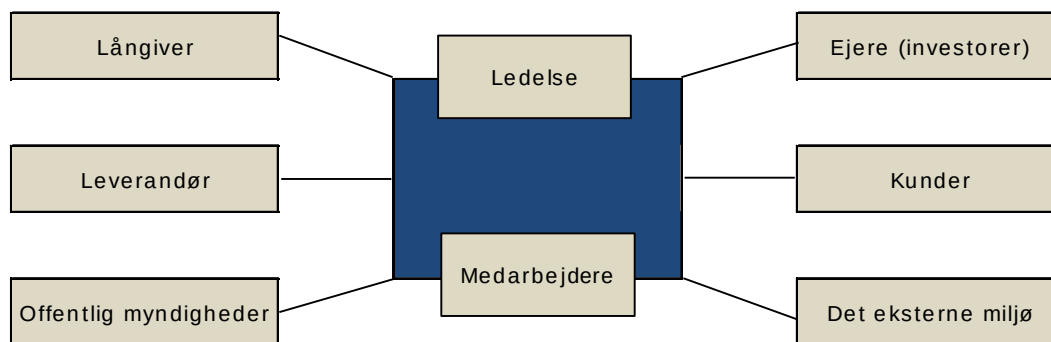
virksomheder for en række tidligere oplysningskrav. Ved aflæggelse af et mikroregnskab skal årsrapporten ikke længere indeholde information om anvendt regnskabspraksis, gæld som forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet, oplysning om visse særlige poster samt oplysning om antal ansatte. Ved at undlade at skulle oplyse om førnævnte vil det muligvis forringe årsrapportens kvalitet for eksterne brugere, og derfor ikke længere være i overensstemmelse med årsrapportens hovedformål og general klausenlens kvalitetskrav om forståelighed, relevans, validitet og sammenlignelighed. Redegørelsen for anvendt regnskabspraksis giver regnskabsbruger information om, hvilken regnskabspraksis virksomheden har anvendt, herunder særligt i de situationer, hvor loven giver mulighed for at vælge mellem flere målegrundlag/metoder. Især at en årsrapport nu ikke behøver at give et retvisende billede, svækker i den grad den troværdige repræsentation og kan i værste fald gøre årsrapporten værdiløs. Beslutningsnyttens vurderes at blive meget lav som følge af disse ændringer. Det betyder at, selv om de administrative byrder i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten falder, så kan disse fordele ikke opveje ulemperne ved en årsrapport, der er i fare for ikke at have værdi for regnskabsbrugerne.

4. MIKROVIRKSOMHEDERNE OG DERES REGNSKABSBRUGERE

4.1 Virksomhedens interesser

Til besvarelse af hovedproblemstillingen og i forlængelse af foregående afsnit, er det nødvendigt at kortlægge virksomhedens regnskabsbrugere, også kaldet interessenter. I opgaven vil der tages udgangspunkt i interessentteoriene fra Jens O. Elling, *Finansiell rapportering – teori og regulering*.

Jens O. Elling beskriver, at i den neoklassiske økonomiske teori opfattes gevinstmaksimering som det primære element bag en virksomhed. Man ser altså virksomheden som en enhed, der sætter egne målsætninger og træffer egne beslutninger. Dette gør sig ikke gældende i virkeligheden, da virksomheden blot er en juridisk enhed, der er styret af interessenter. En virksomhed er et netværk af socioøkonomiske sammenhænge mellem forskellige interessenter. Jens O. Elling illustrerer dette via koalitionsmodellen:

Figur koalitionsmodellen

Fælles for alle interessenter er, at de forventer en form for modydelse for at stille deres ressourcer til rådighed for virksomheden og det er netop af denne årsag, at årsrapporten er så vigtig for dem, da årsrapporten oftest er deres vigtigste informationskilde.⁴³ Årsrapporten indeholder finansielle oplysninger om virksomheden, herunder formue-, finansierings- og indtjeningsforhold. Det eksterne regnskab har til formål at levere information til virksomhedens interessenter, herunder nuværende og potentielle investorer, långivere, kunder, leverandører, medarbejdere, ledelse, det eksterne miljø, offentlige myndigheder mv.⁴⁴

Interessenternes forhold til en given virksomhed kan beskrives således:

Ledelsen: Har ligesom medarbejderne den rolle i koalitionsmodellen, at de yder en arbejdsindsats for virksomheden og som modydelse herfor modtager de løn. Modsat de øvrige interessenter er ledelsen ligesom medarbejderne interne beslutningstagere i virksomheden.

⁴³ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 23-24.

⁴⁴ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 18.

Medarbejdere: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de yder en arbejdsindsats for virksomheden, og som modydelse herfor modtager de løn. Modsat de øvrige interessenter er medarbejderne ligesom ledelsen interne beslutningstagere i virksomheden.

Långivere: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de yder lånekapital til virksomheden og som modydelse modtager renter og tilbagebetaling af lånekapitalen.

Leverandører: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de leverer råmaterialer, varer mv., og som modydelse herfor modtager materialerne og varernes priser.

Offentlige myndigheder: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de stiller faciliteter til rådighed for virksomheden i form af uddannet arbejdskraft, infrastruktur mv., og som modydelse herfor betaler virksomheden skat til det offentlige.

Investorer: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de indskyder kapital, og som modydelse herfor modtager honorar i form af udbytte.

Kunder: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de modtager virksomhedens produkter, og som modydelse herfor betaler de varens pris.

Det eksterne miljø: Har den rolle i koalitionsmodellen, at de kan deltage i et samarbejde med virksomheden om at udføre en opgave, og som modydelse herfor modtager de honorarer. Der kan også være tale om naboer til virksomheden, som man "pleaser" for ikke at modtage klager over støj eller lignende.

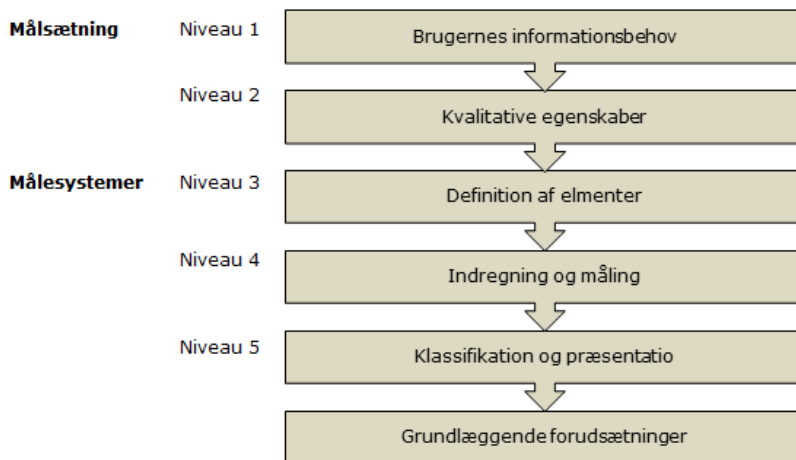
Alle de forskellige interessenter udgør virksomheden jf. koalitionsmodellen, men har typisk modsatte ønsker til hvordan virksomheden skal drives. Alle interessenter har det til fælles, at de altid kan trække sig ud af den givne koalition og indgå i en anden, såfremt modydelsen ikke er tilfredsstillende nok. Eksempelvis kan en kunde vælge at købe sit produkt et andet sted, ligesom ledelsen og medarbejderne kan vælge at søge job i en anden virksomhed. Det afgørende i koalitionsmodellen er styrkeforholdet i mellem interessenterne. Det er ledelsens opgave at opnå et kompromis mellem alle interessenter, så alle interessenter er tilfredse og dermed agere mægler for alle interessenterne. ⁴⁵

⁴⁵ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 25.

4.2 Regnskabsbrugerens informationsbehov i forhold til den eksterne årsrapport

Som tidligere nævnt er ÅRL's begrebsramme den finansielle rapporterings grundsten og har til formål at give generelle retningslinjer for, hvordan den finansielle rapportering bør udformes af virksomhederne. Den finansielle rapportering skal foregå således, at den opnår størst mulig beslutningsnytte for brugerne ud fra deres tillid og forståelse af årsrapporten. Begrebsrammen er sammensat af 5 niveauer illustreret via figur:

Niveau 2 præciserer de kvalitative egenskaber, som rapporteringen bør opfylde for at dække brugernes informationsbehov. Niveau 1 og 2 uddyber tilsammen indholdet af generalklausulen "et retvisende billede". Niveau 3, 4 og 5 angiver krav og kriterier som skal stilles til målesystemer, herunder definitioner på aktiver og forpligtelser, indregningskriterier og klassifikation og præsentation i årsregnskabet.

Begrebsrammens fem niveauer side 197 i Finansiell rapportering - teori og regulering 3. udgave

Som nævnt tidligere har interessenter forskellige ønsker til hvordan virksomheden skal drives, lige så har disse interessenter også forskellige informationsbehov, de søger dækket. Fælles for interessenter er, at de finansielle informationer der indgår i årsrapporten skal have de fundamentale kvalitative egenskaber, som relevans og validitet. Såfremt de finansielle informationer ikke overholder begge egenskaber, så defineres informationerne som information uden nytteværdi.⁴⁶ Informationsbehovene opstår som følge af tre beslutningsopgaver:

- (i) prognoseopgaven – placering af regnskabsbrugerens egne ressourcer (fremadrettet)

Deltagende i prognoseopgaven søger, at allokere deres egne ressourcer med udgangspunkt i deres forventninger til virksomhedens fremtidige indtjening, likviditet, risiko mv.

Investorer, långivere, ansatte, leverandører mfl. efterspørger oplysninger i det eksterne regnskab, som kan forbedre og oplyse deres muligheder for at vurdere virksomhedens fremtidsudsigter. Dette gælder såvel oplysninger om virksomhedens formueforhold i balancen og virksomhedens præstationer i resultatopgørelsen. Oplysningerne, som står i balancen, resul-

⁴⁶ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 204-205.

tatoppgørelsen, noterne eller i ledelsesberetningen fungerer som rå-data. Deraf må det konkluderes, at jo flere informationer som offentliggøres, desto mere informativ er årsrapporten for de deltagendes perspektiv.

(ii) kontrolopgaven – ledelsens forvaltning af virksomhedens ressourcer (bagudrettet)

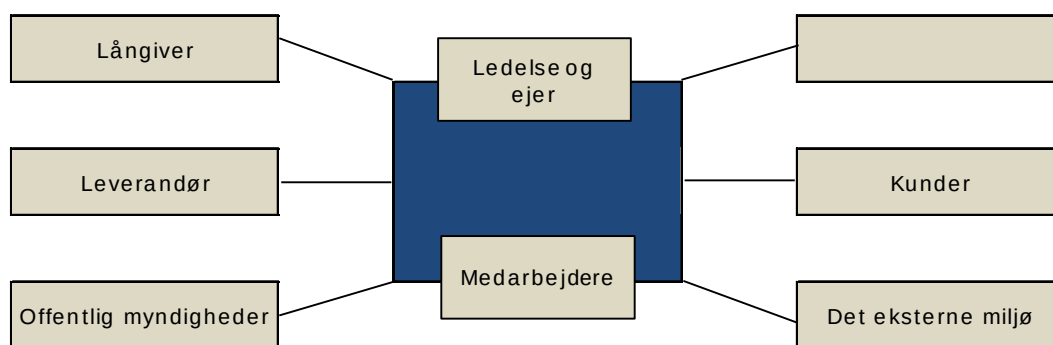
Investorer/ejere, medarbejdere, lokalsamfund mfl. anvender og efterspørger oplysninger i det eksterne regnskab, som kan verificere hvilken ansvarlighed ledelsen har udvist i forhold til allokering af virksomhedens ressourcer. Informationsbehovet vedrører især hvorvidt ledelsen har udnyttet muligheden for at skabe værdi til aktionærerne, samt om udviklingen i virksomheden er forårsaget af ledelsen eller om den skyldes forhold som ledelsen ingen indflydelse har på. Det vurderes at sådanne brugere og er deltager i prognoseopgave, hvorfor prognoseopgaven dækker informationsbehovet i kontrolopgaven.

(iii) fordelingsopgaven - fordeling af virksomhedens ressourcer

Interessenter ønsker information om fordelingsbeslutning, der træffes internt i virksomheden af bestyrelsen/ledelsen (ofte på kontraktbasis). Eksempel herfor kunne være fordeling af udbyttet til aktionærerne, bestyrelseshonorarer og bonus til ansatte. Långivere kan også stille minimumskrav til likviditet mv. som vil eventuelt vil binde ressourcer. Disse lånebetingelser er baseret på det eksterne regnskabs oplysninger jf. Jens O. Elling⁴⁷.

Informationsbehovene hos regnskabsbrugerne af store og mindre virksomheders regnskaber, er på flere områder forskellige og ønsker dermed forskellige detaljeringsgrad i årsrapporten. Forskellene i informationsbehovene skyldes i høj grad, den forskel der er i kompleksiteten på både sammensætning af investorer, driften af selskabet, og det deraf afledte regnskabsmateriale. Generelt kan en virksomheds interessenter opdeles i to hovedgrupper; Dem som har magten og muligheden for at afkræve yderligere information, og dem som alene er så små eller ubetydelige, at de ikke kan afkræve denne information. Hvilke interessenter, der tilhører hvilken gruppe, afhænger af virksomhedens karakteristika, f.eks. om virksomheden har mange små kunder eller enkelte store. For mindre virksomheder (herunder mikro-enheder) antages det i opgaven at ejer og ledelse ofte er identisk, hvorfor informations formidling mellem dette led af deltagende interessenter er dækket. Ydermere vil typiske regnskabsbrugere være banker og andre små virksomheder i form af kunder og leverandører. Mikroenhedens deltagere illustreres således:

⁴⁷Finansiel rapportering – Teori og regulering, s. 28

Figur koalitionsmodellen for mikroenheden

Ledelsens/ejerens opgave er at imødegå alle interessenternes ønsker og dermed fungere som mægler i koalitionen.⁴⁸ Ledelsen vil forsøge at påvirke regnskabet på en måde, så man opnår større opsparring og vækst, da der hermed vil være mere prestige forbundet med at deltage i ledelsen af virksomheden. Ved at ledelsen skaber mere opsparring og vækst, gøres virksomheden mindre afhængig af andre interessenter, som ejere og långivere. Ledelsen anvender den eksterne rapportering som et målingsapparat og til at vise omverdenen hvor godt det går i virksomheden.

Medarbejdere i en mindre virksomhed vurderes at have interesse i virksomhedens økonomiske resultater, for at kunne bedømme om udviklingen peger i en god eller dårlig retning. Virksomhedens økonomiske resultater vil have afgørende betydning for en medarbejders fremtidige beskæftigelsesmuligheder. Yderligere vil en medarbejder være interesseret i at have kendskab til, hvorvidt ledelsen har vist ansvarlighed i forhold til virksomhedens ressourcer, samt hvordan fordelingsbeslutninger er foretaget og munder ud.

Medarbejdere i mikrovirksomheden deltager derfor både i kontrol, prognose og fordelingsopgaven.

Kunder er interesseret i mikroenhedens (deres leverandør) økonomiske forhold. Det skyldes, at mikroenhedens fortsatte eksistens kan være fundamentalt for kundens forsyningssikkerhed. Yderligere vil en kunde sikre sig, at deres leverandørs økonomiske situation er af en sådan karakter, at virksomheden vil være i stand til at gennemføre et planlagt projekt, handel mv. Modtager kunderne ikke information som kan belyse og skabe sikkert vurderingsgrundlag for ovenstående, vil virksomheden kunne gå glip af eventuelle handler og dermed omsætning. En kunde til mikroenheden deltager dermed prognoseopgaven.

Leverandører, er interesseret i at etablere et samarbejde med en virksomhed der er i vækst og hvis finansielle status er at de har en høj soliditetsgrad og likviditetsgrad. På denne måde kan leverandørerne afdække en del af de risici, der er ved at give eksempelvis kredit til en virksomhed. En leverandør vil også se det fordelagtigt at modtage informationer, som kan give et fingerpeg om, hvorvidt den enkelte kundes økonomi er tilstrækkelig god til, at man også fremover kan regne med virksomheden som en mulig kunde.

⁴⁸ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 25.

Investorer, For at nuværende og fremtidige investorer skal investere i virksomheden, så er årsrapporten et af vigtigste redskaber for at kunne værdiansætte virksomheden dens årsrapporter. Investorernes finansielle informationsbehov er så omfattende, at det ofte dækker de øvrige interessenters informationsbehov⁴⁹, hvorfor man kan argumentere for at de øvrige kapitalindskyderes indvirkning på årsrapporten er forholdsvis begrænset. Potentielle investorer er dog mere fokuseret på fremadrettede resultater, hvorfor årsrapporten tillægges mindre betydning end nuværende investorer eller andre interessenter. De potentielle investorer har fokus på udviklingen i en virksomhed og søger en positiv tendens i udviklingen af virksomhedens præstationer i form af overskud mv.

Långivere, er kapitalindskydere, hvorfor deres informationsbehov oftest ligner investorernes informationsbehov. Långiveres primære fokusområder er en virksomheds betalingsevne og betalingsviljen. Långivere er herudover interesseret i virksomhedens nøgletal, hvor afkastningsgraden, likviditetsgraden, samt soliditetsgraden er af de mere væsentlige. Långivere vil være sikre på, at en virksomhed er i stand til at tilbagebetale lånekapitalen, samt renterne. Derfor er det vigtigt for långivere, at de kan se posterne med gæld og sammenholde disse med tidligere år for at skabe et overblik over virksomhedens betalingsvilje og evne. Långiver er oftest mere fokuseret på budgetter, hvorfor långivere kunne have en interesse i at indføre reviderede budgetter i årsrapporten for at få et overblik over virksomhedens fremtidige økonomiske situation. Ligeledes ønsker långivere en opgørelse af virksomhedens pengestrømme og budgetter over fremtidige pengestrømme.

Det eksterne miljø, er lokalsamfundet, miljøgrupper mv. Disse interessenter har en interesse i at få dækket et informationsbehov, som typisk vil fremgå af ledelsesberetningen, i det at lokalsamfundet og miljøgrupper er interesseret i at vide noget om f.eks. virksomheden forurener eller lignende

Offentlige myndigheder, har interesse i ressourceallokering, og som følge heraf, i virksomhedens aktiviteter. De har ligeledes behov for information for at kunne lovgive om virksomhedernes aktiviteter, fastsætte skattepoliti mv.

4.3 Undersøgelse af brugernes og virksomhedernes holdninger til årsrapporten – Et samarbejde mellem Copenhagen Business School og PwC

Målet med virksomhedens årsrapport er, at den skal give en retvisende beskrivelse af virksomheden og dennes økonomiske udvikling. PwC og CBS har i 2011⁵⁰ undersøgt ressourceforbrug og – udnyttelse ved udarbejdelsen af årsrapporten, om årsrapporten har en reel værdi, hvilke informationsbehov regnskabsbrugere har og hvem regnskabsbrugerne egentlig er. I undersøgelsen fremhæves det, at mange selskaber anvender betydelige ressourcer på at overholde reguleringen og formidle den rigtige og relevante information til deres interessenter. Men der sættes spørgsmålstegn ved om virksomhederne brugere deres kræfter på det rigtige, om årsrapporten overhovedet har værdi midt i den tiltagende informationsstrøm fra virksomheder og medier, hvad er egentlig den professionelle regnskabsbrugers behov, og hvor

⁴⁹ Finansiell rapportering – Teori og regulering, s. 200.

⁵⁰ <http://www.pwc.dk/da/publikationer/assets/aarsrapportanalysen.pdf>

ligger forbedringspotentialer? Undersøgelsens resultater bekræfter, at der var relevant viden at hente, da der på flere områder er der et misforhold mellem, hvad virksomhederne tror, brugerne lægger vægt på, og hvad brugerne selv udtrykker, de har behov for. Respondenterne i undersøgelse omfatter både regnskabsbrugere, der er spurgt om deres brug af årsrapporten, ledelsesberetningen og noter samt virksomheder, der er spurgt om deres vurdering af årsrapporten, herunder ressourceforbruget ved udarbejdelse af ledelsesberetning og noter. I undersøgelsen er der anvendt resultater fra både børsnoterede og unoterede virksomheder, men da denne opgave omhandler mikrovirksomheder (Regnskabsklasse B), vil vi fokusere på resultater i undersøgelsen fra unoterede virksomheder. Børsnoterede virksomheder vil derfor ikke blive inddraget.

Undersøgelsen viser følgende resultater for unoterede virksomheder⁵¹:

- Regnskabsbrugere vurderer, at årsrapporten er den vigtigste kilde til information om virksomheden. For de unoterede virksomheder gælder, at 99% af brugerne anvender årsrapporten i høj eller meget høj grad.
- Virksomheder og brugere deler opfattelsen af, at årsrapporten er en vigtig del af virksomhedens omdømme, og at årsrapporten har betydning for opfattelsen af virksomhedens troværdighed. For de unoterede virksomheder gælder, at 87% af virksomhederne og 100% af regnskabsbrugerne er enige eller meget enige i, at årsrapporten påvirker virksomhedens omdømme og troværdighed. Dette betyder, at regnskabsbrugerne tillægger årsrapporten meget stor værdi, hvilket støtter op om undersøgelsens altoverskyggende konklusion, at årsrapporten er den vigtigste kilde til information.
- Regnskabsbrugerne anvender i høj grad informationerne fra noterne, mens virksomhederne undervurderer regnskabsbrugernes interesse i disse. For de unoterede virksomheder gælder, at kun 32% af virksomhederne tror, at noterne bliver anvendt i høj eller meget høj grad, mens 91% af brugerne angiver, at de anvender noteoplysningerne i høj eller meget høj grad. Dette kan afspejle, at det faktisk ikke er særligt stort ressourceforbrug forbundet med dette, mens det på den anden kan afspejle at der tages for let på opgaven ved udarbejdelsen.
- Virksomhederne undervurderer årsrapportens strategiske kommunikationspotentiale i forhold til at sætte forretningsstrategiske emner på agendaen. For de unoterede virksomheder gælder, at kun 41% af virksomhederne mener, at årsrapporten kan anvendes som forretningsstrategisk kommunikationsmiddel. Brugere vurderer derimod kommunikationspotentialer på dette område højt, og 83% opfatter årsrapporten som nyttig til at sætte forretningsstrategiske emner på agendaen. At forholdet er således, kan medføre at virksomhederne overser det potentiale for at kommunikere, som årsrapporten besidder. Det kan resultere i, at virksomheden går glip af det potentiale der er i årsrapporten eller, at en mindre gennemarbejdet årsrapport vil medføre at der bliver fremstillet et dårligere billede af virksomheden, til skade af dennes omdømme.

⁵¹ Side 6 – Værdien af årsrapporten

4.4 Afsnits resumé

Virksomheden er omgivet af en række interessenter, som alle søger at få dækket deres informationsbehov via årsrapporten. Den finansielle rapportering skal foregå således, at den opnår størst mulig beslutningsnytte for brugerne ud fra deres tillid og forståelse af årsrapporten. Informationsbehovene opstår som følge af tre beslutningsopgaver; Prognoseopgaven, kontrolopgaven og fordelingsopgaven. Informationsbehovene hos regnskabsbrugerne, er på flere områder forskellige og ønsker dermed forskellige detaljeringsgrad i årsrapporten. Forskellene i informationsbehovene skyldes i høj grad, den forskel der er i kompleksiteten på både sammensætning af investorer, driften af selskabet, og det deraf afledte regnskabsmateriale.

Undersøgelse lavet af PwC og CBS viser med tydelighed at der er en kløft mellem virksomheder og regnskabsbrugers forventning om vigtigheden og betydningen af dele i årsrapporten, hvilket kan give udfordringer i forhold til, at virksomheden prioriterer og anvender deres ressourcer forkert.

5. MIKROVIRKSOMHEDERNE & ADMINISTRATIVE BYRDER

Hovedidéen bag den nye årsregnskabslov og muligheden for at aflægge et mikroregnskab er, at administrative byrder lempes for blandt andet små virksomheder.

I opgaven vil vi anvende AMVAB metoden til at belyse hvilke administrative byrder virksomheder oplever, samt inddrage de væsentligste områder i forhold til ændringerne i ÅRL (som opgaven behandler).

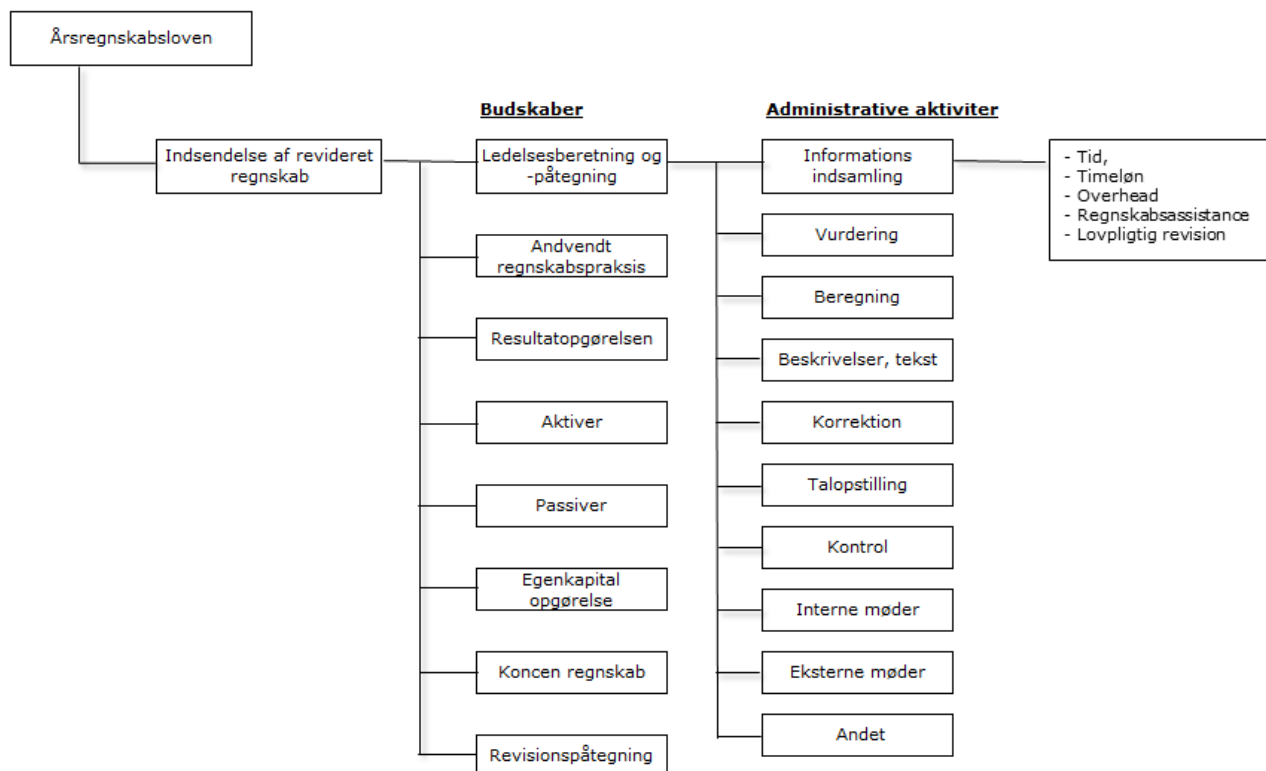
5.1 Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder (AMVAB)

AMVAB-modellen er en Aktivitetsbaseret metode til måling af virksomhedernes administrative byrder, som er det første forsøg i Danmark på en basismåling af årsregnskabsloven. AMVAB-modellen måler den tid de danske private virksomheder forbruger på at efterleve de krav de underlagt om at stille informationer til rådighed over for myndigheder eller tredjemand. Erhvervsstyrelsen udgav i januar 2004 en rapport vedrørende AMVAB. Det var den daværende regerings formål at reducere de administrative byrder med 25 % frem til år 2010. For at muliggøre en løbende måling af de administrative byrder frem mod 2010 besluttede man at anvende AMVAB til måling af de administrative byrder.

I AMVAB defineres de administrative byrder, som de omkostninger et selskab har i forbindelse med at skulle overholde de informationsforpligtelser, selskabet har over for de offentlige myndigheder, uanset om de ville have udført arbejdet alligevel.⁵² I målingen skelnes derfor ikke mellem administrative omkostninger og administrative byrder. Administrative omkostninger er, som defineret i tidligere afsnit, omkostningerne vedrørende de administrative aktiviteter som virksomheder må udføre for at leve op til de informationsforpligtelser, de er pålagt via offentlig regulering. Administrative byrder, er den del af de administrative omkostninger, som virksomhederne alene udfører, fordi det er et krav fra det offentlige. De administrative byrder er derfor en delmængde af de administrative omkostninger, da de administrative omkostninger også dækker over de administrative aktiviteter virksomheden ville udføre alligevel, selv hvis reglerne blev afskaffet. Dette kan skyldes, at virksomheden har brug for de oplysninger, der tidligere var krævet i forbindelse med lovgivningen, i andre henseender og gøremål. Ifølge AMVAB definitionen, så vil en ophævelse af en informationsforpligtigelse medføre en reducere i de administrative byrder og ligeså vil et påbud om informationsforpligtigelse medføre en forøgelse i de administrative byrder. AMVAB målingen tager derfor heller ikke højde for, hvorvidt handlingen vil blive udført alligevel, men blot antager at den ikke vil blive sat i værk.

⁵² <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf>, s. 14

I AMVAB rapporten illustreres sammenhængen mellem informationskravene for årsregnskabsloven og virksomhedernes omkostninger som følger:

Opfyldelse af de fleste budskaber sker som følge af indsamling af den nødvendige information og en vurdering af denne. Herefter foretages beregninger, resultaterne opstilles og kontrolleres, og der foretages eventuelle korrektioner. Ledelsesberetningen og påtegning er eksempler på beskrivelse og tekster, som skal foretages. Ved regnskabsaflæggelse er både interne møder med medarbejdere deltagende i processen og underskrivende parter ofte nødvendige samt eksterne møder med revisor. For mikroenheder vurderes omfanget af møder minimalt grundet lavt antal deltagende parter. I målingen anvendes omkostningsparametre som skønnes at være til stede for virksomheden ved gennemførelse af ovenstående aktiviteter. De fire omkostningsparametre i målingen er:

- (i) Intern tid brugt i virksomheden på udarbejdelse af årsregnskab. Tiden er brugt af:
 1. ikke ledende medarbejdere, 2. funktionschefer, 3. øverste ledelse
- (ii) Omkostninger pr. arbejdstime for medarbejdere (direkte løn og indirekte omkostninger såsom efteruddannelse, IT systemer mv.)
- (iii) Pris på regnskabsassistance ved outsourcing af hele eller dele af regnskabsudarbejdelsen til revisor.
- (iv) Udgift til lovpligtig revision

AMVAB måler de administrative byrder ved, at virksomheden skønner over tidsforbruget forbundet med løsningen af de administrative opgaver angående overholdelse af den enkelte lovgivning. I AMVAB tager

man ikke højde for hvor effektiv den enkelte virksomhed er til at tilrettelægge og løse de administrative opgaver, som den er pålagt. I målingen anvender man således en "normal effektiv" virksomhed til estimering af en virksomheds administrative byrder⁵³. Ydermere antages det i målingen, at udarbejdelse af årsregnskabet tager udgangspunkt i et ajourført og afstemt bogholderi.

Særlig for klasse B-virksomheder (herunder mikroenheder) antages det i målingen, at en normal effektiv virksomhed har outsourcet regnskabsudarbejdelse 100 pct. til revisor. Dette skyldes, at ved interview med revisionsfirmaer, oplyses det fra revisor, at langt størstedelen af deres klienter blandt B virksomhederne har outsourcet denne del. Yderligere op bakkes dette ved en gennemgang af 1000 tilfældigt udvalgte årsregnskaber hos erhvervsstyrelsen, som viste at 93 pct. er trykt på revisorfirmaers papir. Da denne del af de administrative aktiviteter er outsourcet, bruges der primært tid af virksomheden på indsamling af information samt møder med revisor. Desuden anvendes der begrænset tid på vurderinger (foretages hovedsageligt af revisor) og kontrol i forbindelse med godkendelse af regnskabet. Revisor bruger tid på beregninger, tekster, tal opstillinger, kontrol, korrektioner samt indsendelse af underskrevet til regnskab og selskabsselvangivelse.

Når der anvendes AMVAB er det nemt at foretage nye målinger og dermed overvåge de administrative byrder. Ligeledes er det nemt at lave konsekvensvurderinger af regelændringer, da man allerede ved hvilke omkostninger der er forbundet med at udføre de arbejdsopgaver der er forbundet med de enkelte regler. Endvidere giver det et overblik over hvilke reguleringsområder der har den største administrative byrde, hvilket giver et bedre overblik for politikkerne når der skal vedtages en ny årsregnskabslov mv. Politikkerne kan hermed nemt se, hvor virksomhederne har de største administrative byrder og dermed forenkle disse reguleringsområder.⁵⁴

AMVAB kan derfor anvendes til følgende ifølge Erhvervsstyrelsens rapport fra 2004:

- Løbende overvåge udviklingen i de administrative byrder.
- Vurdere konsekvenser af regelændringer
- Identificerer krav i lovgivningen, der er særligt omkostningskrævende for virksomhederne at efterleve og dermed pege på forslag til regelforenkling.
- Identificere bedste praksis i virksomhedernes håndtering af kravene fra offentlige myndigheder.
- Fremkomme med forslag til en mere hensigtsmæssig administration af lovgivningen hos offentlige myndigheder f.eks. gennem digitalisering.⁵⁵

⁵³ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf>, S. 16

⁵⁴ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf>, S. 17-19

⁵⁵ <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf>, S. 16-17

5.2 AMVAB-målingens resultater for klasse B

Data fra interviewene om tidsforbrug på de administrative aktiviteter er kombineret med henholdsvis den eksterne og interne timeomkostning. Heraf fremkommer nedestående resultat offentliggjort i målingen:

Tabel 2.6: Fordeling af omkostninger på administrative aktiviteter i B virksomheder i forbindelse med udarbejdelsen af hovedelementerne i årsregnskabet (ekskl. honorar til lovpligtig revision).

Budskab	Samlede omkostninger fordelt på administrative aktiviteter (%)									
	Informations-indsamling	Vurdering	Beregninger	Beskrivelser, tekst	Talopstilling	Kontrol	Korrektion	Interne møder	Eksterne møder	Andet
Ledelsesberetning og påtegning	10%	30%		35%					25%	100%
Anv. regnskabspraksis		50%		50%						100%
Resultatopgørelsen	15%	15%	25%		20%	15%			5%	5%
Aktiver	35%	15%	15%		15%	10%			5%	5%
Passiver	35%	15%	15%		15%	10%			5%	5%
Egenkapitalopgørelse			50%		50%					
Koncernregnskab/forhold*	15%	10%	25%	10%	15%	20%	5%			100%
Revisionspåtegning	15%	10%	5%			10%	10%		50%	100%
Vægtet total	21%	16%	13%	5%	11%	10%	3%		19%	3%

*For de virksomheder, der skal afgive oplysninger om koncernforhold

I forhold til tidsforbrug og udgift til ekstern assistance viser undersøgelsen følgende:

Tabel 2.7: Internt tidsforbrug og udgift til ekstern assistance ved aflæggelse af årsregnskab for en normalt effektiv B-virksomhed

	Bogholderi	Regnskabschef	Direktør/Ledelse	Interne timer i alt	Intern omkostning i alt	Ekstern omkostning i alt	Omkostning i alt
Ledelsesberetning og påtegning	0,0	1,5	1,8	3,3	951	730	1.681
Anv. regnskabspraksis	0,0	0,0	0,0	0,0	0	520	520
Resultatopgørelsen	0,8	0,6	0,0	1,4	355	3.660	4.015
Aktiver	0,3	2,0	0,0	2,4	644	2.839	3.483
Passiver	0,0	0,5	0,0	0,5	140	1.929	2.069
Egenkapitalopgørelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0	200	200
Koncernforhold*	0,0	0,0	0,0	0,0	0	56	56
Revisionspåtegning	7,0	9,0	1,5	17,5	4.580	15.324	19.904
I alt	8,1	13,6	3,3	25,1	6.669	25.260	31.929

*Omkostningen for oplysning om koncernforhold er 400 kr. for de virksomheder, hvor oplysningerne skal afgives.

De interne omkostninger er beregnet ud fra standard satser fastsat ved undersøgelsens udførelse. Det må antages, at prisen hertil er steget til nuværende prisniveau (2016)⁵⁶. Yderligere vurderes det i forhold til mikroenheder, at størrelsen af virksomheden gør, at der ikke er ansat en regnskabschef og medarbejder til bogholderi funktion. Arbejdet skal dog udføres alligevel (dog i mindre omfang), men anses for udført af direktør/ledelse og revisor.

⁵⁶ 2004 – Omkostning til medarbejder i bogholderi funktion 231 kr. pr. time, for regnskabschef 280 kr. pr. time, og for direktør/ledelse 295 kr. pr. time.

5.2.1 Anvendt regnskabspraksis

Målingen viser at for udarbejdelse af anvendt regnskabspraksis, bruges der ingen tid internt i virksomheden. Tiden anvendes i stedet af revisor. Revisors tid fordeles med 50 % til vurdering og 50 % til beskrivelse. Ved at fjerne anvendt regnskabspraksis i årsrapporten vil revisor undlade beskrivelsesarbejdet, mens det formodes at revisor stadig vil udføre vurderingsarbejdet. Det er nødvendigt for revisor ved udarbejdelse af virksomhedens regnskab, at tage stilling til især indregningsmetode og måling af posterne. Omkostningen for virksomheden til udarbejdelse af anvendt regnskabspraksis er 520 kr. ud af samlet omkostninger på 31.929 kr. Anvendt regnskabspraksis udgør derfor en meget lille del af virksomhedens samlede omkostninger til regnskabsaflæggelse, samt vil virksomheden stadig have en omkostning på 260 kr. (50 % af 520 kr.) efter fjernelse af anvendt regnskabspraksis, da revisor fortsat vil skulle udføre vurderingsarbejdet. Beregnes værdien af 260 kr. i 2002 til 2015 svarer det til en besparelse på 324,35 kr.

5.2.2 Gæld som forfalder efter 5 år

Gæld som forfalder efter 5 år er en del af passiverne, hvortil virksomhedens omkostninger er 2.069 kr. For posten "gæld som forfalder efter 5 år" anvendes der ca. 45 minutter samlet for revisionsvirksomheden jf. figur i bilag 1. For passiverne anvendes der i alt 384 minutter hvorfor "gæld som forfalder efter 5 år" udgør 11,72 % af det samlede tidsforbrug. Ved undladelse af oplysning om "gæld som forfalder efter 5 år" spare virksomheden 11,72 % af de samlede omkostninger på 2.069 kr. hvilket giver en besparelse på 242 kr. (2002 pris niveau). Ved beregning til værdi i 2015 svare det til en besparelse på 302,82 kr. jf. bilag 2.

5.2.3 Oplysning om særlige poster

Oplysning om særlige poster som er indtægter og/eller omkostninger, som pga. størrelse eller art atypiske for virksomheden, vurderes at udgøre en del af den tid som anvendes ved resultatopgørelsen. Ifølge den hidtidige ÅRL skulle virksomheden oplyse om ekstraordinære poster⁵⁷, hvilket udgår og erstattes af oplysningskrav om "særlige poster" (dog ikke i mikroregnskaber). Særlige poster har en anden definition end ekstraordinære poster, hvorfor det vurderes at være mere sandsynligt at en virksomhed skal anvende tid på særlige poster grundet den nye definition jf. note i tidligere afsnit. Revisor har hidtil vurderet at bruge 15 min. på ekstraordinære poster, hvilket kunne forestilles at stige grundet bredere definition, dog vil tidforbruget for en virksomhed som aflægger et mikroregnskab være nul da intet oplysningskrav. I alt anvendes der 1086 minutter internt og eksternt for udarbejdelse af resultatopgørelse jf. bilag 1, hvilket koster virksomheden 4.015 kr. (svarende til 5024,04 kr. i nutidsværdi). For posten "ekstraordinære poster" anvendes der 15 min af revisor hvilket udgør 1,38 % af det samlede tidsforbrug. Virksomheden vil derfor opnå en besparelse på 69,32 kr. ved ikke at skulle udarbejde denne del af resultatopgørelsen.

⁵⁷ Ekstraordinære poster er indtægter eller omkostninger (herunder gevinster og tab), der er skyldes begivenheder eller forhold, der uden tvivl adskiller sig fra aktiviteter i forbindelse med virksomhedens formål, og som derfor ikke forventes at forekomme ofte eller regelmæssigt. Ekstraordinære poster er desuden sædvanligvis kendetegnet ved, at de skyldes begivenheder uden for virksomhedens kontrol (eksempelvis orkan).

5.2.4 Antal ansatte

I målingen oplyses det ikke hvor mange minutter der anvendes internt og eksternt til at oplyse om antal ansatte, da dette ikke tidligere har været et krav for klasse B. I opgaven tages der derfor udgangspunkt i målingens resultat for en mellemstor klasse C virksomheder, hvortil der anvendes 101 min på personale note. Det antages at tid til note med antal ansatte er inkluderet i det samlede tidforbrug i personale noten. Hvor stor andel af de 101 min der anvendes til opgørelse og oplysning om antal ansatte, kan være svært at vurdere, men ud fra egne erfaringer vurderes det at tage 10-15 min for en klasse B. Anvendes der ca. 15 min til udarbejdelse af denne oplysning, vil undladelse heraf medføre en besparelse på 69,32 kr.

5.5 Kritik af AMVAB

Dansk Erhvervs kritiserer i "Dansk Erhvervs Perspektiv nr. 48 - Byrdemålinger viser kun toppen af isbjerget", AMVAB for ikke at medtage tre væsentlige typer administrative byrder, da AMVAB er kun beregnet ud fra virksomhedernes indrapporteringsforpligtelser til offentlige myndigheder eller tredjeparter. Dansk Erhverv kritiserer især AMVAB for ikke at medtaget omstillingsbyrder. Ifølge Dansk Erhverv, kan der være væsentlige byrder forbundet med at omstille sig til nye regler og krav, og det tager tid at sætte sig ind i ny regulering og tilrettelægge nye arbejdsgange. Dansk Erhverv mener at omstilling kan være langt mere byrdefuld end den regelmæssige indrapportering, grundet implementering af administrative ændringer. For en mikrovirksomhed kunne en administrativ ændring ift. aflæggelse af mikroregnskab eksempelvis være, at virksomhedens ledelse vurderer selv at kunne opstille årsrapporten og udfærdige årsrapporten grundet de formindsket og simplere krav. Som konsekvens heraf ville ledelsen kunne ende ud med at bruge uhensigtsmæssigt meget tid på en opgave som førhen var tildelt faglærte (revisor og andre regnskabskyndige). Dette kan understøttes af en undersøgelse foretaget af DAMVAD som skulle kortlægge hvorfor der hyppigst opstår fejl i årsrapporter hos danske virksomheder⁵⁸. Analysen indikerer at især blandt de bogførende og de selvudførende at forekomme mangel på grundlæggende regnskabsforståelse og – kompetencer. Årsrapporten bliver sjældent rutine blandt disse, og det opfattes som om, at man starter "fra bunden" hvert år.

Som andet kritikpunkt af AMVAB-metoden, kunne være at AMVAB ikke medtager/måler samfundsøkonomiske tab ved at den administrative byrde for virksomheden ikke "udføres". En administrativ byrde for én virksomhed, kan være en anden virksomhed uundværlig. Eksempel herpå kunne være banker og kreditinstitutters nødvendighed for at få fyldestgørende og valide oplysninger fra virksomhedernes årsrapport. Der vil derfor kunne blive pålagt regnskabsbrugerne ekstra omkostninger i form af at skulle finde de påkrævede oplysninger andet steds.

⁵⁸http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Regnskaber/Love%20og%20bekendtgørelser/Aarsregnskabsloven/aersager%20til%20fejl%20i%20orsrapporter

5.4 Delkonklusion

Erhvervsstyrelsen udgav i januar 2004 en rapport vedrørende AMVAB. Rapporten skulle belyse hvilke omkostninger virksomheden har til at udarbejde elementer i årsrapporten. De fire omkostningsparameter i målingen udgøres af intern tid, omkostning pr. arbejdstime for medarbejdere, pris på regnskabsassistance ved outsourcing og udgift til lovpligtig revision. Resultatet af målingen er anvendt i opgaven til beregne besparelsen ved fritagelse for udarbejdelse af regnskabskrav for mikroregnskabet:

	<u>Opnået besparelse ved aflæggelse af mikroregnskab</u>
Anvendt regnskabspraksis	kr. 324,35
Gæld som forfalder efter 5 år	kr. 302,82
Oplysning om særlig poster	kr. 69,32
Antal ansatte	kr. 69,32
Maximale besparelse ved udarbejdelse af alle del elementer	kr. 765,81

AMVAB målingen mangler dog det element, at der ikke tages højde for omstillingsbryder ved ændringer i lovkrav, hvorfor en maximal besparelse kunne forestilles at blive mindre.

6. INTERESSENTERNES BRUG AF ÅRSRAPPORTER

I opgaven findes det relevant, at beskrive hvad virksomhedens interessenter anvender årsrapporten til i praksis. I opgaven vil DAMVAD undersøgelsen anvendes til at belyse dette område. Vi vil hente de konklusioner og oplysninger ud, som har relevans for besvarelse af opgavens problemstilling.

6.1 DAMVAD undersøgelsen

I forbindelse med det nye regnskabsdirektiv fra EU, der har til formål at lette byrderne for mindre virksomheder, der kan anvende mikroregnskaber, anmodede Erhvervsstyrelsen om en rapport fra DAMVAD. Rapporten fra DAMVAD skulle hjælpe med, at kaste et lys over, hvilke lempelsesmuligheder set fra et brugerperspektiv, der kan gennemføres i forbindelse med ændringerne i årsregnskabsloven.⁵⁹ Analysen består af to overordnede dele, hvor første del omhandler brugen og betydningen af årsrapporter og anden del består af brugernes anvendelse.

DAMVAD analysen er foretaget ved hjælp af et spørgeskema kombineret med telefonundersøgelser, som er bygget op omkring følgende fokuspunkter:

- Basisoplysninger om respondenter.
- Overordnet vurdering af brug og værdi af årsrapporter og andre informationskilder.
- Brug og værdi vedrørende specifikke dele af årsrapporten.
- Brug og værdi af specifikke noteoplysninger.
- Oplysninger om antal ansatte.
- Undtagelsesmulighed for dattervirksomheders regnskabspligt.
- Uddybende bemærkninger.⁶⁰

De fem overordnede brugergrupper, som har indgået i DAMVAD's undersøgelse er følgende brugergrupper:

- Analytikere
- Kreditinstitutter
- Samarbejdspartnere
- Myndigheder
- Investorer⁶¹

⁵⁹ DAMVAD rapporten, side 8

⁶⁰ DAMVAD rapporten, side 9

⁶¹ DAMVAD rapporten, side 10

6.1.1 Mikrovirksomhedens regnskabsbrugere

Mikrovirksomheder defineres i undersøgelsen, som omsætning under 5 mio.kr. og under 10 ansatte, og små virksomheder defineres stort set som inden for regnskabsklasse B grænseværdierne, 5 – 70 mio.kr. i omsætning og 10 – 50 ansatte. Af analysen fremgår det at, kreditinstitutter, samarbejdspartnere og investorer oftest anvender mikrovirksomhedernes regnskaber og er anvendt færrest gange af analytikere jf. nedenstående tabel. Af analysen ses det også at, det er kreditinstitutter der anvender flest årsrapporter i løbet af et år, efterfulgt af analytikere og investorer.

Antallet af årsrapporter fordelt på størrelsen af de virksomheder brugergrupperne typisk kigger på, når de arbejder med årsrapporter

Brugere	Virksomheder		
	Mikro	Små	Mellemstore
Analytikere	14,9%	34,0%	51,1%
Kreditinstitutter	36,5%	44,7%	18,8%
Samarbejdspartnere	26,3%	53,8%	19,9%
Myndigheder	23,1%	38,5%	38,5%
Investorer	26,7%	41,7%	31,6%

Antallet af årsrapporter de forskellige brugergrupper typisk arbejder med i løbet af et år

Brugere	Antal årsrapporter årligt			
	< 10	11 - 50	51 -100	> 100
Analytikere	45,3%	26,4%	15,1%	13,2%
Kreditinstitutter	19,1%	31,5%	20,2%	29,2%
Samarbejdspartnere	52,2%	35,6%	8,4%	3,8%
Myndigheder	81,0%	16,7%	2,4%	0,0%
Investorer	45,0%	38,4%	10,0%	6,6%

Kilde: DAMVAD 2014

6.1.2 Regnskabsbrugernes anvendelse

DAMVAD har i deres spørgeskemaundersøgelse adspurgt regnskabsbrugerne om de primært anvender årsrapporterne til, at vurdere virksomhedernes vækstforløb og –potentiale, eller om de primært anvender årsrapporterne til, at vurdere virksomhedernes drift og soliditet.⁶² Ifølge undersøgelsen (se nedestående tabel), så anvender 22 % af de adspurgte regnskabsbrugere årsrapporten til, at vurdere virksomhedens vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale. Samtidigt anvender 70 % af regnskabsbrugerne årsrapporten til at vurdere den løbende drift og soliditet i virksomheden. De resterende 8 % af de adspurgte har ikke kunne svare på hvad de brugte årsrapporten til, hvorfor denne del af de adspurgte ikke er medtaget.⁶³

⁶² DAMVAD rapporten, side 14

⁶³ DAMVAD rapporten, side 15

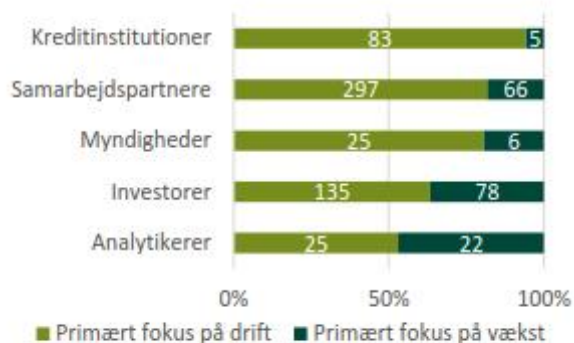
Når du bruger årsrapporter, hvad er så formålet hermed?

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 742

64

De forskellige brugergrupperes formål med at bruge årsrapporter

Kilde: DAMVAD 2014

Ikke overraskende, så er det primære grundlag for, at anvende årsrapporten, at vurdere virksomhedens drift og soliditet. Investorer og analytikere er mest tilbøjelige til, at anvende årsrapporten til at vurdere en virksomheds vækstforløb og -potentiale.

Regnskabsbrugerne har i forlængelse heraf, svaret på om årsrapporterne anvendes som grundlag for økonomiske dispositioner, samt om de bruger yderligere eller alternative informationskilder. Respondenterne har svaret på en skala fra 1 til 5, hvor 1 angiver "sjældent eller aldrig", 2 angiver "sjældent", 3 angiver "jævnligt", 4 angiver "ofte" og 5 angiver "meget ofte".

Årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 771 og 772

65

Tabellen til venstre viser således, at regnskabsbrugerne jævnligt eller ofte indhenter yderligere oplysninger fra kilder der ikke er årsrapporten. Samtidigt viser tabellen, at årsrapporten jævnligt eller ofte danner grundlag for økonomiske dispositioner. Det kan herved forstås, at regnskabsbrugerne anvender årsrapporten, men typisk vil anvende yderligere informationer til at træffe valg om økonomiske dispositioner.

DAMVAD har specificeret ovenstående analyse ud på de enkelte regnskabsbrugere jf. nedenstående tabel. Af tabellen kan det konkluderes, at de regnskabsbrugere der vægter værdien af årsrapporten højest er kreditinstitutter. Ligeledes er det oftest kreditinstitutter og investorer der

indhenter yderligere oplysninger end årsrapporten, da de oftest har lånt eller investeret penge i det pågældende selskab og derfor har ønske om yderligere informationer der kan bekræfte deres grundlag for den økonomiske disposition.

⁶⁴ DAMVAD rapporten, side 15

⁶⁵ DAMVAD rapporten, side 16

De forskellige brugergrupperes anvendelse af årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner

Årsrapporter som grundlag for økonomiske dispositioner					
I hvor høj grad danner årsrapporterne grundlag for økonomiske dispositioner?					
Brugere	Aldrig eller i meget lav grad	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Kreditinstitutioner	1,1%	1,1%	15,7%	41,6%	40,4%
Analytikere	14,0%	7,0%	30,2%	37,2%	11,6%
Investorer	5,4%	11,2%	34,8%	35,7%	12,9%
Samarbejdspartnere	7,9%	13,7%	38,8%	26,9%	12,7%
Myndigheder	19,4%	8,3%	44,4%	25,0%	2,8%
I hvor høj grad indhentes der yderligere oplysninger fra andre kilder end årsrapporterne i forbindelse med økonomiske dispositioner?					
Brugere	Aldrig eller i meget lav grad	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Kreditinstitutioner	3,4%	7,9%	30,3%	38,2%	20,2%
Analytikere	9,1%	11,4%	11,4%	43,2%	25,0%
Investorer	4,9%	4,5%	26,5%	35,9%	28,3%
Samarbejdspartnere	6,8%	17,6%	36,7%	24,9%	13,9%
Myndigheder	17,1%	14,3%	40,0%	17,1%	11,4%

Kilde: DAMVAD 2014

66

Bemærkelsesværdigt er det, at myndigheder markant skiller sig ud fra de andre regnskabsbrugere. Myndighederne er således, dem der anvender årsrapporten, som grundlag for økonomiske dispositioner færrest gange, men er ligeledes dem der indhenter færrest informationer fra andre kilder end årsrapporten.

6.1.3 Regnskabsbrugernes anvendelse af mikrovirksomheder

DAMVAD analysen har ud fra de gennemførte spørgeskema undersøgelser spurgt til respondenternes brug og værdien af seks informationskilder i forbindelse med deres vurdering af mikro- og små virksomheder. Spørgsmålet til brugergrupperne var "Hvor ofte bruger du de følgende kilder til information, når du vurderer/analyserer virksomheder?" samt "Hvordan vurderer du værdien af de følgende informationskilder, når du vurderer/analyserer virksomheder?"⁶⁷. De seks forskellige informationskilder, der bliver spurgt indtil i undersøgelsen er: Årsrapporten, personlig kontakt til ledelsen, budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden, virksomhedens hjemmeside, databaser fra fx Danmarks Statistik og Experian mv., samt andre informationskilder, herunder sociale medier mv.⁶⁸ Respondenterne har svaret på en skala fra 1 til 5, hvor de for værdi svarer

- 1 angiver "meget lav værdi"
- 2 angiver "lav værdi"
- 3 angiver "middel værdi"
- 4 angiver "høj værdi"
- 5 angiver "meget høj værdi".

⁶⁶ DAMVAD rapporten, side 17

⁶⁷ DAMVAD rapporten, side 18

⁶⁸ DAMVAD rapporten, side 18

For respondenternes brug af informationskilder har de ligeledes svaret på en skala fra 1 til 5, hvor værdierne giver følgende

- 1 angiver "aldrig eller meget sjældent"
- 2 angiver "sjældent"
- 3 angiver "jævnligt"
- 4 angiver "ofte"
- angiver "meget ofte".⁶⁹

Overordnet set viser undersøgelsen at, brugergruppernes vurdering af brugen og værdien af de seks informationskilder, at årsrapporten er den informationskilde som respondenterne vurderer de bruger oftest og har størst værdi. Det fremgår endvidere af respondenterne, at årsrapporten er den informationskilde, som de undersøger først, når de skal vurdere en virksomhed. I undersøgelsen ses det endvidere at respondenterne anser virksomhedernes årsrapport, som værende meget troværdige. Årsrapporter med en revisionspåtegning giver især en autoritet og en blåstemplingsværdi.¹ Ud over årsrapporten vurderes også virksomhedens hjemmeside og personlig kontakt til ledelsen til, at være en betydningsfuld informationskilde. Grundlaget for, at respondenterne tillægger årsrapporten større værdi end de øvrige informationskilder skyldes primært, at informationer og data i årsrapporten er sammenlignelige på tværs af virksomheder og brancher. Dette skyldes at årsrapporterne udarbejdes efter samme lovgivning og dermed fremtræder ensartet.

Specifikke værdier for respondenternes angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,84	3,99	7,83
Personlig kontakt til ledelsen	3,10	3,91	7,01
Virksomhedens hjemmeside	3,68	3,10	6,78
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,54	2,47	5,97
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,46	2,91	5,37
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,63	3,34	5,20

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 563-518

I forhold til tidligere nævnte fremgår det, at kontakten med ledelsen har den næsthøjeste værdi af alle informationskilder, men ligeledes ses det, at selskabernes hjemmesider anvendes oftere, end kontakt med ledelsen, selvom at man tillægger denne lavere værdi. I undersøgelsen menes en naturlig forklaring på dette at være, at det er nemt for respondenterne at undersøge selskabernes hjemmeside, hvor det kræver lidt ekstra at tage kontakt til ledelsen.

6.1.3.1 Kreditinstitutternes brug af årsrapporten

Kreditinstitutionerne vurderer, at årsrapporten har den største betydning for dem, når de skal vurdere virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale, samt deres løbende drift og soliditet.

⁶⁹ DAMVAD rapporten, side 19

Kreditinstitutterne anvender, som nævnt tidligere primært informationskilder til, at vurdere virksomhedernes løbende drift og soliditet.

Kreditinstitutterne har personlig kontakt til ledelsen og budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden, som de informationskilder de vurderer har næsthøjest betydning for deres vurdering af virksomhedernes løbende drift og soliditet.

I forbindelse med undersøgelsen fra DAMVAD, har kreditinstitutterne tilkendegivet, at grundlaget for, at årsrapporten tillægges den største betydning af informationskilderne er, at årsrapportens systematisering og sammenlignelighed af virksomhedernes oplysninger på tværs af brancher. Kreditinstitutter har oparbejdet solide databaser og systemer, der sammen med kundemøder har stor betydning for vurderingen af virksomhedernes risikoprofiler og kreditværdighed. Kreditinstitutterne anvender endvidere budgetter mv., hvis virksomhederne skal låne penge eller forøge en eksisterende kassekredit.⁷⁰

Specifikke værdier for kreditinstitutioners angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	4,48	4,48	8,96
Personlig kontakt til ledelsen	3,83	4,24	8,07
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	3,68	3,93	7,61
Virksomhedens hjemmeside	3,50	3,07	6,57
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,61	2,79	5,4
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,32	2,27	4,59

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 65-69

71

6.1.3.2 Analytikernes brug af årsrapporten

Analytikerne vurderer, at årsrapporten har den største betydning for dem, når de skal vurdere virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale, samt deres løbende drift og soliditet. Ligeledes ses det i undersøgelsen, at de lig gennemsnittet har personlig kontakt til ledelsen og virksomhedens hjemmeside, som de informationskilder med næsthøjest betydning.

I forhold til gennemsnittet, så har analytikerne budgetter og investeringskalkuler for virksomheden, som en høj prioritering, hvilket skyldes, at analytikerne har mere fokus på virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale. I forbindelse med undersøgelsen fra DAMVAD, har analytikerne tilkende-

⁷⁰ DAMVAD rapporten, side 23

⁷¹ DAMVAD rapporten, side 23

givet, at grundlaget for, at årsrapporten tillægges den største betydning af informationskilderne er, at årsrapporterne er en bredt anerkendt og troværdig informationskilde, hvor oplysningerne bygger på formaliserede standarder for regnskabspraksis. Endvidere påpeger analytikerne, at det er positivt, når der er en revisionspåtegning på årsrapporten, selvom, at en revisionspåtegning ikke er en garanti.⁷²

Specifikke værdier for analytikeres angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,91	3,96	7,87
Personlig kontakt til ledelsen	3,13	3,61	6,74
Virksomhedens hjemmeside	3,83	2,78	6,61
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,91	3,29	6,20
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,65	2,77	5,42
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,14	2,05	4,19

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 47-53

73

6.1.3.3 Samarbejdspartners brug af årsrapporten

Samarbejdspartnerne vurderer, at årsrapporten har den største betydning for dem, når de skal vurdere virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale, samt deres løbende drift og soliditet. Samarbejdspartnerne anvender, som nævnt tidligere primært informationskilder til, at vurdere virksomhedernes løbende drift og soliditet.

Samarbejdspartnere har virksomhedens hjemmeside og personlig kontakt til ledelsen, som de informationskilder de vurderer har næsthøjest betydning for deres vurdering af virksomhedernes løbende drift og soliditet.

I forbindelse med undersøgelsen fra DAMVAD, har samarbejdspartnerne tilkendegivet, at grundlaget for at årsrapporten tillægges den største betydning af informationskilderne er, at årsrapporterne giver et godt overblik og at det ville være besværligt, at skulle indhente tilsvarende oplysninger fra de øvrige

⁷² DAMVAD rapporten, side 21

⁷³ DAMVAD rapporten, side 22

informationskilder. Samarbejdspartnerne har endvidere oplyst, at der indhentes supplerende oplysninger fra netværk, kunder, markedsanalyser mv.⁷⁴

Specifikke værdier for samarbejdspartneres angivelse af brug og værdi af årsrapporter samt beregning af betydning

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,61	3,89	7,50
Virksomhedens hjemmeside	3,66	3,12	6,78
Personlig kontakt til ledelsen	2,82	3,76	6,58
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,29	2,95	5,24
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,58	2,52	5,10
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,06	3,01	5,07

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 255-273

75

6.1.3.4 Myndighedernes brug af årsrapporten

Myndigheder vurderer at årsrapporten har den største betydning for dem når de skal vurdere virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale, samt deres løbende drift og soliditet. Myndighederne anvender som nævnt tidligere primært informationskilder til at vurdere virksomhedernes løbende drift og soliditet.

De øvrige regnskabsbrugere har haft en forholdsvis stor margin fra årsrapporten og til den informationskilde, som de tillægger anden mest betydning. For myndighederne er årsrapporten og personlig kontakt til ledelsen næsten på niveau med hinanden. Årsrapporten overgår blot fordi at denne bruges mere end kontakt til ledelsen, selvom at myndighederne pålægger personlig kontakt til ledelsen mere værdi end årsrapporten.

Myndighederne har efter årsrapporten og personlig kontakt til ledelsen, budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden, som de informationskilder de vurderer har højest betydning for deres vurdering af virksomhedernes løbende drift og soliditet.

⁷⁴ DAMVAD rapporten, side 24

⁷⁵ DAMVAD rapporten, side 24

I forbindelse med undersøgelsen fra DAMVAD, har myndighederne tilkendegivet at grundlaget for at årsrapporten tillægges den største betydning af informationskilderne er, at årsrapporterne anvendes ofte til at udvælge leverandører og at årsrapporten udgør et tilstrækkeligt grundlag herfor.⁷⁶

Specifikke værdier for myndigheders angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,47	3,93	7,40
Personlig kontakt til ledelsen	3,14	4,15	7,30
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,93	3,46	6,39
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,80	3,23	6,03
Virksomhedens hjemmeside	2,93	3,07	6,00
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,00	2,31	4,31

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 13-15

77

6.1.3.5 Investorernes brug af årsrapporten

Investorer vurderer, at årsrapporten har den største betydning for dem, når de skal vurdere virksomhedernes vækstforløb og fremadrettede vækstpotentiale, samt deres løbende drift og soliditet. Investorerne anvender, som nævnt tidligere primært informationskilder til, at vurdere virksomhedernes løbende drift og soliditet.

Investorerne har efter årsrapporten, personlig kontakt til ledelsen og virksomhedens hjemmeside, som de informationskilder de vurderer, har højest betydning for deres vurdering af virksomhedernes løbende drift og soliditet.

I forbindelse med undersøgelsen fra DAMVAD, har investorerne tilkendegivet, at grundlaget for, at årsrapporten tillægges den største betydning af informationskilderne er, at årsrapporterne er en meget vigtig informationskilde, idet de er meget troværdige i forbindelse med målingen af en virksomheds præstationer og soliditet. Investorerne fremhæver ligeledes, at revisionspåtegningen, samt at årsrapporterne er

⁷⁶ DAMVAD rapporten, side 25

⁷⁷ DAMVAD rapporten, side 25

sammenlignelige på tværs af brancher. Investorerne påpeger dog, at årsrapporten ikke altid er aktuel, hvorfor det kan være nødvendigt at indhente interne oplysninger direkte fra virksomheden.⁷⁸

Specifikke værdier for investorers angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,99	3,97	7,96
Personlig kontakt til ledelsen	3,29	4,06	7,35
Virksomhedens hjemmeside	3,88	3,14	7,02
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	3,13	3,58	6,71
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,67	2,89	5,56
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,68	2,54	5,22

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 128-138

79

6.1.4 Regnskabsbrugernes anvendelse af specifikke elementer i årsrapporten for mikrovirksomheder

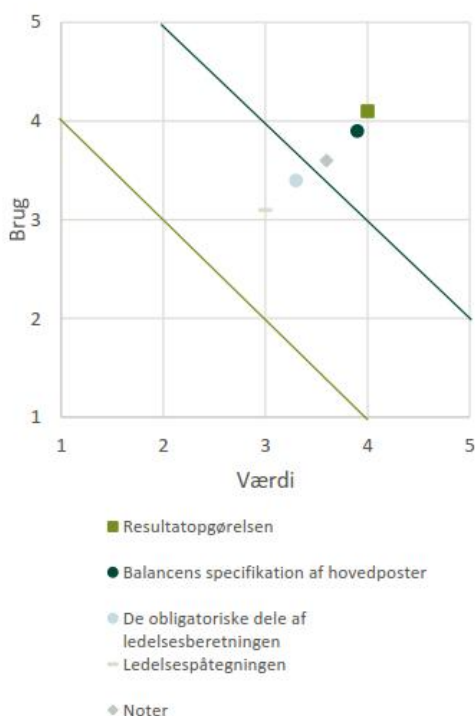
DAMVAD analysen har beskæftiget sig med regnskabsbrugernes brug og værdi af specifikke elementer i årsrapporten for mikrovirksomheder, herunder resultatopgørelsen, balancens specifikation af hovedposter, de obligatoriske dele af ledelsesberetningen, ledelsespåtegningen og noterne. Undersøgelsen viser, at de regnskabsbrugere der anvender mikroregnskaber har resultatopgørelsen, som værende den del af årsrapporten, som de bruger mest og som de tillægger den højeste værdi. Balancens specifikation af hovedposter tillægges næst højest værdi og er ligeledes den del af årsrapporten, som regnskabsbrugerne anvender næstmest. Regnskabsbrugerne har tilkendegivet, at alle informationer i årsrapporten har mellem middel og høj betydning⁸⁰. Det fremgår endvidere af tabellen udarbejdet i analysen, at der er en tydelig sammenhæng mellem værdien af de enkelte elementer i årsrapporten og brugen heraf.

⁷⁸ DAMVAD rapporten, side 26

⁷⁹ DAMVAD rapporten, side 27

⁸⁰ DAMVAD rapporten, side 30

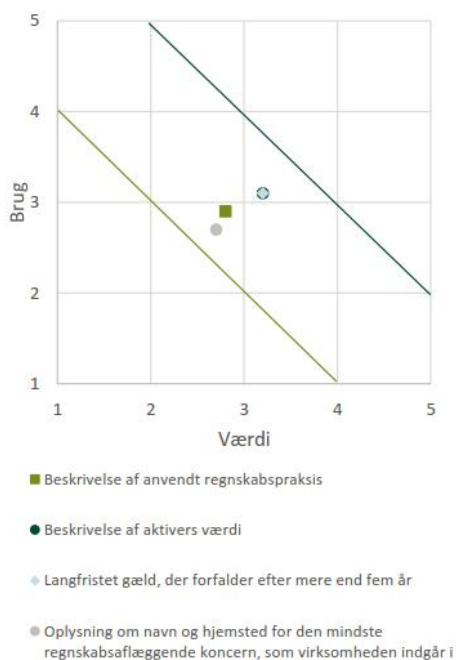
Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for mikrovirksomheder

81

Diagram til højre belyser værdien og brugen af noteoplysningerne i årsrapporten, herunder beskrivelse af anvendt regnskabspraksis, beskrivelse af aktivers værdi, langfristet gæld, der forfalder efter mere end fem år og oplysning om navn og hjemsted for den mindste regnskabsaflæggende koncern, som virksomheden indgår i. Dette er alle noter, som regnskabsdirektivet fra EU giver mulighed for at undlade. Respondenterne giver udtryk for, at noter om beskrivelse af aktivers værdi og langfristet gæld, der forfalder efter mere end fem år har den højeste værdi og brug og er således sammenfaldende i diagrammet. Det skal bemærkes, at værdien og brugen af alle noter er forholdsvis tæt.

Brugernes vurdering af brugen og værdien af noteoplysninger i årsrapporter for mikrovirksomheder

⁸¹ DAMVAD rapporten, side 30

Analysen beskriver det som overraskende, at respondenterne tillægger noten anvendt regnskabspraksis lavere betydning end beskrivelse af aktivers værdi og langfristet gæld, der forfalder efter mere end fem år.

Respondenterne svarer endvidere, at alle noterne er vigtige i forbindelse med mere dybdegående analyser af virksomhederne og påpeger, at det vil kræve en del ekstraarbejde at skulle finde frem via alternative informationskilder.⁸²

I forhold til noten vedrørende antal ansatte i virksomheden, er respondenterne blevet spurgt om hvilken værdi de tillægger oplysning om denne. Analysen viser, at 49 % af respondenterne vurderer at værdien af noten angående antal ansatte i en virksomhed er høj eller meget høj. 35 % af respondenterne vurderer, at noten hverken har høj eller lav værdi for dem. Dette sammenholdt med, at blot 17 % mener, at denne oplysning har lav, meget lav eller ingen værdi indikerer, at der er tale om en forholdsvis vigtig oplysning. Denne oplysning vil efter den nye årsregnskabslov ikke kræves af mikrovirksomheder. Tabet af en oplysning, der af halvdelen vurderes til at være af høj eller meget høj værdi, må anses for at være i farezonen for at sænke årsrapportens samlede værdi. Respondenterne har dog uddybet, at oplysningen om antal ansatte ikke har den største værdi, men at oplysninger om lønomkostninger til medarbejdere og ledelse har en større informationsværdi⁸³. Denne oplysning vil være bibeholdt i et mikroregnskab. Der kan dog argumenteres for at oplysning om lønomkostninger, kan virke lemfældige såfremt der ingen oplysning er om tallet udgøres af én eller fem ansatte.

Hvilken værdi vil en oplysning om det gennemsnitligt antal ansatte i virksomheden have for dig?

84

6.1.5 Brugernes holdning til lempelse af administrative byrder

Respondenterne blev spurgt ind til balancen mellem ønsket om at lette de administrative byrder og ønsket om gennemsigtighed. Undersøgelsen viser, at brugerne generelt var tilhængere af så stor gennemsigtighed som muligt og er på tværs af brugergrupperne imod, at oplysningerne i årsrapporten reduceres,

⁸² DAMVAD rapporten, side 35

⁸³ DAMVAD rapporten, side 35-36

⁸⁴ DAMVAD rapporten, side 35

fordi det vil mindske adgang til information, som de har brug for i forbindelse med vurdering af virksomheder. Respondenterne i analysen mener, at de byrder der eventuelt ville kunne reduceres, i forbindelse med virksomheders udarbejdelse af årsrapporten, i stedet vil blive "flyttet" til brugerne af årsrapporterne, som derfor vil skulle indhente tilsvarende oplysninger fra forskellige kilder, med ekstra byrder og eventuelt omkostninger til følge. Respondenterne mener, at årsrapporten ikke er det rigtige sted, at lede efter administrative lettelser, i stedet skulle man reducere kravene til indberetning i forbindelse med moms og skatteopgørelserne, samt indberetning af information til Danmarks Statistik. I forbindelse med at brugerne af årsrapporterne peger på, at mange banker, kreditinstitutioner, samarbejdspartnere mv. formentlig vil stille krav til virksomhederne, om at få disse informationer under alle omstændigheder, så vil mange virksomheder sandsynligvis i praksis udarbejde dem alligevel. Der er i forlængelse heraf risiko for, at der bliver opbygget parallelle men uensartede systemer.

6.2 Delkonklusion

I forbindelse med det nye regnskabsdirektiv fra EU, der har til formål at lette byrderne for mindre virksomheder, der kan anvende mikroregnskaber, anmodede Erhvervsstyrelsen om en rapport fra DAMVAD. Rapporten fra DAMVAD viser, at kreditinstitutter, analytikere og investorer er de regnskabsbrugere, der anvender årsrapporter flest gange på et år. Det fremgår endvidere, at 70 % af regnskabsbrugerne anvender årsrapporten til at vurdere den løbende drift og soliditet i virksomheden, imens 22 % af de adspurgte regnskabsbrugere anvender årsrapporten til, at vurdere virksomhedens vækstforløb og fremadrettede vækspotentiale. Respondenterne i DAMVAD rapporten har endvidere påpeget, at de jævnligt til ofte anvender yderligere informationer end de informationer, der fremgår i årsrapporten. Samtidigt melder de, at årsrapporten jævnligt til ofte danner grundlag for deres økonomiske dispositioner. Af DAMVAD rapporten fremgår det, at årsrapporten er den informationskilde, som respondenterne tillægger højest betydning, idet det er den informationskilde, som de anvender oftest og som de mener giver den højeste værdi. I forbindelse med, at DAMVAD har udarbejdet deres rapport til Erhvervsstyrelsen, så har respondenterne endvidere svaret, at resultatopgørelsen efterfulgt af balancens specifikationer af hovedposter har den største betydning og værdi i årsrapporten. De vurderer dog, at alle elementer af årsrapporten har en høj eller meget høj værdi. Analysen indikerer, at brugerne af årsrapporterne i segmentet ikke køber præmissen om, at en reduktion af mængden af information, skulle give administrative lettelser. Tværtimod fremhæves det, at der er overhængende risiko for, at det vil have modsatte effekt af den ønskede, altså at der vil opstå nye administrative byrder, fremfor administrative lettelser. Samtidig giver respondenterne i analysen udtryk for, at deres daglige arbejde ikke vil være blevet lettere med indførelsen af den nye ÅRL, tværtimod. Bankerne især fremhæver, at de vil efterspørge den samme information som tidligere, og at man er bange for der vil blive opbygget parallelle men uensartede systemer til at kompensere for den manglende information fra årsrapporterne.

7. BALANCEN MELLEM BYRDER OG GENNEMSIGTIGHED

Regnskabsbrugerne ønsker så stor gennemsigtighed som muligt sammenholdt med, at man ikke ønsker en reduktion af oplysningerne i årsrapporten, da dette vil mindske adgangen til information og dermed forringe informationsværdien. Det frygtes for regnskabsbrugerne, at reduktion af administrative byrder for virksomhederne vil betyde, at regnskabsbrugerne i stedet skal bruge ekstra ressourcer på at indsamle tilsvarende information for at opnå samme beslutningsgrundlag. Det ses i den generelle holdning blandt de adspurgte regnskabsbrugere i DAMVAD-rapporten, at årsrapporten ikke er det rigtige sted at lede efter lempelser. En yderligere problemstilling synes at være, at sænkede krav til årsrapporterne vil gøre det sværere at sammenligne på tværs af virksomheder og vil gøre det mindre gennemskueligt, hvordan de enkelte poster er beregnet.

7.1 Potentielle yderlig information og ekstra omkostninger ved mikroregnskabet

7.1.1 Høringssvar fra erhvervslivets parter

Erhvervsstyrelsen anmodede d. 7/11/2014 om bemærkninger til lovforlaget om ændring af årsregnskabsloven mv.⁸⁵, til en række udvalgte organisationer. Der er i alt registreret 29 høringssvar på det nye lovforslag. Vi vil i dette afsnit lave en analyse af de høringssvar som findes relevante for opgavens problemområde om potentielle ekstra omkostninger ved mikroregnskabet.

Først vil vi angive for hvert af de 29 høringssvar⁸⁶, hvorfor de er henholdsvis relevante eller irrelevante.

Relevante høringssvar:

- Dansk Erhverv (8)
- Dansk Industri (12)
- Finansrådet (13)
- Foreningen Freelance Bogholdere (16)
- FSR – danske revisorer (18)
- Håndværksrådet (19)
- Dansk Brancheanalyse ApS (24)

⁸⁵ <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/42133>

⁸⁶ <http://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/483e6ab6-6dc7-4af5-990c-09964dd4016d/Hoeringsliste%20aarsregnskabsloven.pdf>

Irrelevante høringssvar:

Følgendes medtages ikke, da de hovedsagligt fokuserer på tiltag vedrørende CSR rapportering (bla. § 99a)

- 92-gruppen og Globalt Fokus
- Advokatrådet
- Danmark Rederiforening (Danish shipowners Association)
- Dansk Byggeri
- DS (Dansk Standard)
- Forbrugerrådet Tænk
- Institut for menneskerettigheder
- Landbrug & Fødevarer
- LO
- Novo Nordisk
- Rådet for Bæredygtigt Erhverv
- TV 2 Danmark A/S

Følgendes medtages ikke, da de ingen bemærkninger til udkastet til lovforslaget havde

- Dansk Aktionærforening
- Dansk Arbejdsgiverforening
- Danske Advokater
- Dansk Aktuarforening
- FA (Finanssektorens Arbejdsgiverforening)
- Rigsombuddet
- Rigsrevisionen
- Syddansk Universitet

Yderligere fravælges følgende:

- Datatilsynet (Fokuserer på personoplysninger og værdipapirhandel)
- Forsikring og Pension (Fokuserer på investeringsejendomme mm.)

7.1.1.1 Dansk Erhverv (8)

Dansk Erhverv påpeger at DAMVAD-analysens konklusioner ikke lader til at være blevet tillagt vægt i lovforslaget, og kritiserer lovforslaget for ikke at anerkende den brede tilslutning fra analysen, at en udvanding af det nuværende indhold i årsrapporten næppe vil føre til reelle lempelser.

Dansk Erhverv refererer til egen undersøgelse gennemført i 2014 blandt 537 af egne medlemsvirksomheder, og fremhæver følgende konklusioner:

- 47% af de adspurgte, er helt eller overvejende enige i, at det vil skabe større usikkerhed for deres forretning, hvis årsrapporten indeholder færre oplysninger
- 19% af de adspurgte virksomheder har på baggrund af et regnskab eller kreditinformationer givet afslag på tilbud eller takket "nej" til en kunde/leverandør inden for de seneste 12 måneder

Medlemsundersøgelsen fra Dansk Erhverv viser derfor i lighed med DAMVAD-undersøgelsen, at brugerne ligge stor vægt på informative regnskaber.

Dansk Erhvervs bemærkninger til lempelserne i mikroregnskabet:

I forhold til at mikrovirksomheder kan undlade at oplyse om anvendt regnskabspraksis, mener Dansk Erhverv, at informationsniveauet i regnskabet vil blive mindre og gøre det vanskeligere for regnskabsbrugerne at tolke regnskabets indhold. Yderligere mener Dansk Erhverv, at lempelsen vil føre til en øget risiko for, at årsrapporten ikke giver et retvisende billede for brugeren. Dansk Erhverv hælder til, at mikrovirksomhedernes manglende oplysninger om særlige poster vil have uheldige og utilsigtede følgevirkninger. Dette hænger sammen med, at karakteren af særlige poster netop er indtrufne begivenheder eller særlige poster, som regnskabsbrugerne vil have stor gavn af at kende til, når de læser årsrapporten. Dansk Erhverv udtrykker også, at de vanskeligt ved at se den store lempelse i at kunne undlade at oplyse om antallet af medarbejdere i en virksomhed, endvidere fremhæver de, at tallet kan indgå ved beregninger af nøgletal.

Dansk Erhverv udtrykker ikke i høringssvaret nogen konsekvenser i form af ekstra omkostninger for virksomheder som vil aflægge et mikroregnskab, men har i offentliggørelse af deres undersøgelse konkluderet at færre oplysninger i regnskaberne kan betyde følgende⁸⁷:

- Det bliver sværere for især mindre virksomheder at opnå finansiering
- Virksomhederne vil opleve dårligere kreditvilkår og dyrere lån
- Virksomhederne vil lide tab, da oplysninger om samhandelspartnere udvandes
- Samhandel mellem virksomheder bliver tungere, og der kan komme dårligere vilkår (eksempelvis kortere betalingsfrister)

7.1.1.2 Dansk Industri (12)

Dansk Industri (DI) mener at "lovforslaget på mange områder meget velafbalanceret og skaber således en række administrative lempelser samtidig med at der fastholdes relevant regnskabsinformation til brugere". DI uddyber ikke yderligere eller påpeger eventuelle manglende information for regnskabsbrugere og eventuelle ekstraomkostninger. Det må derfor antages at DI ikke vurderer dette vil blive til en realitet, og dermed mener at interessenternes informationsbehov er tilstrækkeligt dækket trods udeladelserne i mikroregnskabet.

7.1.1.3 Finansrådet (13)

Finansrådet påpeger i deres høringssvar, at byrder forbundet med regnskabsaflæggelse ikke kan vurderes alene på baggrund af AMVAB-målinger, men skal ses i et større perspektiv, hvor det indgår, om der er tale om reelle lempelser for virksomhederne, herunder leverandører, långivere mv. med dårligere vilkår for virksomhederne til følge. Ydermere pointerer Finansrådet, at virksomhedernes årsrapport udgør en vigtig del af det kreditvurderingsgrundlag, som pengeinstitutterne nødvendigvis skal have for at kunne

⁸⁷ <http://www.ft.dk/samling/20141/lovforslag/l117/bilag/10/1517655.pdf>

foretaget ordentlige kreditvurderinger og for at kunne efterleve Finanstilsynets regler, der ad flere omgange er blevet skærpet efter finanskrisen.

Finansrådets bemærkninger til lempelserne i mikroregnskabet:

Finansrådet angiver, at grundet brud på det grundlæggende regnskabsprincip i ÅRL § 11, stk. 2, om, at der altid skal gives yderligere oplysninger udover hvad der måtte følge af specifikke krav, hvis det er nødvendigt for, at regnskabet giver et retvisende billede. De påpeger, at som bruger af et mikroregnskab vil man ikke kunne vide sig sikker på, at alle væsentlige forhold kommer til udtryk. Finansrådet mener, at dette uundgåeligt vil føre til en større usikkerhed i kreditvurderingen, og som konsekvens heraf, vil betyde dårligere lånevilkår for mikrovirksomheden. I forhold til manglende anvendt regnskabspraksis, mener Finansrådet ligeså, at regnskaberne ikke mere vil være anvendelige til kreditvurderingsformål. Udeladelse af oplysning om særlige poster, vil betyde øget usikkerhed for bruger om alle relevante forhold kommer frem i lyset, hvilket ifølge Finansrådet også er relevant i en kreditvurderingssituation. Det antages derfor, at Finansrådet også mener dette vil have en effekt på lånevilkår mm.

7.1.1.4 Foreningen Freelance Bogholdere (16)

Foreningen udtaler sig ikke om hver udeladelse i mikroregnskabet, men mener, at enklere regler for mikrovirksomheder er positivt. Foreningen ser sig ikke er i stand til at vurdere den anførte besparelse på ca. 300 mio. kr. er realistisk.

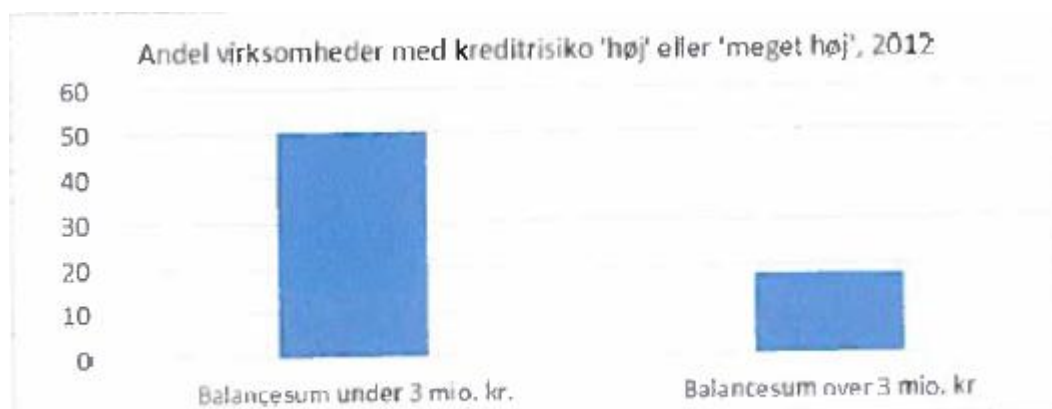
7.1.1.5 FSR – danske revisorer (18)

FSR tilkendegiver at de er enige med regeringen om nødvendigheden i at mindske de administrative byrder, men er kritiske overfor (på det tidspunkt) det foreliggende lovforslag, som de mener eventuelt at ville kunne reducerer informationsværdien i årsrapporterne. FSR påpeger at dette kan have u hensigtsmæssige konsekvenser for både regnskabsbrugere og for virksomhederne selv, samt at lovforslaget går i modsat retning af resultaterne fra DAMVAD analysen. Ifølge FSR vil reduktionen af regnskabskrav i den nye ÅRL forringe informationsværdien med den konsekvens, at regnskabsbrugerens mest betydningsfulde kilde til information udvandes.

FSR påpeger i deres høringssvar, at konsekvensen ved et regnskab som ikke dækker brugernes informationsbehov tilstrækkeligt, vil betyde at små virksomheder vil få betydeligt sværere ved at opnå banklån og andre kreditter.

FSR pointerer også, at de mindste selskaber er de mest risikofyldte og risikoen for, at banker, leverandører og andre kreditorer lidet tab på at låne ud til små selskaber med en lille balancesum, er signifikant større, end hvis de låner til større selskaber med en højere balancesum. Dette skyldes, at andelen af selskaber med en høj kreditrisiko, er næsten tre gange så stor blandt små selskaber med en balancesum

på under 3 mio. kr. som blandt større selskaber med en balancesum på over 3. mio. kr. FSR anvender her opgørelse fra "Experian 2014":

Kilde: Experian 2014

FSR mener at færre regnskabsoplysninger vil betyde, at banker, leverandører m.fl. vil bede om yderligere oplysninger, og dermed vil lempelsen af mikrovirksomhedernes byrder forsvinde. Alternativt vil usikkerheden på grund af færre informationer medfører, at lån eller samhandel med mikrovirksomheden bliver afvist.

FSR's bemærkninger til lempelserne i mikroregnskabet:

FSR mener ikke, at den usikkerhed, som vil opstå grundet manglende anvendt regnskabspraksis, ikke vil kunne opvejes af de meget begrænsede administrative besparelser hos nogle regnskabsaflæggere. I forhold til undladelse om yderligere oplysning i regnskabet, selv om de er nødvendigt for at give et retvisende billede, mener FSR, at der er nærliggende risiko for, at virksomhedens ledelse fremover ikke giver de nødvendige supplerende oplysninger, der går, at årsregnskabet samlet iver et retvisende billede. Efter FSR's opfattelse strider undtagelsen imod de grundlæggende kvalitetskrav og dermed årsregnskabet's funktion som beslutningsgrundlagt. Oplysning af særlige poster, mener FSR er meget relevante, og kan derfor ikke støtte undladelsen i mikroregnskabet. Lige så gælder det med oplysning om den del af gælden, der forfalder mere en 5 år efter balance dagen. Til sidst hævder FSR, at det ikke er vanskeligt for mikrovirksomheder at oplyse om antal ansatte, hvorfor mikrovirksomheden ikke bør fratages for dette oplysningskrav. Hertil tilføjer de DAMMVAD undersøgelsens resultat om, at 50% af brugerne vurderer, at oplysningen har stor eller meget stor værdi.

7.1.1.6 Håndværksrådet (19)

Håndværksrådet taler for de øgede frihedsgrader i forhold til små og mellemstore virksomheder i Danmark. Rådet er positive over enklere regnskabsregler for mikro- virksomhederne, men stiller sig dog noget skeptiske over for de forskellige estimater omkring udnyttelsesgraden og henstiller til, at de bør eva-

lueres. Håndværksrådet mener i den forbindelse, at hvis man som virksomhed står over for at skulle finansiere et investeringsprojekt, vil banken forlange forskellige oplysninger til brug for kreditgivningen.

7.1.1.7 Brancheanalyse ApS (24)

Dansk Brancheanalyse ApS analyse svarer overordnet "NEJ" til flere af lempelserne i den nye ÅRL og siger også "NEJ TAK" til forslaget om indførsel af mikrovirksomheder.. Dansk Brancheanalyse ApS stiller sig samtidig uenig med de beregninger af økonomiske konsekvenser, der ligger til grund for loven. Kritikken af beregningerne går på, at Dansk Brancheanalyse ApS ikke finder "Tab af skatteprovenu" og "Tab af vigtigt viden" som vigtige parametre, som ikke er overvejet i forbindelse med den nye ÅRL.

7.1.1.8 Opsummering af høringssvar

Gennemgangen af høringssvarene viser, at tre af respondenterne er for lempelserne, mens fire er imod. Blandt de fire som er imod lempelserne, mener tre, at undladelserne vil betyde dårlige informationsværdi for årsrapporten, hvilket vil medføre ekstra omkostninger for mikroenheden. Kun en af de fire parter som er imod lempelserne uddyber ikke yderligere deres "NEJ" til lempelserne eller kommer med en vurdering af eventuelle ekstra omkostninger. Anderledes ser det ud for de respondenter som er for lempelserne. Kun en respondent meddeler at de ikke ser nogen forringelse i årsrapportens informationsværdi, mens resten af høringssvarende mangler forklaring og argumentation for deres udmelding. Håndværksrådet har vi sat imellem "ja" og "nej", da de tilkendegiver det kan have en betydning.

Oversigt høringssvar	For/imod lempelserne		Lempelserne vil betyde dårligere informationsværdi for årsrapporten			Lempelserne vil betyde ekstra omkostninger for mikroenheden		
	For	Imod	Ja	Nej	Udtaler sig ikke	Ja	Nej	Udtaler sig ikke
Dansk Erhverv		x	x			x		
Dansk Industri	x			x				x
Finansrådet		x	x			x		
Foreningen Freelance Bogholdere	x				x			x
FSR – danske revisorer		x	x			x		
Håndværksrådet	x			x				x
Dansk Brancheanalyse ApS		x			x			x
SUM:	3	4	3	1	4	3	0	4

Høringssvarene bidrager med et nuanceret billede af både afgiver og modtager siden af årsrapporter i det segment, som opgaven omhandler. Det skal dog nævnes, at FSR og Finansrådet kan tænkes at være farvet af årsrapporter af, at FSRs medlemmer arbejder med årsrapporter og revision heraf som deres levebrød, og Finansrådets medlemmer (bankerne) bruger årsrapporter til at afdække risiko med. Begge parter må antages at være mindre fleksible over for tiltag, som ser ud til at udfordre dette på negativ vis

for deres medlemmer. Som kommentar hertil, skal det nævnes at både FSR og Finansrådet ydet argumentation for deres holdninger og forudsigelser, i modsætning til andre respondenter. Hverken FSR eller Finansrådet står heller alene med deres kritik af lempelserne. Brancheorganisationerne - som alle er enige i, at administrative lempelser er den rigtige vej at gå - fremstår over en bred kam noget skeptiske over for tiltagene, da de alle vurderer, at tiltagene kan have uønskede økonomiske konsekvenser som langt overskygger de tiltænkte besparelser, der påstås at være ved de administrative lempelser.

7.1.2 Interview af revisors og banks holdning til mikroregnskabet

Følgende afsnit vil belyse om ændringerne af årsregnskabsloven vil få den ønskede effekt. Vi har valgt at indhente skriftligt interview, som giver et indblik i om enkelte statsautoriserede og registrerede revisorer, samt erhvervsrådgivere forventer, at den nye årsregnskabslov vil få den ønskede effekt. Det skal bemærkes, at der er tale om de enkelte adspurgtes meninger og holdninger.

Vi har valgt, at udsende spørgeskema til en erhvervsrådgiver fra Sparkassen Kronjyllands erhvervsafdeling, da vi fra DAMVAD's analyse ved, at kreditinstitutter er de interessenter der anvender flest årsrapporter i løbet af et år. Endvidere har kreditinstitutterne en klar rolle i forbindelse med, om en virksomhed har mulighed for at skabe vækst, idet vækst oftest kræver at få tilført kapital. Vi har derudover udsendt spørgeskemaer til en statsautoriseret revisorer og tre registreret revisorer, der grundet deres mange års erfaring i branchen og med en forholdsvis bred vifte af kunder, vurderes, at have den fornødne kompetence til at kunne svare på spørgsmålene. Derudover vurderes det, at revisorer oftest er virksomhedernes tætteste rådgiver ligesom kreditinstitutter oftest er virksomhedernes vigtigste interessent.

Vi har i forbindelse med udarbejdelsen af spørgeskemaerne forsøgt, at lave så åbne spørgsmål som muligt.

7.1.2.1 Redegørelse for interview spørgsmål

Spørgsmålene er stillet for, at få de mest nuancerede og generelle svar, samt belyse ændringen af årsregnskabsloven og betydningen heraf fra revisors og kreditgivers synspunkt. Det formodes, at udarbejdelsen af årsrapporten typisk vil være outsourcet til revisorer.

Spørgsmål til revisor:

1.	Anvendt regnskabspraksis oplyses ikke længere i årsrapporten for "mikro-enheder". Hvad er din holdning til dette? – Strider det imod reglerne om, at årsrapporten skal give et retvisende billede?
	Det er relevant, at spørge hvad revisorer mener om, at anvendt regnskabspraksis ikke længere fremgår af årsrapporten, da det må forventes, at give et sløret billede af årsrapporten og kan ligge op til en diskussion om årsrapporten reelt overholder generalklausulen om, at årsrapporten skal give et retvisende billede. Endvidere må det formodes, at denne oplysning i årsrapporten kræver begrænset arbejdsindsats, idet der for revisor typisk vil være tale om, at klikke oplysningen fra eller til i regnskabsprogrammet.

2. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gæld der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Hvad er din holdning til dette?
- Det må formodes, at de små virksomheder der kan betragtes, som "mikro-virksomheder" har begrænset gæld der forfalder til betaling efter 5 år. Det er derfor relevant at spørge, om dette reelt vil have en betydning for de administrative byrder og i så fald hvor, hvor stor en betydning det vil have for de virksomheder, der har gæld der forfalder til betaling efter 5 år, da det formodes, at denne oplysning i årsrapporten kræver begrænset arbejdsindsats, idet der for revisor typisk vil være tale om, at klikke oplysningen fra eller til i regnskabsprogrammet.
3. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring visse særlige poster. Hvad er din holdning til dette (ekstraordinære indtægter og omkostninger)?
- Det må formode, at "mikro-virksomheder" har begrænsede transaktioner der kan betegnes, som særlige poster, hvorfor det er interessant, at spørge revisorer om dette reelt vil have en betydning for de berørte virksomheder, samt hvilken betydning det vil få, da det formodes, at denne oplysning i årsrapporten kræver begrænset arbejdsindsats, idet der for revisor typisk vil være tale om, at klikke oplysningen fra eller til i regnskabsprogrammet.
4. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Hvad er din holdning til dette?
- Det er relevant, at spørge revisorer omkring den manglende oplysning om antal ansatte i virksomheden, da denne oplysning i årsrapporten kræver begrænset arbejdsindsats, idet der for revisor typisk vil være tale om, at klikke oplysningen fra eller til i regnskabsprogrammet, samt at foretage en ukompliceret udregning.
5. I hvor stor en grad vurderer du, at ovenstående lempelser vil påvirke honorar til revisor?
- Grundlaget for den nye årsregnskabslov er, at man ved at lempe for oplysningskrav i årsrapporten, vil opnå en besparelse af administrative byrder. Det er derfor relevant, at spørge revisorer om lempelsen af de ovenstående oplysningskrav, vil få den ønskede effekt, som der er lagt op til fra EU's side.
6. Er det din samlede vurdering at årsrapporten bliver nemmere at opstille eller revidere grundet ovenstående lempelser?
- I forlængelse af ovenstående spørgsmål, er det interessant, at finde ud af om det er revisors indtryk, at de reducerede oplysningskrav til årsrapporten, vil medføre en reducere af arbejdsindsatsen for revisor.
7. Hvor stor en del af din kundeportefølje vurderer du, vil have mulighed for at anvende "mikroregnskaber"?
- I forhold til, at vi gerne vil ramme respondenter, der beskæftiger sig med de berørte virksomheder, så er det relevant at få bekræftelse på, at ændringen af årsrapporten vedrørende små virksomheder også vil berøre de adspurgte i spørgeskemaerne i større eller mindre grad.
8. Vil du anbefale dine kunder, at anvende "mikroregnskaber"?
- For at få et generelt indtryk af om revisorer vil bakke op om ændringerne i årsregnskabsloven for de små virksomheder, er det relevant, at spørge om revisorerne vil anbefale virksomhederne, at aflægge "mikro-regnskaber".

9. Hvilke 3 interessenter vurderer du, er de vigtigste for dine kunder, der kan aflægge "mikroregnskaber"?
- For at understøtte rapporten fra DAMVAD, er det interessant, at belyse fra revisorers synspunkt om hvilke interessenter, der er de vigtigste for deres kunder.
10. Hvilke dele af årsrapporten, er de vigtigste for disse interessenter og hvorfor? (f.eks. Resultatopgørelsen, balancen eller noterne?)
- For at understøtte rapporten fra DAMVAD, er det interessant, at belyse fra revisorers synspunkt om hvilke dele af årsrapporten, som det vurderes, er de vigtigste for deres kunder.
11. Hvordan vurderer du, at man kan reducere de administrative byrder for de danske virksomheder?
- Da vi fra DAMVAD og AMVAB analysen allerede ved, at besparelserne vedrørende ændringerne i årsregnskabsloven, er begrænsede eller ikke eksisterende, så er det dermed relevant, at få revisors mening om, hvordan man kan reducere de administrative byrder for virksomhederne, da revisorerne typisk vil forestå alle virksomhedens lovkrævede indberetninger mv. og virksomhederne ikke er relevante, at spørge, da de typisk ikke har noget at gøre med diverse indberetninger mv.

Spørgsmål til bank/kreditgiver:

1. Anvendt regnskabspraksis oplyses ikke længere i årsrapporten for "mikro-enheder". Hvad er din holdning til dette? – Strider det imod reglerne om, at årsrapporten skal give et retvisende billede?
- Det er relevant, at spørge en erhvervsrådgiver i et kreditinstitut, om hvordan de vil forholde sig til, at modtage en årsrapport uden anvendt regnskabspraksis, da anvendt regnskabspraksis belyser, hvordan regnskabstallene måles og indregnes i årsrapporten.
2. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gæld der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Hvad er din holdning til dette?
- Det er relevant, at spørge en erhvervsrådgiver i et kreditinstitut, om hvordan de vil forholde sig til, at modtage en årsrapport uden, at man i årsrapporten har oplyst om gæld der forfalder til betaling efter 5 år. Før at kreditinstitutterne kan danne sig et overblik over, om de vil låne virksomheder penge, så er det relevant, at de kender virksomhedens gældssituation og fremtidige afdragsmuligheder. Det må derfor formodes, at manglende information må medføre en øget arbejdsindsats for erhvervsrådgiverne.

3. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring visse særlige poster. Hvad er din holdning til dette (ekstraordinære indtægter og omkostninger)?
- Det er relevant, at spørge en erhvervsrådgiver i et kreditinstitut, om hvordan de vil forholde sig til, at modtage en årsrapport uden, at man i årsrapporten har oplyst om visse særlige poster. Før at kreditinstitutterne kan danne sig et overblik over, om de vil låne virksomheder penge, så er det relevant, at de kender virksomhedens fremtidige situation og, at man mangler oplysninger om indtægter eller omkostninger der ikke er afledt af den direkte drift, er med til at sløre billedet for kreditinstitutterne og besværliggøre dermed sammenligneligheden af årsrapporterne igennem årene.
4. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Hvad er din holdning til dette?
- Det er relevant, at spørge en erhvervsrådgiver i et kreditinstitut, om hvordan de vil forholde sig til, at modtage en årsrapport uden, at man i årsrapporten har oplyst om det gennemsnitlige antal beskæftigede medarbejdere. Før at kreditinstitutterne kan danne sig et overblik over, om de vil låne virksomheder penge, så er det relevant, at de kender virksomhedens fremtidige situation. Det gennemsnitlige antal beskæftigede medarbejdere er med til, at belyse virksomhedens udvikling og forventninger til fremtiden. Derfor kan denne oplysning være relevant for erhvervsrådgivere, når de skal vurdere om de vil låne penge til en virksomhed.
5. I hvor stor en grad vurderer du, at ovenstående 4 lempelser vil påvirke din opfattelse af årsrapporten til brug for udlån til virksomheder, vurderes det endvidere, at i er nødsaget til, at levere et større stykke arbejde for, at ville godtage årsrapporten til brug for udlån?
- Dette spørgsmål er med til at belyse erhvervsrådgivernes opfattelse af den nye årsregnskabslov. Spørgsmålet giver dermed et indtryk af om erhvervsrådgiverne vurderer, at informationsværdien af årsrapporten vil blive markant forringet og dermed ikke kan indgå i vurderingen af om årsrapporten kan danne grundlag for udlån til en virksomhed.
6. Hvis ja til ovenstående. Kunne det tænkes, at kunden vil blive tillagt yderligere omkostninger i forbindelse med lånet (F. eks. Højere rente, gebyrer eller stiftelsesomkostninger)?
- Det er relevant, at spørge en erhvervsrådgiver om deres kunder forventes, at blive pålagt ekstra omkostninger i form af forhøjede renter, gebyrer mv., da dette vil hjælpe med, at belyse om intentionen om, at reducere de administrative omkostninger for de danske virksomheder, måske kan ende ud i, at virksomhederne reelt får en meromkostning.
7. Er det din vurdering, at årsrapporten bliver nemmere at gennemskue grundet ovenstående lempelser?
- Kreditinstitutterne er de interessenter der anvender flest årsrapporter i løbet af et år, og det er derfor relevant, at vide om årsrapporten bliver nemmere at gennemskue for erhvervsrådgiverne og om dette kan opveje de manglende informationer i årsrapporten.
8. Er der forskel på vurderingen af om små og store virksomheder kan låne penge, hvis ja, hvordan?
- Det må formodes, at små virksomheder der bliver berørte af den nye årsregnskabslov vil få sværere ved, at låne penge hos kreditinstitutterne. Det er derfor relevant, at vide om de berørte virksomheder i forvejen er svagere stillet end større virksomheder.
9. Hvilke dele af årsrapporten anvender du oftest, når du vurderer om en virksomhed kan låne penge (f. eks. Resultatopgørelse, balance eller noter)?
- Spørgsmålet er relevant for, at belyse om, der er andre steder i årsrapporten, hvor man kan lempes for informationer, samt om erhvervsrådgiverne i det hele taget anvender de informationer, som den nye årsregnskabslov tillader, at de undlader.

10. Føler du, at der mangler oplysninger i årsrapporter for mindre virksomheder, hvis ja, hvilke?

I forlængelse af forrige spørgsmål er det relevant, at vide om kreditinstitutterne egentlig savner oplysninger i årsrapporten og det dermed er modstridende, at man lempet informationskravene til årsrapporten i forhold til deres anvendelse af årsrapporten.

11. Har du foretaget udlån til en kunde kun på baggrund af årsrapporten?

Spørgsmålet er relevant for, at give et indtryk af, hvor vigtig årsrapporten er for erhvervsrådgiverne, når de skal vurdere om de vil udlåne penge til en virksomhed og om den i sin nuværende form kan stå alene i erhvervsrådgivernes beslutning.

13. Hvis ja. Har det været tilstrækkeligt, at kunden har udarbejdet budgetter mv. som supplement til årsrapporten uden en revisionspåtegning?

Det er relevant at vide, hvor meget materiale foruden årsrapporten, som kunderne skal levere til erhvervsrådgiverne, såfremt, at de vælger ikke at få revideret deres årsrapport.

12. Har du nægtet udlån til virksomheder grundet manglende revisionspåtegning?

Da virksomhederne der anvender "mikro-regnskaber" ikke har revisionspligt, er det relevant, at spørge erhvervsrådgiveren om, man alene nægter udlån grundet den manglende "blåstemplingsværdi" af årsrapporten. Dette hjælper med, at belyse om virksomhederne alligevel ikke vil være i stand til at låne penge, selvom man havde de nuværende informationskrav til årsrapporten.

14. Føler du, at der er sammenhæng mellem den nye årsregnskabslov, hvor virksomhederne har lempede oplysningskrav og de skærpede krav til bankerne?

Dette spørgsmål hjælper til, at belyse om der er sammenhæng mellem lempelserne til årsrapporten og de skærpede krav til bankerne. Den nye årsregnskabslov må formodes, at gøre det endnu sværere for erhvervsrådgiverne, at udlåne penge til virksomheder. Dette betyder at erhvervsrådgiverne i forvejen vil være nødsaget til at yde en større arbejdsindsats, når det skal vurderes om en virksomhed kan låne penge. Den nye årsregnskabslov medfører, altså blot yderligere arbejdsindsats for erhvervsrådgiverne, hvilket i sidste ende vil betyde forhøjede gebyrer mv. for virksomhederne.

7.1.2.2 Spørgeskema til statsautoriseret og registrerede revisorer

1. Anvendt regnskabspraksis oplyses ikke længere i årsrapporten for "mikro-enheder". Hvad er din holdning til dette? – Strider det imod reglerne om, at årsrapporten skal give et retvisende billede?

Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
Generelt er det min holdning, at man kan bruge de undtagelses-bestemmelser, der er i lovgivningen, uden at det giver anledning til, at regnskabet ikke er retvisende. Dvs. når man som eksempel som B-virksomhed ikke behøver at oplyse antal medarbejdere eller nettoomsætning, giver det ikke anledning til problemer omkring det retvisende billede, når oplysningerne ikke gives. Selv om man som regnskabslæser kunne have ønsket sig disse oplysninger, må man henholde sig til, at lovgivningen ikke kræver dem oplyst. Med hensyn til den nye lempelse omkring anvendt regnskabspraksis er det min personlige holdning, at den manglende "varedeklaration" på regnskabet er problematisk i forholdt til det retvisende billede. Jeg vil for mine kunder sørge for, at der indgår anvendt regnskabspraksis i årsrapporten, uanset at det ikke læn-gere er et lovkrav – og uanset hvilken type erklæring, jeg afgiver.	Håbløst! Det er reelt set umuligt at læse et regnskab uden at kende indregnings- og målekriterierne. At fjerne en beskrivelse af det, der er foretaget i forbindelse med indregningen giver ikke mening. Rent administrativt kan jeg ikke se besparelsen for regnskabsaflægger.	Generelt vil det være en mangel i forhold til informationsniveauet, da det generelt vil være sværere umiddelbart at danne sig en holdning på baggrund af årsrapporten. Dog gælder også, at mikroenheder i sit udgangspunkt er små, herunder underforstået også simple, hvorved regnskabsposternes kompleksitet også må forventes simple. På baggrund heraf kan det være tilstrækkeligt også uden AR.	Forringer regnskabslæsermulighed for at forstå på hvilket grundlag regnskabet er udarbejdet.

2.	Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gæld der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Hvad er din holdning til dette?			
	Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
	<i>Det er i dag heller ikke et krav for B-virksomheder. Det ville øge informationsværdien af årsrapporten, hvis det fremgik, men det er min antagelse, at for de fleste små virksomheder vil det ikke være en efterspurgt information.</i>	<i>Lidt samme som ovenstående. Det er en oplysning som vil være interessant for regnskabslæser og kreditgiver, herunder kreditorer, leasingselskaber mv. Det er altid problematisk at udelade oplysninger, der giver behov for yderligere information, for relevant regnskabslæser.</i>	<i>Svaret følger af svar #1, hvorved gælder, at det må forventes at være de færreste mikroenheder, der reelt har LF gæld. Det er dog et klart minus, såfremt de reelt har LF gæld.</i>	<i>Måske mindre vigtigt. Der er tale om små virksomheder med næppe den helt store gæld.</i>

3.	Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring visse særlige poster. Hvad er din holdning til dette (ekstraordinære indtægter og omkostninger)?			
	Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
	<i>Jeg er ikke bekendt med, hvad disse ændringer vedrører.</i>	<i>Som udgangspunkt er det jo problematisk, i det at disse poster kan have stor indflydelse. Da man samtidig holder det sammen med manglende anvendt regnskabspraksis, skal man kunne udlede af egenkapitalnoten, hvis der er foretaget opskrivninger. Hvis der er foretaget ændring i anvendt regnskabspraksis og der derigennem op- eller nedskrives er det praktisk talt umuligt at gennemskue.</i>	<i>Svaret følger af svar #1, hvorved gælder, at det må forventes at være de færreste mikroenheder, der reelt har særlige poster. Det er dog et klart minus, såfremt de reelt har særlige poster.</i>	<i>Måske mindre vigtigt. Der er tale om små virksomheder med næppe særlige poster.</i>

4.	Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Hvad er din holdning til dette?			
	Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
	<i>I dag er dette heller ikke et krav for B-virksomheder. Jeg mener, at det ville give en bedre informationsværdi for regnskabslæser, hvis det oplyses.</i>	<i>Har ikke den store betydning i min optik. Hvor mange medarbejdere, der er i virksomheden, kan jeg ikke se skulle have nogen reel betydning. Såfremt der er forpligtelser forbundet med de ansatte vil disse fremgå af de skyldige poster.</i>	<i>Det er ligegyldigt.</i>	<i>Måske mindre vigtigt. Der er tale om små virksomheder måske ingen ansatte.</i>

5. I hvor stor en grad vurderer du, at ovenstående lempelser vil påvirke honorar til revisor?

Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
<i>Ingen ændring.</i>	<i>Jeg ser ikke de store besparelser for de erhvervsdrivende. De ændringer der er vedtaget har i forhold til opstilling af regnskabet i et regnskabsprogram alene indvirkning på, om noget skal til- eller fravælges i den skematiske opsætning. Man må antage, at lempelserne alene vil have effekt for mindre virksomheder, der selv ønsker at opstille regnskabet.</i>	<i>Vil blive anvendt som argument, og vil sikkert kunne påvirke prisen i nedadgående retning. Revisor vil dog argumentere for at der er minimumspris for udarbejdelse, opsætning mv. – hvorved disse antageligt er i denne kategori. Det må forventes, at der søges at holde priserne status quo.</i>	<i>Det vil ikke blive billigere tværtimod.</i>

6. Er det din samlede vurdering at årsrapporten bliver nemmere at opstille eller revidere grundet ovenstående lempelser?

Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
<i>Nej.</i>	<i>Nej</i>	<i>Den bliver nemmere at opstille. Det skal dog bemærkes, at det ikke for revisor er meget tidskrævende at opstille AR, da de generelt beror på standarder. Revisionen vil ej blive mere omfattende, da det må forventes, at der uanset manglende oplysninger om AR reelt vil være en AR. Regnskabsposterne indregnes jo fortsat efter et princip, det er blot ikke oplyst.</i>	<i>Revisions- og regnskabsmæssigt vil man have behov for at have nedskrevet regnskabspraksis, så der vil ikke blive den store forskel</i>

7. Hvor stor en del af din kundeportefølje vurderer du, vil have mulighed for at anvende "mikroregnskaber"?

Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
<i>Ikke nogen væsentlig del – måske 10-20 små kunder.</i>	<i>ca. 60-70 %.</i>	<i>65-70 %.</i>	<i>70-80 %.</i>

8. Vil du anbefale dine kunder, at anvende "mikroregnskaber"?			
Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
Nej	Nej, da arbejdet ikke er mere eller mindre omfattende, vil jeg anbefale at kunden aflægger et "rigtigt" regnskab.	Nej, ikke som udgangspunkt.	Nej

9. Hvilke 3 interessenter vurderer du, er de vigtigste for dine kunder, der kan aflægge "mikroregnskaber"?			
Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
Bank, kreditorer, konkurrenter.	Bank, kreditorer og andre finansieringskilder (Leasing mv.).	Bank, bank og bank.	Banker, leverandører og kunder.

10. Hvilke dele af årsrapporten, er de vigtigste for disse interessenter og hvorfor? (f.eks. Resultatopgørelsen, balancen eller noterne?)			
Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
Jeg vil antage, at det oftest er resultatopgørelsen og indtjeningen, der er i fokus (og herefter egenkapitalen / soliditetsgraden).	Anvendt regnskabspraksis og gennemsigtighed.	Vægter ligeligt. Det kan ikke adskilles så enkelt.	Alle 3 elementer

11 Hvordan vurderer du, at man kan reducere de administrative byrder for de danske virksomheder?			
Dorthe Brandt Andersen (Statsautoriseret revisor)	Brian Hansen (Registreret revisor)	Mads Lutz Jørgensen (Registreret revisor)	Anonym (Registreret revisor)
<i>Bedre online indberetningsmuligheder til de offentlige myndigheder – og bedre koordinering de forskellige myndigheder imellem. Færre krav om indberetninger til statistik.</i>	<i>Jeg mener generelt ikke at de administrative byrder er omfattende, når det omhandler regnskab. Systemerne er elektroniske og ønsker man selv af opstille regnskabet, er indberetning gennem Erhvervsstyrelsen med nødvendige tilvalg meget overskueligt. Der bliver dog uddannet færre revisorer, hvorfor det må forventes at priserne på den lange bane stiger. Så man kunne måske kigge på behovet for en revisorbranche hvor "alle skal kunne alt" og i stedet få flere revisorer til de enkelte regnskabsklasser. Det kunne give en besparelse for de erhvervsdrivende.</i>	<i>Vurder øvrige indberetninger, således at alt kører digitalt. Digitalisering skal samkøres, så tallene/info genanvendes på tværs. Optimalt set var et eller to heldækkende systemer mest visionært, da det klart vil simplificere tingene for brugerne.</i>	<i>Bedre og mere overskuelige indrapporteringssystemer samt mere adgang til revisor til at kunne indrapportere/ændre. Digital Signaturer er besværligt og burde gøres mere brugervenligt herunder tilvalg af rettigheder.</i>

7.1.2.3 Spørgeskema til bank

Ifølge DAMVAD undersøgelsen, er det kreditinstitutioner som vægter årsrapporten mest af brugergrupperne, når det kommer til økonomiske dispositioner. Vi har derfor valgt, at interviewe Peder Langhoff Jensen fra Sparkassen Kronjylland, som væsentligste interessent for, om lempelserne kan accepteres i den virkelige verden eller ej.

1.	Anvendt regnskabspraksis oplyses ikke længere i årsrapporten for "mikro-enheder". Hvad er din holdning til dette? – Strider det imod reglerne om, at årsrapporten skal give et retvisende billede?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Det er uheldigt for os ikke at kende grundlaget for opgørelser.</i>
2.	Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gæld der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Hvad er din holdning til dette?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Det er ikke noget stort problem.</i>

3. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring visse særlige poster. Hvad er din holdning til dette (ekstraordinære indtægter og omkostninger)?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Meget uheldigt, da de manglende oplysninger kan sløre billedet af den reelle ordinære drift.*
4. Manglende oplysninger i årsrapporten for "mikro-enheder" omkring gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Hvad er din holdning til dette?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- "Nice to know" f.eks. i forhold til udviklingen i lønomkostninger.*
5. I hvor stor en grad vurderer du, at ovenstående 4 lempelser vil påvirke din opfattelse af årsrapporten til brug for udlån til virksomheder, vurderes det endvidere, at i er nødsaget til, at levere et større stykke arbejde for, at ville godtage årsrapporten til brug for udlån?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Det er min klare opfattelse, at vi som kreditgivere vil blive tvunget til at forholde os mere kritisk til regnskaberne og indhente svar på spørgsmål hertil fra kunden. Og det vil da naturligtvis kræve en større arbejdsindsats.*
6. Hvis ja til ovenstående. Kunne det tænkes, at kunden vil blive tillagt yderligere omkostninger i forbindelse med lånet (F. eks. Højere rente, gebyrer eller stiftelsesomkostninger)?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Det kunne jeg da godt forestille mig. Et forringet beslutningsgrundlag afføder større kreditrisiko.*
7. Er det din vurdering, at årsrapporten bliver nemmere at gennemskue grundet ovenstående lempelser?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Årsrapporten bliver nok simplere, men giver også anledning til flere spørgsmål og dermed større usikkerhed.*
8. Er der forskel på vurderingen af om små og store virksomheder kan låne penge, hvis ja, hvordan?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- I teorien er og bør der ikke være forskel. Men små – og nye – virksomheder er oftest mere sårbare overfor ændrede markedsvilkår. Derfor kan der synes at være skærpede krav til små virksomheder.*
9. Hvilke dele af årsrapporten anvender du oftest, når du vurderer om en virksomhed kan låne penge (f. eks. Resultatopgørelse, balance eller noter)?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Vi anvender den fulde årsrapport – og gerne med sammenligningstal fra flere år – til at vurdere virksomheden. Fra resultatopgørelsen vurderes evnen til at præstere overskud, fra balancen vurderes aktiver og passiver, forholdet mellem debitorer og kreditorer, varelagre og igangværende arbejder, kort og lang gæld og solvensen. Noterne er med til at belyse disse ting.*
10. Føler du, at der mangler oplysninger i årsrapporter for mindre virksomheder, hvis ja, hvilke?
- Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
- Mindre virksomheder undlader af og til revision af sparehensyn. Det er et problem specielt ved vurdering af nye kunder, hvor vi ikke har en længere historik at læne os op ad.*

11.	Har du foretaget udlån til en kunde kun på baggrund af årsrapporten?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Det er en absolut undtagelse, men der findes faktisk meget velkonsoliderede virksomheder, hvor vi godt kan gøre det.</i>
12.	Har du nægtet udlån til virksomheder grundet manglende revisionspåtegning?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Ikke alene på baggrund heraf – men det kan da sagtens være en medvirkende faktor.</i>
13.	Hvis ja. Har det været tilstrækkeligt, at kunden har udarbejdet budgetter mv. som supplement til årsrapporten uden en revisionspåtegning?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Jeg kan ikke forestille mig, at udarbejdelse af budgetter alene kan ændre beslutningen. Der vil oftest være andre forhold, der også spiller ind. F. eks. vurdering af lagre og igangværende arbejder og evt. ejendomme.</i>
14.	Føler du, at der er sammenhæng mellem den nye årsregnskabslov, hvor virksomhederne har lempede oplysningskrav og de skærpede krav til bankerne?
	Peder Langhoff Jensen - Erhvervsrådgiver, Sparekassen Kronjylland.
	<i>Nej det gør jeg da bestemt ikke. Men jeg er da samtidigt tilhænger af, der ikke stilles samme krav til aflæggelse af årsrapport for små og store virksomheder. Der er jo ingen grund til at skyde gråspurve med kanoner.</i>

7.1.2.4 Konklusion spørgeskema interview

Både revisorerne og kreditgiverne mener, at udeladelse af anvendt regnskabspraksis i mikroregnskabet er problematisk og vil forringe regnskabets informationsværdi. I forhold til udeladelse af oplysning om gæld som forfalder 5 år, men revisorerne, at manglende oplysning herom, vil ligeså betyde lavere informationsværdi. Dog erkender alle adspurgte, at omfanget af mikrovirksomheder, som har langfristet gæld, kan være beskedent. Erhvervsrådgiver Peder Langhoff Jensen, mener dog ikke der er noget problem i at denne oplysning ikke fremgår. Manglende oplysning vedrørende særlige poster, mener både Brian Hansen og Mads Lutz Jørgensen, at dette er problematisk såfremt virksomheden har særlige poster, men erkender sammen med "Anonym", at der reelt vil være få små virksomheder som vil have denne type post. Brian Hansen påpeger at udeladelse især er problematisk grundet manglende anvendt regnskabspraksis. Peder Langhoff Jensen tilføjer ligeså, at udeladelse heraf er meget "uheldig". Noten vedrørende antal ansatte, er der uenighed om betydningen af denne hos revisorerne. Brian Hansen, Mads Lutz Jørgensen og "Anonym" mener, at den ikke har den store betydning, mens Dorthe Brandt mener, at den vil højne informationsværdien i regnskabet. Peder Langhoff Jensen vurderer, at oplysningen er "nice to know", og vil kunne hjælpe med at vurdere lønomsætninger i forhold til udvikling i virksomheden.

Interessant er det, at ingen af revisorerne vurderer, at revisor honorar vil nedsættes ved udarbejdelse af et mikroregnskab. Det vil derfor kun være intern tid anvendt af virksomheden på udarbejdelse af disse oplysninger, som vil være en besparelse. Som tidligere nævnt har mange små virksomheder helt out-

sourcet regnskabshåndtering til revisor, hvorfor en eventuel besparelse synes at svinde helt. Hvorvidt den nye ÅRL ligger op til, at de små virksomheder fremover skal udarbejde årsrapporterne selv, vil vi behandle i afsnit 7.3.1.2. Den manglende nedsættelse i revisorhonorar, kan blandt andet begrundes med, at alle adspurgte revisorer ikke mener at et mikroregnskab vil blive lettere at opstille. Dette skyldes blandt andet, at regnskabsopstilling beror på systemstandarder. Andet bemærkelsesværdigt ved undersøgelsen er, at ingen revisorer vil anbefale deres kunder, at aflægge et mikroregnskab, hvortil Brian Hansen tilføjer, at han vil anbefale kunden at aflægge et "rigtigt regnskab". Som væsentlige interessenter for mikroenheden, er der bred enighed blandt revisorerne at banker og kreditinstitutter er de vigtigste, hvilket støtter op om resultater fra andre undersøgelser anvendt i opgaven. Ligesom revisorerne, er Peder Langhoff Jensen heller ikke begejstret for den nye årsregnskabslov og mener således, at den er modstridende de skærpede krav til kreditgiverne. Peder Langhoff Jensen vurderer, at den nye årsregnskabslov vil sløre driften, hvilket vil medføre, at kreditgiverne skal mindske risiko på anden måde og dermed indhente informationer fra andre kilder. Dette betyder alt andet lige en større arbejdsindsats for bankerne, når de skal vurdere en virksomhed. Det er ikke utænkeligt, at det kan ende ud i forhøjede omkostninger i form af gebyrer, forhøjede renter mv. til lånetagere, mener Peder Langhoff Jensen. Peder Langhoff Jensen mener, at alle dele af årsrapporten giver en nyttig informationsværdi.

7.2 Kan der reelt drages paralleller fra EU's øvrige lande til DK?

7.2.1.1 Erfaringer fra Tyskland med mikroregnskaber

Tyskland har, som det første land i EU valgt, at implementere det nye EU direktiv. Dette har medført følgende lempelser i landets regnskabsdirektiv for mikrovirksomheder:

- Størrelsesgrænser for små virksomheder – Man har anvendt de maksimale grænser.
- Mikroregnskab – Tyskland implementerede i 2012 delvist reglerne for "Mikroregnskaber", idet kun reglerne om fritagelse for periodisering endnu ikke var anvendt.
- Forkortet balance for små virksomheder.
- Fritagelse for krav om udarbejdelse af ledelsesberetning for små virksomheder.
- Fritagelse for krav om offentliggørelse af resultatopgørelsen, ledelsesberetningen, og revisors påtegning for små virksomheder.
- Fritagelse for dattervirksomheders pligt til, at udarbejde årsrapport under visse betingelser. Bestemmelsen muliggør også undtagelse af revisionspligt for dattervirksomheder. – Det er dog et krav at dattervirksomhederne udarbejder et simpelt årsregnskab bestående af resultatopgørelse og balance.
- Mulighed for at fjerne krav om koncernregnskab for mellemstore virksomheder.
- Fritagelse for revisionspligt – Samtlige små virksomheder er fritaget revisionspligt.

- Indsendelses-/offentliggørelsesfristen – Offentliggørelsesfristen er 12. mdr. regnet fra udløb af regnskabsåret.⁸⁸

Det kan altså konstateres, at Tyskland er det land i EU med de største lempelser i deres regnskabsdirektiv for små virksomheder, der falder ind i kategorien for mikroenheder. Tyskland indførte således EU's regnskabsdirektiv kun 9 måneder efter vedtagelsen af regnskabsdirektivet (2013/34/EU).⁸⁹

PASCHEN⁹⁰ udtaler i en artikel med overskriften "MicroBiG – Good intentions do not always lead to good results", at implementeringen af EU direktivet ikke har været nogen succes i Tyskland.⁹¹ Det oplyses således, at mange af de relevante virksomheder i Tyskland er afhængige af långivere. PASCHEN udtaler endvidere, at grundet de begrænsede oplysninger i årsrapporterne for mikrovirksomheder, så har mange investorer og leverandører valgt virksomheder fra. Det fremgår således, at selvom virksomhederne ikke længere er underlagt revisionspligt mv., så er virksomhederne fortsat nødsaget til, at anvende eksterne rådgivere, som revisorer mv. i forbindelse med at opfylde reglerne om, at årsrapporten skal give et retvisende billede. Det viser sig endvidere, at virksomhederne har haft store problemer med at foretage de elektroniske indberetninger af mikroregnskaberne, hvilket har betydet yderligere omkostninger.⁹²

De tyske kreditinstitutters generelle udlånspolitikker tillader ikke udlån til virksomheder der gør brug af mikroregnskabet, da det vurderes, at de finansielle oplysninger heri ikke opfylder bankernes krav. Det oplyses endvidere, at komplette årsregnskaber oftest er utilstrækkelige i forhold til kreditvurderinger, hvorfor der skal suppleres med yderligere finansielle oplysninger⁹³.

Endvidere påpeges det, at virksomheder der aflægger et mikroregnskab ikke kan tegne handels forsikringer, da handels forsikringsselskaberne vurderer, at mikroregnskaberne ikke er tilstrækkelige i forhold til den risici forsikringsselskaberne løber.⁹⁴ Dette underbygges endvidere af senior konsulent Evgeny Kulyushin fra Prof. Schumann GmbH, der understreger, at man ikke har opnået en reducere af de administrative byrder, men blot har flyttet de administrative byrder, idet kreditorer og kreditinstitutter i forbindelse med de nye mikroregnskaber har fået forhøjet deres administrative byrder, som i sidste ende viderefaktureres til virksomhederne der aflægger mikroregnskabet⁹⁵.

7.2.2 Delkonklusion

Tyskland indførte allerede i 2012 de nye regler inkluderende reglerne for mikroregnskabet. I Tyskland har mikroregnskaberne ikke haft den forventede effekt, idet virksomhederne ikke har haft mulighed for at låne penge mv., hvilket har betydet, at virksomhederne har været nødsaget til at udarbejde yderligere informationer til långivere. Dette har altså resulteret i, at bankerne har fået yderligere omkostninger i

⁸⁸ "Oversigt over udnyttelse af udvalgte lempelsesmuligheder for udvalgte lande i EU" fra erhvervsstyrelsen.

⁸⁹ <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>

⁹⁰ PASCHEN Rechtsanwaelte er en af Tysklands førende advokatkontorer

⁹¹ <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>

⁹² <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>

⁹³ <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>

⁹⁴ <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>

⁹⁵ <https://www.prof-schumann.de/de/Aktuelles/Presse/2013/?ContentID=255&Overview=0>

forbindelse med kreditvurderingen. Disse omkostninger viderefaktureres til virksomhederne. Det oplyses derfor, at have haft en meget begrænset eller negativ effekt. Det nævnes endvidere at leverandører bliver valgt fra fordi, at de aflægger mikroregnskab. Virksomheder der aflægger komplette regnskaber er derudover allerede nødsaget til, at udarbejde supplerende informationer til de tyske banker.

7.3 Hvad kan gøres for at lempe de administrative byrder for mikrovirksomheder?

Der er allerede foretaget en lang række tiltag for, at reducere de administrative byrder for de danske virksomheder. Det er regeringens mål, at erhvervslivets administrative byrder skal reduceres med 2 mia. kr. fra 2015 til 2020. Man oprettede i den forbindelse i 2012 et virksomhedsforum, der har til opgave, at regeringen bliver gjort opmærksom og skal tage stilling til virksomhedernes ønsker om administrative lettelser og regelforenklinger for de danske virksomheder. Regeringen har i dette forum underlagt sig selv, et "følg eller forklar" princip, der medfører, at regeringen enten følger forslag fra virksomhedsforummet eller offentligt forklare, hvorfor forslaget ikke vedtages.⁹⁶

Foruden virksomhedsforummet, så har regeringen foretaget følgende tiltag:

Team effektiv regulering:

"Team Effektiv Regulering", herefter kaldet "TER", er en del af erhvervsstyrelsen. "TER" inddrages i høringer vedrørende nye lovforslag med det formål, at estimere de administrative byrder forbundet med lovforslaget. "TER" kommer med anbefalinger til, hvordan man kan reducere de administrative byrder uden, at lovforslagets formål bliver påvirket heraf. "TER" anvender AMVAB metoden i tilfælde, hvor de administrative byrder estimeres, at overstige 10.000 timer årligt for erhvervslivet på samfundsniveau. "TER" interviewer de berørte virksomheder omkring forventede tidsforbrug, hvorefter de måler omkostningerne ved hjælp af AMVAB metoden. Den væsentligste funktion for "TER" er, altså dermed at forebygge administrative byrder og hjælpe med konsekvensvurderinger af nye lovforslag.⁹⁷

Byrdejægermetoden:

Byrdejægermetoden er en afdeling i "Team Effektiv Regulering", der består af embedsmænd med erfaring inden for, at lette de administrative byrder for de danske virksomheder. Metoden går ud på, at Byrdejægerne i tæt samarbejde med udvalgte danske virksomheder arbejder på, hvordan man kan reducere virksomhedernes administrative byrder. Ved at benytte denne metode får myndighederne et bedre indblik i virksomhedernes udfordringer i forbindelse med, at udføre de administrative arbejdsopgaver, som reglerne medfører. Myndighederne får dermed et indblik i hvad virksomhederne vurderer til, at være de allermest byrdefulde og kan herefter lette disse byrder.⁹⁸

⁹⁶ https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/redegoerelse_om_erhvervslivet_og_reguleringen_2014.pdf

⁹⁷ <https://erhvervsstyrelsen.dk/forebyggelse-af-byrder>

⁹⁸ <https://erhvervsstyrelsen.dk/byrdejaeger-paa-jagt-efter-virksomhedernes-administrative-byrder>

Digitaliseringsstrategien:

De danske virksomheder har allerede i flere år haft adgang til, at kommunikere med det offentlige digitalt, men fuldkomne digitale løsninger er stadigvæk undervejs. Digitaliseringsstyrelsen mener således, at de digitale tilbud langt fra er gode nok endnu og påpeger, at mange virksomheder, som er klar til fuldkommen digitalisering fortsat er nødt til, at foretage nogle indberetninger manuelt. Dette medfører lange svartider, og derfor påpeger digitaliseringsstyrelsen, at kommunikationen mellem virksomheder og myndigheder har brug for et samlet løft. Digitaliseringsstyrelsen påpeger, at indberetningerne skal være nemmere for virksomhederne, ligesom "genbrug" af indberetningerne er en nødvendighed, idet de forskellige myndigheder burde være i stand til automatisk, at udveksle virksomhedernes data, så virksomhederne slipper for at foretage flere indberetninger til de forskellige myndigheder.⁹⁹

Nudging:

Nudging metoden er forholdsvis ny og indebærer, at man identificerer adfærden ud fra bl.a. adfærdsøkonomi, kognitiv psykologi og socialpsykologi. Ved at inddrage "nudging" mener erhvervsstyrelsen, at man kan øge effektiviteten, service og regelefterlevelse hos de danske virksomheder.¹⁰⁰ Ved at anvende "nudging" kan man ved at overvåge adfærden for virksomhederne finde ud af, hvor virksomhederne foretager forkerte indberetninger og dermed hjælpe virksomhederne med ikke, at lave gentagene fejl. Dette gøres bl.a. ved at simpelgøre indberetningerne yderligere.

De tiltag, som regeringen allerede har vedtaget har medført markante reduceringer jf. nedenstående tabel:

Tabel 3: Udviklingen i de administrative byrder fra d. 3. oktober 2011 til d. 1. januar 2015 (mio. kr.)

Ministerium	Pr. 3. oktober 2011	1. januar 2014	1. januar 2015	Udvikling i 2014	Udvikling fra oktober 2011- 1. januar 2015
Beskæftigelsesministeriet	3.084	3.084	3.064	-20	-20
Erhvervs- og Vækstministeriet	11.422	11.216	11.160	-56	-262
Justitsministeriet	692	686	686	0	-6
Miljøministeriet	998	1.006	1.006	0	8
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	3.104	3.014	3.014	0	-90
Skatteministeriet	9.055	8.931	8.841	-90	-214
Øvrige ministerier*	1.368	1.452	1.496	44	128
I alt	29.723	29.389	29.267	-122	-456

101

Kilde: Erhvervsstyrelsen

⁹⁹ <http://www.digst.dk/Digitaliseringsstrategi/Digitaliseringsstrategiens-initiativer/Lettere-vej-til-vaekst-for-virksomhederne>

¹⁰⁰ <https://erhvervsstyrelsen.dk/nudging-i-erhvervsstyrelsen-0>

¹⁰¹ Redegørelse om erhvervslivet og reguleringen 2014, marts 2015, s. 14.

Generelt er der allerede indført bestemmelser om, at hvert enkelt ministerium skal foretage konsekvensvurderinger af nye lovforslag før disse vedtages. Af ovenstående tabel, kan man konkludere at Erhvervs og Vækstministeriet har haft den største udvikling i de administrative byrder, efterfulgt af Skatteministeriet. Disse ministerier er særligt målrettet de danske virksomheder, hvorfor det kan konkluderes, at de allerede implementerede tiltag har været en succes.

7.3.1 Tiltag som vil lette de administrative byrder

7.3.1.1 Lettelse af administrative byrder for danske mikroenheder

Respondenterne i spørgeskema undersøgelser har alle tilkendegivet, at de administrative byrder vedrørende regnskaber allerede er forholdsvis reduceret i det, digitale indberetningsmuligheder mv. allerede er implementeret. Nye reelle reduktioner af administrative byrder bør eventuelt rettes mod følgende:

- forbedre og gøre indberetningsmulighederne for de danske virksomheder enklere.
Det er muligt at foretage indberetningen af årsrapporten ved hjælp af en XBRL-fil. På samme måde bør det være muligt, at integrere selvangivelser og andre lovpligtige indberetninger i regnskabsprogrammerne, som dermed vil være indeholdt i XBRL-filen.
- Centralt register, hvor virksomheden kan indberette alt til det offentlige.
XBRL-filen bør indberettes til et samlet register for offentlige myndigheder. På denne måde undgår man, at skulle indberette til flere forskellige myndigheder, hvilket kan være tidskrævende.
- Anvendt regnskabspraksis i form af skemaopstilling med afkrydsningsfelter.
Anvendt regnskabspraksis kan være af skematisk karakter, så virksomhederne ikke selv skal bruge tid på, at formulere teksterne i anvendt regnskabspraksis.
- Reducering af indberetningskrav til Danmarks Statistik.
De danske virksomheder bruger meget tid på, at indberette data til Danmarks Statistik. Dette bør gøres mere effektivt. Dette kunne ligeledes være en integreret del i regnskabssystemerne, hvor dette vil blive indberettet automatisk i XBRL-filen.

Disse tiltag medfører, at virksomhederne opnår en tidsbesparelse, der betyder, at virksomheden kan koncentrere sig om, at drive virksomhed.

7.3.1.2 Kan mikroenheden udarbejde mikroregnskabet selv?

Grundet de lempede krav til mikroregnskabet, er det nærliggende at antage, at mikroenheden selv kan udarbejde mikroregnskabet, og dermed opnå en administrativ besparelse i form af revisorhonorar. Med udgangspunkt i undersøgelse fra afsnit 4.3 –*Undersøgelse af brugernes og virksomhedernes holdninger*

til årsrapporten – Et samarbejde mellem Copenhagen Business School og PwC, viser det sig, at der er en kløft mellem virksomheder og regnskabsbrugers forventning om vigtigheden og betydningen af dele i årsrapporten, hvilket kan give udfordringer i forhold til, at virksomheden prioriterer og anvender deres ressourcer forkert. Vi vurderer derfor, at det ikke vil være fordelagtigt for virksomheden at udarbejde regnskaber på egen hånd uden ekstern rådgivning. Ydermere vil vi igen inddrage undersøgelse lavet af DAMVAD¹⁰² i 2014, som viser at følgende blandt andet er årsager til faktuelle fejl i årsrapporter:

- Årsrapporterne prioriteres ikke højt i virksomhederne
*"De små virksomheder mangler incitament til at prioritere årsrapporten, og udarbejder alene årsrapporten for at leve op til årsregnskabsloven. Det betyder, at mange små virksomheder ikke prioriterer årsrapporten særlig højt og bruger et minimum af ressourcer på årsrapporten, som kan lede til fejl"*¹⁰³
- Manglende kendskab til regnskab hos virksomhederne
*"Hos nogle små virksomheder er der en manglende grundlæggende regnskabsforståelse og kompetence. Når årsrapporten samtidig ikke prioriteres særlig højt, kan det medføre fejl"*¹⁰⁴

Flere af de små virksomheder meddeler dog, at de oplever lovgivning og regler for bogføring og årsrapporter unødvendig komplicerede. Flere udtrykker, at det ikke virker rimeligt, at der i forbindelse med indberetning af virksomhedernes årsrapporter forlanges information, der ikke er nødvendige i den daglige drift af virksomheden. Derfor vælger nogle virksomheder ud fra et væsentlighedskriterium bevidst ikke at opfylde alle krav. Især de helt små virksomheder med få og simple forretningsaktiviteter peger på, at de gældende regler for bogføring og (indberetning af) årsregnskaber er unødvendig komplicerede, og at de ikke ville (få) udarbejde(t) bogføring og årsregnskaber på det nuværende detaljeringsniveau, hvis det ikke var et lovkrav. Selvom aflæggelse af et mikroregnskab kunne foranledige til at tro, at regnskabsaflæggelse er simplificeret betydeligt, vil vi gøre opmærksomme på, at bogføringsloven, indberetning af årsrapporten, selvangivelse mv. stadig er på samme udførelsesniveau. Det er dermed kun opstillingsmæssige lempelser. Medarbejderen i virksomheden som skal stå for regnskabsudarbejdelse, skal stadig have forståelse for bogføring, momsloven og de skattemæssige opgørelser.

I forlængelse heraf skal det nævnes, at Erhvervsankenævnet stadfæstede ved kendelse af 18. december 2015 (J.nr. 2015-4196) Erhvervsstyrelsens afgørelse af 26. februar 2015, at et selskab blev påbudt, at det efterfølgende årsregnskab 2013/14 skulle enten revideres eller underkastes udvidet gennemgang af en godkendt revisor¹⁰⁵. Årsagen var, at der var fundet adskillige fejl i regnskabskontrollen efter årsregn-

¹⁰² Årsager til fejl i årsrapporter. Kortlægningsanalyse udarbejdet af DAMVAD for erhvervsstyrelsen.

¹⁰³ Årsager til fejl i årsrapporter. Kortlægningsanalyse udarbejdet af DAMVAD for erhvervsstyrelsen - Side 5
https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/aarsager_til_fejl_i_aarsrapporter_-_kortlaegningsanalyse_udarbejdet_af_damvad_for_erhvervsstyrelsen-0900f4cc87354bed-1.pdf

¹⁰⁴ Årsager til fejl i årsrapporter. Kortlægningsanalyse udarbejdet af DAMVAD for erhvervsstyrelsen - Side 5
https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/aarsager_til_fejl_i_aarsrapporter_-_kortlaegningsanalyse_udarbejdet_af_damvad_for_erhvervsstyrelsen-0900f4cc87354bed-1.pdf

¹⁰⁵ http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Om_revisor/Kvalitetssikring/Revisornaevnet/Selskab%20paabudt%20revision%20udv%20gennemgang_220216?utm_medium=email&utm_campaign=FSR%20-%20danske%20revisorer%20nyhedsbrev%2023%20februar&utm_content=FSR%20-

skabsloven § 159, stk. 1, i årsrapporten for 2012/13, der derfor samlet set ikke gav et retvisende billede. Selskabets enejer og direktør anførte problemer med at indberette årsrapporten elektronisk til Erhvervsstyrelsen som begrundelse for fejlene på en række af de ovenfor anførte punkter og fremlagde en angiveligt på generalforsamlingen godkendt årsrapport, der formentlig ikke var helt så mangelfuld. Den kunne imidlertid ikke lægges til grund – den indberettede årsrapport er altid den gældende.

Erhvervsstyrelsen bemyndiget til at påbyde revision/udvidet gennemgang i indeværende og de to følgende regnskabsår, når der findes væsentlige fejl og mangler i regnskabskontrollen. Hertil kan det bestemmes, at der skal udføres "rigtig" revision. I sagen blev der således valgt en minimal reaktion i sådanne sager, formentlig fordi der efter det foreliggende ikke var tale om manipulerende fejl og mangler. Det kan altså blive en dyr fornøjelse for en mikrovirksomhed, at indberette et regnskab med fejl og mangler, da revision af et regnskab som minimum vil koste en virksomhed i den størrelse 15.000 – 20.000 kr. de efterfølgende 2 år (i alt 30.000 – 40.000 kr.).

7.2 Delkonklusion

Lempelserne i mikroregnskabet menes, ifølge flere branche foreninger, ikke at opfylde en tilfredsstillende balance mellem byrder og gennemsigtig. Dette vil med højeste sandsynlighed betyde ekstra omkostninger for mikroenheden. Både brancheforeninger og respondenter fra vores eget interview, peger på banker og kreditinstitutter, som den interessant der vil kunne påvirke mikrovirksomheden mest, i form af enten indhentning af supplerende materiale eller dårligere lånevilkår. Som opbakning hertil, har det vist sig, at virksomheder i Tyskland som aflægger et mikroregnskab, har oplevet at være nødsaget til at udarbejde yderligere informationer til långivere.

8.1 KONKLUSION

8.1 Konklusion

I opgaven er det undersøgt hvorvidt danske mikroenheder vil opnå en besparelse ved at aflægge et mikroregnskab efter ÅRL § 22 b, stk. 1, som opstod i forbindelse med den nye årsregnskabslov. Den primære baggrund for ændringerne til årsregnskabsloven (ÅRL) er, at EU den 26. juni 2013 vedtog et nyt regnskabsdirektiv som erstatter rådets 4. selskabsdirektiv og 7. selskabsdirektiv. Ændringen af ÅRL er den mest omfangsrige siden lovens ikrafttræden i 2001. Selv om der "lovteknisk" tale om en ajourføring af den eksisterende lov, er der som følge af de væsentlige ændringer i realiteten tale om en ny lov, og vi (og andre) refererer derfor til loven som den "nye" årsregnskabslov. Det overordnede formål med ajourføringen af ÅRL er, ud over implementering af det nye EU regnskabsdirektiv, at lette de administrative byrder for små virksomheder samt at tilpasse de danske regler til de internationale regnskabsstandarder. Som led i målsætning med at nedbringe de administrative byrder for de mindste virksomheder, blev mikrovirksomheder oprette som en delmængde af regnskabsklasse B, og det blev muligt for danske mikroenheder at aflægge et mikroregnskab. Virksomhederne bruger mange ressourcer på at lave årsregnskaber, men det nye mikroregnskab skal medføre, at det er mindre byrdefuldt og bureaukratisk at være en lille virksomhed i Danmark, da en række oplysningskrav er fjernet. Loven forventes at ramme 80.000 virksomheder og lempelserne vil betyde, at virksomhederne kan spare ca. 300 mio. kr. årligt. I opgaven har vi beskæftiget os med en analyse med de væsentligste ændringer i den nye ÅRL i forhold til mikroenheder og deres regnskabsbrugere, opsat med de forventede administrative besparelser. Vi har søgt at vurdere, hvorledes undladelser af oplysninger i mikroregnskabet, påvirker informationsværdien for regnskabsbrugere, samt hvilke konsekvenser heraf der kan møde mikrovirksomheden.

Begrebsrammens formål er at give generelle vejledninger i, hvordan virksomhedernes årsrapporter bør udarbejdes, samt hvilke forudsætninger de bør opfylde for at opnå størst nytteværdi for brugerne uden at levere informationer i overflod. Med til at underbygge nytteværdi skal information kun tages med, når det er relevant og er validt. Overordnet skal nytteværdien af en oplysning overstige omkostningerne ved at bringe den. Fælles for både mikro og de øvrige selskaber i regnskabsklasse B er, at de skal leve op til generalklausulen om et "retvisende billede".

Mikrovirksomheden er omgivet af en række interessenter, som alle søger deres informationsbehov dækket via årsrapporten. Analysen fra DAMVAD fremhæver årsrapporten som klart den vigtigste enkeltstående kilde til information hos virksomhedens interessenter. DAMVAD-analysen viser endvidere, at interessenterne generelt er imod, at man reducere de administrative byrder ved at mindske informationsværdien af årsrapporten. Interessenterne konstaterer, at de byrder der reduceres vedrørende udarbejdelsen af årsrapporten, vil blive pålagt regnskabsbrugere i stedet for, da regnskabsbrugere vil være nødsaget til at skulle indhente informationerne fra andre kilder, som dermed vil tilføre regnskabsbruger ekstra byrder og omkostninger. Regnskabsbrugere påpeger endvidere, at en reduktion af informationsværdien, vil gøre det sværere, at sammenligne årsrapporterne på tværs af virksomheder og brancher og tillægger det

meget stor værdi, at årsrapporterne udarbejdes efter et sæt ensartede spilleregler. Yderligere kan det udlede, at respondenterne mener, at byrderne i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten er forholdsvist begrænsede, fordi virksomhederne er nødsaget til at indhente en stor del af informationerne alligevel i forbindelse med bogføringen og aflæggelsen af regnskaberne til SKAT. Blandt respondenterne bliver der endvidere peget på, at regnskabsbrugere, som banker, kreditinstitutioner og samarbejdspartnere formentlig vil stille krav om, at få disse informationer under alle omstændigheder, hvorfor det i praksis ikke vil have nogen betydning. Regnskabsbrugerne udtrykker også, at de er bange for, at der heraf vil blive oprettet parallelle, men uensartede systemer.

DAMVAD analysen sammenholdt med analyse af høringssvar vedrørende lovforslaget og egne skriftlige interviews viser, at lempelserne med højeste sandsynlighed vil blive mødt af ekstra omkostninger. Blandt andet mener flere interessenter, at såfremt væsentlige informationer udgår af en virksomheds regnskab, sker der en væsentlig forringelse af kreditvurderingsgrundlaget og en stigning i vurdering af virksomhedens kreditrisiko. Konsekvensen heraf er, at der sker en stigning i risikoen for, at virksomheden ikke opnår finansiering til i øvrigt bæredygtige projekter, og opnås finansieringen alligevel, vil det ofte være på dårligere lånevilkår i form af krav af højere rente og/eller krav om øget sikkerhedsstillelse. Hertil skal nævnes, at analysen fra AMVAB viser, at de reelle besparelser er beskedne. Og sammenholdt med vores interview, hvor revisor udtrykker, at der ingen besparelser vil være at opnå på revisorhonorar, synes besparelserne at svinde helt.

Vi konkludere at at maksimumharmoniseringen vil betyde at informations- og nytteværdien af årsrapporterne fra de små virksomheder påvirkes på negativ vis. På baggrund af vores analyser konkluderer vi, at tiltagene i den nye årsregnskabslov, ikke vil udmønte sig i de ønskede lempelser af de administrative byrder for mikrovirksomhederne, som der er lagt op til. Vores analyse viser, at det højst sandsynligt kun er på papiret, at besparelsen reelt skal findes. Hvorvidt regelsættet om mikrovirksomheder vil blive anvendt i større udstrækning er derimod et åbent spørgsmål. Man kan antage, at reglerne vil finde bedst anvendelse i de tilfælde, hvor virksomheden ikke har andre interessenter end ejeren selv og de offentlige myndigheder, der jo alligevel har en udvidet adgang til at efterspørge yderligere information, hvor det skønnes nødvendigt. Hvis virksomheden har væsentlige interessenter i form af kunder, leverandører, bank osv., bør det nøje overvejes om anvendelse af det forenklede regelsæt reelt giver god mening. Årsregnskabet skal jo understøtte virksomheden i relation til interessenternes rimelige behov, og uigennemskuelighed kan få den modsatrettede effekt. For mange vil det sikkert være en god idé, at drøfte mulighederne med f.eks. banken, forinden beslutningen træffes.

9. LITTERATURLISTE

9.1 Kilder

Direktiver:

- Europa-Parlamentets og rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013.
Link: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex:32013L0034>,
https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/det_nye_regnskabsdirektiv_201334eu.pdf

Bøger:

- Finansiell Rapportering – Teori og regulering
Forlag: Gjellerup/ Gads Forlag A/S
Omslag: Axel Surland
Sats og Tryk: Narayana Press, Gylling
Forfatter: Jens O. Elling
3. udgave, 2. oplag 2014

Lovgivning:

- Årsregnskabsloven - <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175792>
- FSR – danske revisorer, Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv. -
http://www.fsr.dk/~media/Files/FSR/Faglige_informationer/Regnskaber/Love%20og%20bekendtgørelser/Aarsregnskabsloven/FSR%20Hringssvar%20RL%20hringssag%20H30714.ashx
- Høringssvar om forslag til den nye årsregnskabslov -
<http://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/483e6ab6-6dc7-4af5-990c-09964dd4016d/Hoeringsliste%20aarsregnskabsloven.pdf>
- Høringssvar angående nye årsregnskabslov - <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/42133>

Publikationer:

- Titel: Meddelelse fra kommissionen til Europa-parlamentet, rådet, det europæiske økonomiske og sociale udvalg og regionsudvalget – Smart regulering i den Europæiske Union.
Udarbejdet af: Europa-Kommissionen
Offentliggjort: 2010
Link: <https://publications.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/cdd62f21-454a-4612-979b-c93324445d23/language-da/format-PDF/source-4101800>
- Titel: Nærhedsnotat til folketingets europaudvalg
Udarbejdet af: EU Kommissionen
Offentliggjort: 2008
Link: <http://www.ft.dk/samling/20072/almdel/eru/bilag/255/583386.pdf>

- Titel: Brugen af årsrapporten for mindre virksomheder – Analyse udarbejdet af DAMVAD for erhvervsstyrelsen.
Udarbejdet af: Damvad
Offentliggjort: Juni 2014
Link: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/undersogelse_af_brugen_af_aarsrapporter.pdf
- Titel: Oversigt over udnyttelsen af udvalgte lempelsesmuligheder i udvalgte EU/EØS-lande
Udarbejdet af: Erhvervsstyrelsen
Offentliggjort: November 2014
Link: <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/landeoversigt.pdf>
- Titel: AMVAB, Basismåling på årsregnskabsloven
Udarbejdet af: Erhvervsstyrelsen
Offentliggjort: Januar 2004
Link: <https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/amvab-rapport-basismaaling-paa-aarsregnskabsloven.pdf>
- Titel: Redegørelse om erhvervslivet og reguleringen 2014
Udarbejdet af: Erhvervsstyrelsen
Offentliggjort: Marts 2015
Link: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/redegoerelse_om_erhvervslivet_og_reguleringen_2014.pdf
- Titel: Cutting the red tape I Europe, Final Report 2014.
Udarbejdet af: High Level Group on Administrative Burdens
Offentliggjort: Juli 2014
Link: http://ec.europa.eu/smart-regulation/refit/admin_burden/docs/08-10web_ce-brocuttingredtape_en.pdf
- Titel: Den nye årsregnskabslov, Guide til implementering i 2015 og 2016
Udarbejdet af: Beierholm
Offentliggjort: 2015
Link: http://www.beierholm.dk/fileadmin/user_upload/pdf/Faglig_udviklingsafd/Beierholm_Guide_til_ny_Aarsregnskabslov_web.pdf
- Titel: Høring om forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven (L117) – Folketingets, Erhvervs-, vækst- og eksportudvalg.
Udarbejdet af: Dansk Erhverv
Offentliggjort: 2015
Link: <http://www.ft.dk/samling/20141/lovforslag/l117/bilag/10/1517655.pdf>
- Titel: Værdien af årsrapporten
Udarbejdet af: PWC
Offentliggjort: 2011
Link: <http://www.pwc.dk/da/publikationer/assets/aarsrapportanalysen.pdf>
- Titel: Årsager til fejl i årsrapporter, kortlægningsanalyse.
Udarbejdet af: Damvad
Offentliggjort: September 2014

Link:

https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/aarsager_til_fejl_i_aarsrapport_er_-_kortlaegningsanalyse_udarbejdet_af_damvad_for_erhvervsstyrelsen-0900f4cc87354bed-1.pdf

Hjemmesider og artikler:

- http://europa.eu/rapid/press-release_IP-08-1003_da.htm
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=URISERV:mi0061>
- <http://www.paschen.cc/en/top-issues/german-accounting-legislation/>
- <https://www.prof-schumann.de/de/Aktuelles/Presse/2013/?ContentID=255&Overview=0>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/byrdejaeger-paa-jagt-efter-virksomhedernes-administrative-byrder>
- <http://www.digst.dk/Digitaliseringsstrategi/Digitaliseringsstrategiens-initiativer/Lettere-vej-til-vaekst-for-virksomhederne>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/forebyggelse-af-byrder>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/nudging-i-erhvervsstyrelsen-0>
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52008DC0394>
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=URISERV%3Aet0001>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/byrdejaeger-paa-jagt-efter-virksomhedernes-administrative-byrder>
- <http://www.digst.dk/Digitaliseringsstrategi/Digitaliseringsstrategiens-initiativer/Lettere-vej-til-vaekst-for-virksomhederne>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/nudging-i-erhvervsstyrelsen-0>
- <https://erhvervsstyrelsen.dk/forebyggelse-af-byrder>
- FSR- Nye regnskabsregler risikerer at skade virksomhederne (net-artikel) -
<http://www.fsr.dk/Nyheder%20og%20presse/Nyheder/Nyheder-2014/Nye-regnskabsregler-risikerer-at-skade-virksomheder>
- http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Regnskaber/Love%20og%20bekendtgørelser/Aarsregnskabsloven/aersager%20til%20fejl%20i%20årsrapporter
- http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-1238_da.htm
- http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Om_revisor/Kvalitetssikring/Revisornaevnet/Selskab%20paabudt%20revision%20udv%20gennemgang_220216?utm_medium=email&utm_campaign=FSR%20-%20danske%20revisorer%20nyhedsbrev%2023%20februar&utm_content=FSR%20-%20danske%20revisorer%20nyhedsbrev%2023%20februar+CID_c17bffde7c86021034df27f42f9e32&utm_source=FSR%20nyhedsbrev&utm_term=Ls%20hele%20artiklen

Alle links er kontrolleret 9. maj 2016.

10. BILAG

10.1 Bilag 1 - AMVAB, Tidsforbrug

Bilag 2. Tidsforbrug på budskaber i årsregnskabsloven

B-virksomheder						
	Minutter internt			Minutter eksternt		
	Assistent	Chef	Ledelse	Assistent	Revisor	Partner
Ledelsespåtegning						
Underskrift og datering		180	180			
Erklæring om overensstemmelse med lov samt retvisende billede						
Ledelsesberetning - beskrivelser af:						
Virksomhedens hovedaktiviteter			6		6	
Usikkerhed og særlige forhold ved indregning eller måling			6		15	6
Økonomiske udvikling			6		15	6
Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning			6		15	6
Anvendt regnskabspraksis						
Ajourføring af beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis					30	6
Forklaring af ændring af regnskabsmæssige skøn og beløbsmæssig virkning					60	15
Ændring af måling ved fundamentale fejl - oplysning om beløbsmæssig virkning					60	15
Tilpasning af sammenligningstal eller oplysninger, der gør sammenligning mulig					60	15
Regnskabet udarbejdes på dansk, i DKK eller EURO					30	
Resultatopgørelsen						
Bruttofortjeneste				60	60	
Nettoomsætning				30	30	
Nettoomsættningens fordeling på aktiviteter og geografiske markeder					30	
Vareforbrug / produktionsomkostninger				30	30	
Andre driftsindtægter					15	
Andre eksterne udgifter / distributions- og administrationsomkostninger	30	30		120	120	
Personaleudgifter					15	
Personalenote, løn, pension, ledelsesvederlag m.v.	30	30			75	
Incentivprogrammer for ledelsen					15	15
Af- og nedskrivninger					60	
Andre driftsomkostninger					15	
Indtægter af kapitalandele					30	
Finansielle indtægter og udgifter				60		
Ekstraordinære poster					15	
Skat af årets resultat	60	30			90	

Bilag 2. Tidsforbrug på budskaber i årsregnskabsloven

B-virksomheder

	Minutter internt			Minutter eksternt		
	Assistent	Chef	Ledelse	Assistent	Revisor	Partner
Ledelsespåtegning						
Underskrift og datering		180	180			
Erklæring om overensstemmelse med lov samt retvisende billede						
Ledelsesberetning - beskrivelser af:						
Virksomhedens hovedaktiviteter			6		6	
Usikkerhed og særlige forhold ved indregning eller måling			6		15	6
Økonomiske udvikling			6		15	6
Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning			6		15	6
Anvendt regnskabspraksis						
Ajourføring af beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis					30	6
Forklaring af ændring af regnskabsmæssige skøn og beløbsmæssig virkning					60	15
Ændring af måling ved fundamentale fejl - oplysning om beløbsmæssig virkning					60	15
Tilpasning af sammenligningstal eller oplysninger, der gør sammenligning mulig					60	15
Regnskabet udarbejdes på dansk, i DKK eller EURO					30	
Resultatopgørelsen						
Bruttofortjeneste				60	60	
Nettoomsætning				30	30	
Nettoomsætningens fordeling på aktiviteter og geografiske markeder					30	
Vareforbrug / produktionsomkostninger				30	30	
Andre driftsindtægter					15	
Andre eksterne udgifter / distributions- og administrationsomkostninger	30	30		120	120	
Personaleudgifter					15	
Personalenote, løn, pension, ledelsesvederlag m.v.	30	30			75	
Incitamentsprogrammer for ledelsen					15	15
Af- og nedskrivninger					60	
Andre driftsomkostninger					15	
Indtægter af kapitalandele					30	
Finansielle indtægter og udgifter				60		
Ekstraordinære poster					15	
Skat af årets resultat	60	30			90	

10.2 Bilag 2 – Omregning fra 2002 til 2015

Udregn værdien af en krone i forskellige år (1900-2015)

Udregn værdien af kroner fra år til deres værdi i år .

260 kroner fra 2002 svarer til **325,34 kroner** fra 2015.

Totalt over perioden 2002 til 2015 var inflationen 25%, hvilket svarer til en konstant inflation på 2% per år.

Baseret på tallene i forbrugerprisindeks-kolonnen fra [Danmarks Statistik](#).

Udregn værdien af en krone i forskellige år (1900-2015)

Udregn værdien af kroner fra år til deres værdi i år .

242 kroner fra 2002 svarer til **302,82 kroner** fra 2015.

Totalt over perioden 2002 til 2015 var inflationen 25%, hvilket svarer til en konstant inflation på 2% per år.

Baseret på tallene i forbrugerprisindeks-kolonnen fra [Danmarks Statistik](#).